

1925

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Ελληνο-Αμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Νηπιαγωγείο • Δημοτικό • Γυμνάσιο • Γενικό Λύκειο • I.B.

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ • ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.Μ. ΚΑΡΡΑΣ

Χρόνος 93ος

Τεύχος 1

αθηναίος

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

1821-2021

200

*Χρόνια από την
Επανάσταση*

αθηναίος

Χρόνος 93ος – Τεύχος 1 – Μάιος 2021

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ:

Δάφνη Μητσοτάκη, Γ2

ΒΟΗΘΟΙ ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗ:

Κατερίνα Κεφάλα, Γ9

Φοίβη Μουστάκα, Γ10

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ:

Σοφία Γεωργίου, Γ3

Αναστασία Γιαννουλάτου, Β1

Κατερίνα Γκίκα, Γ1

Γιώργος Γκίνης, Γ7

Νάγια Γκολέμη, Γ1

Κωνσταντίνος Ζαΐμης, Γ7

Κατερίνα Καραϊνδρου, Γ7

Κατερίνα Κεφάλα, Γ9

Ελένη Κουσιουνέλου, Β1

Ναταλία Λαγκούση, Β1

Διονύσης Λιβανός, Α5

Απόστολος Μαντάς, Γ1

Ελισάβετ Μαχαίρα, Γ4

Μίλτα Μητροπούλου, Γ1

Αριάδνη Μουκάνη, Γ4

Βασιλική Μπακόλα, Γ8

Σταμάτης Μυλωνογιάννης, Γ9

Μαρία-Νεφέλη Νασοπούλου, Β2

Μυρτώ Παπαδοπούλου, Γ2

Γεωργία Ρούστα, Γ2

Αντζελίνα Σαμίου, Β1

Άννα Σταθοπούλου, Α8

Ανδρέας Στρατηγόπουλος, Γ6

Άρης Τσομώκος, Α9

Ειρήνη Τζανακάκη, Γ2

Φίλιππος Χατζής, Γ10

ΕΙΚΟΝΕΣ :

Ναταλία Λαγκούση, Β1

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ:

Μαρία Βενετάκη

Παναγιώτης Τσίρος

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ-

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:

Ανδρέας Καράμπελας

- 6 FIND TIME TO SMELL THE ROSES
ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ/PRESIDENT ΤΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΚΩΣΤΑ ΣΥΝΟΛΑΚΗ '75
Στους Άρη Τσομώκο, Α9
Δάφνη Μητσοτάκη, Γ2
- 12 ΕΚ ΒΑΘΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ ΚΥΡΙΟ ΚΥΡΙΑΚΟ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ
ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ
Στους Κατερίνα Κεφάλα
Δάφνη Μητσοτάκη
Φοίβη Μουστάκα
Σταμάτη Μυλωνογιάννη
- 20 Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΤΙΑ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ
ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ
Στον Κωνσταντίνο Ζαΐμη, Γ7
- 28 ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΚΩΣΤΑ ΒΑΡΩΤΣΟ
Στην Ναταλία Λαγκούση, Β1
- 32 Η ΤΙΤΑΝΙΑ ΙΣΧΥΣ ΤΩΝ REALITY SHOWS
Της Σοφίας Γεωργίου, Γ3
- 34 Ο ΜΑΓΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ
Της Νάγιας Γκολέμη, Γ1
- 38 ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΜΕ... ΦΥΛΟ!
Της Αναστασίας Γιαννουλάτου, Β1
- 42 ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΟΝ ΜΠΟΤΙΤΣΕΛΙ... ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΑΙ ΑΡΗΣ Η' ΑΡΗΣ ΚΑΙ ΑΦΡΟΔΙΤΗ
Της Κατερίνας Γκίκα, Γ1
- 46 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΙΟΝΣΗ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΚΑΧ ΕΩΣ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Του Γιώργου Γκίνη, Γ7

Χρόνος 93ος – Τεύχος 1 – Μάιος 2021

- 52 **ΑΝΑΣΥΡΟΝΤΑΣ
ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ
ΧΡΥΣΑΦΙ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΑΣ.....**
Της Ελένης Κουσιουνέλου, Β1
- 53 **ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ**
Της Ελένης Κουσιουνέλου, Β1
- 54 **ΚΑΜΑΛΑ HARRIS
ΜΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ**
Του Διονύση Λιβανού, Α5
- 58 **2.500 ΧΡΟΝΙΑ**
Της Ελισάβετ Μαχαίρα, Γ4
- 62 **ΔΙΑΛΟΓΟΣ Η΄
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΜΑΘΗΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ**
Της Κατερίνας Καραϊνδρου, Γ7
- 66 **«ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ»**
Της Σταθοπούλου Άννας, Α8
- 69 **ΠΑΝΔΗΜΙΕΣ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ: 430 π.Χ.-2020
μ.Χ**
Της Κατερίνας Κεφάλα, Γ9
- 70 **ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ
ΑΡΩΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΤΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**
Της Γεωργίας Ρούστα, Γ2
- 72 **Η ΙΘΑΚΗ...ΤΗΣ
ΚΑΡΑΝΤΙΝΑΣ**
Της Κατερίνας Καραϊνδρου, Γ7
- 75 **ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ**
Της Βασιλικής Μπακόλα, Γ8
- 76 **ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
– ΓΕΝΕΣΗ
ΠΑΝΔΗΜΙΩΝ.**
Του Ανδρέα Στρατηγόπουλου,
Γ6
- 78 **Ο ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ ΣΤΟ
ΔΩΜΑΤΙΟ**
Του Φίλιππου Χατζή, Γ10
- 80 **ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ, ΔΥΟ
ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ**
Της Αντζελίνας Σαμίου ,Β1
- 82 **ΕΝΑ «ΤΥΕΕΤ» ΑΠ΄ ΤΗ
ΓΙΑΓΙΑ...**
Της Μαρίας-Νεφέλης
Νασοπούλου, Β2
- 85 **ΜΙΑ ΖΩΗ ΧΕΡΙ-ΧΕΡΙ**
Της Μυρτούς Παπαδοπούλου, Γ2
- 86 **ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΕΝΑ ΔΥΣΒΑΤΟ
ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΚΑΙ
ΕΝΑΣ ΑΝΕΚΤΙΜΗΤΟΣ
ΘΗΣΑΥΡΟΣ**
Της Κατερίνα Καραϊνδρου, Γ7
- 88 **ΣΚΕΨΕΙΣ...**
Της Αριάδνης Μουκάνη, Γ4
- 88 **ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ
ΑΚΟΥΣΤΟΥΜΕ**
Του Απόστολου Μαντά, Γ1
- 89 **ΚΟΙΤΑ ΕΞΩ ΚΟΙΤΑ
ΜΕΣΑ**
Της Ειρήνης Τζανακάκη, Γ2
- 90 **ΤΟ ΡΟΛΟΪ**
Της Μίλτας Μητροπούλου, Γ1
- 92 **ΚΕΡΙΑ**
Της Κατερίνας Καραϊνδρου, Γ7
- 94 **ΜΙΑ ΖΩΗ ΞΕΡΙΖΩΜΕΝΗ
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ
ΔΙΗΓΗΜΑ**
Της Μυρτούς Παπαδοπούλου,
Γ2

Αξίες: Το τεύχος που κρατάτε εφέτος στα χέρια σας αποτελεί μία από τις σταθερές αξίες του Κολλεγίου, καθώς αισίως είναι η 93η συνεχής χρονιά που εκδίδεται αυτό το έντυπο και σχετίζεται τόσο με την επικαιρότητα, αλλά και με τους προσωπικούς προβληματισμούς των μαθητών. Το σχολείο μας ενδιαφέρεται για την παροχή υψηλού επιπέδου γνώσης αλλά, κυρίως, αποτελεί χώρο καλλιέργειας και απόκτησης αξιών που σχετίζονται με την αλληλεγγύη, την προσφορά στον συνάνθρωπο και καλλιεργούνται μέσω των δράσεων του σχολείου. Εφέτος, λόγω της ιδιαίτερης κατάστασης που προκάλεσε η πανδημία του κορωνοϊού μπορεί να μην έγιναν οι συλλογικές δράσεις του σχολείου, αλλά ο σπόρος των αξιών έχει ήδη φυτρώσει.

Θησαυρός ποίησης: Η πανδημία και ο αναγκαστικός - προληπτικός εγκλεισμός - απελευθέρωσε τη φαντασία και το συναίσθημα των μαθητών και το τεύχος περιέχει ποίηση.... πολλή ποίηση και πολλές προσωπικές ιστορίες. Απολαύστε τις.

Ήθος: Μέσα από τα κείμενα που θα διαβάσετε αναδεικνύεται από τους προβληματισμούς των μαθητών το ήθος του ενημερωμένου πολίτη που δεν στέκεται στα στενά τοπικά ή εθνικά όρια, αλλά αποδεικνύει ότι ετοιμάζεται για να γίνει πολίτης του κόσμου. Έτσι θα προβληματιστείτε για τις αμερικανικές εκλογές ή για θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της εξέλιξης της πανδημίας παγκόσμια.

Νέοι: Μπορεί να είμαστε νέοι, αλλά αποδεικνύουμε ωριμότητα στις ερωτήσεις που υποβάλλουμε στις συνεντεύξεις των καλεσμένων μας. Σίγουρα όμως κρατάμε πάντα την φρεσκάδα, την περιέργεια και την σκανδαλιά μας! Και την πίστη μας ότι μπορούμε να κάνουμε τον κόσμο μας καλύτερο!

Αριστεία: Το εφετινό σχολικό έτος θα μείνει στη μνήμη της σχολικής κοινότητας ως χρονιά της τηλεκαίδευσης, αφού η φυσική παρουσία μας στο σχολείο διήρκεσε λίγο. Αυτό δεν μας εμπόδισε να βάλουμε υψηλούς στόχους αριστείας σε όλους τους τομείς της σχολικής ζωής. Αυτό αντανακλά ο Αθηναίος..

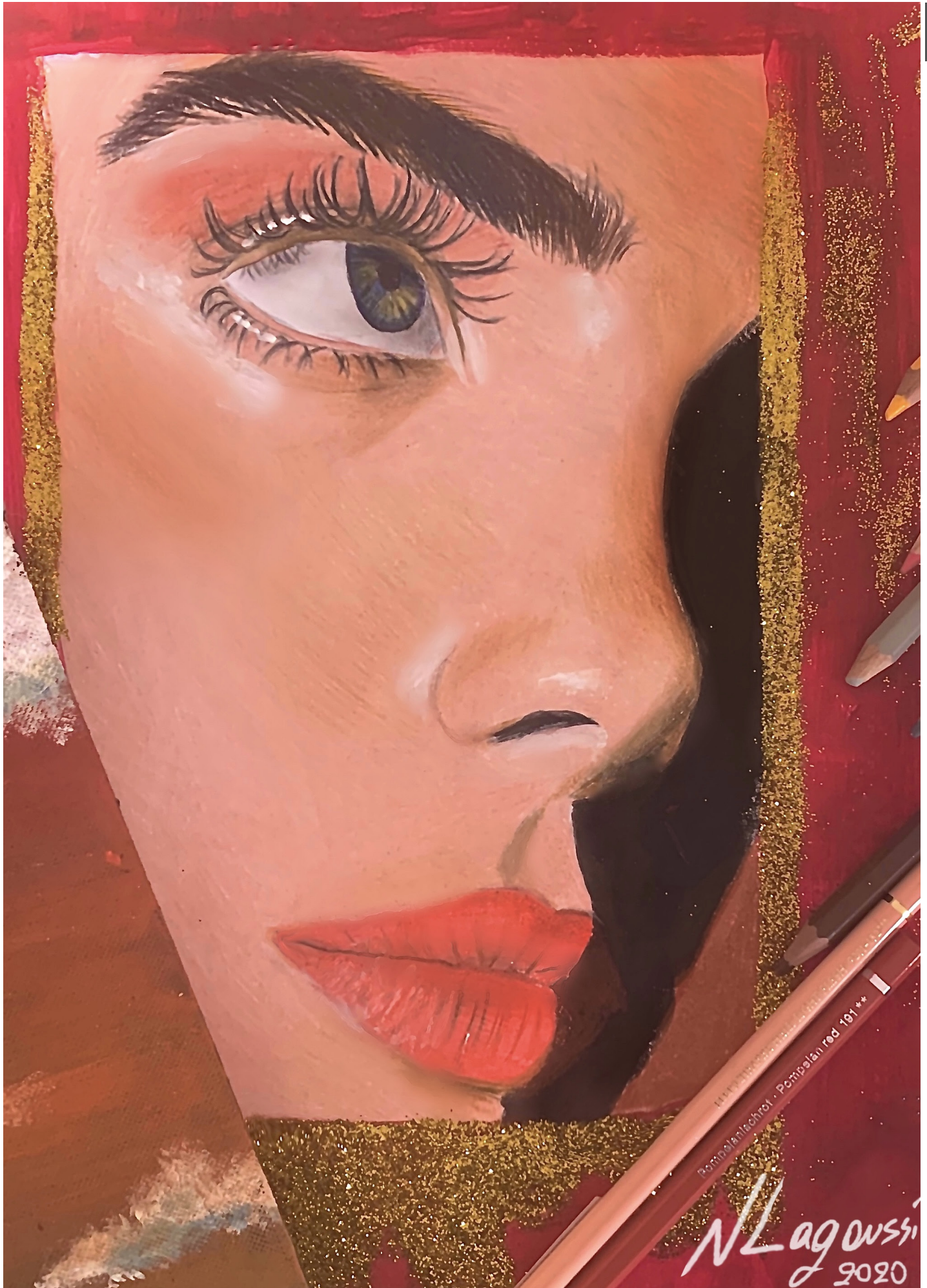
Ιδέες: κινητήρια ιδέα αποτελεί εφέτος η επέτειος των 200 χρόνων από την έναρξη της ελληνικής επανάστασης την οποία τίμησε πανηγυρικά η σχολική κοινότητα.

Ομαδικό πνεύμα: Παρά την φυσική απουσία από το σχολείο, όλοι οι συμμετέχοντες εργάστηκαν με κέφι και δημιουργικότητα για να εκφράσουν σκέψεις, ιδέες και προβληματισμούς

Συλλογικότητα: ο ΑΘΗΝΑΙΟΣ που κρατάτε στα χέρια σας είναι αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας. Από τη θέση αυτή θα ήθελα να ευχαριστήσω τα δυο ακόμα μέλη της συντακτικής επιτροπής, τη Φοίβη Μουστάκα και την Κατερίνα Κεφάλα, τους συμμαθητές που προσέφεραν στον εφετινό Αθηναίο τα άρθρα, τα ποιήματα, τις συνεντεύξεις και τα έργα τους. Το τεύχος αυτό δεν θα είχε γίνει πραγματικότητα χωρίς εσάς. Ένα ιδιαίτερο ευχαριστώ στην Ναταλία Λαγκούση για τα υπέροχα εξώφυλλα που τιμά και με το παραπάνω την πατρίδα μας. Τέλος, ένα μεγάλο ευχαριστώ στην κυρία Βενετάκη για όλες τις συμβουλές, την υπομονή και την αμέριστη βοήθεια από την αρχή μέχρι το τέλος!

Υποσημείωση Αρχισυντάκτη: Είμαι μέλος της ομάδας του Αθηναίου εδώ και τρία χρόνια και εφέτος έχω την τιμή να είμαι αρχισυντάκτης. Αυτό που εκτίμησα από αυτήν μου την ενασχόληση είναι το γεγονός ότι μπορούσα πάντα να εκφράσω ελεύθερα τις σκέψεις και τα συναισθήματά μου χωρίς να υπόκεινται σε καμία κριτική ή λογοκρισία. Θα πρότεινα ανεπιφύλακτα σε κάθε μαθητή να κρατήσει ζωντανή την φλόγα που άναψε πριν από 93 χρόνια στο σχολείο μας.

Δάφνη Μητσοτάκη

FIND TIME TO SMELL THE ROSES

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ/PRESIDENT ΤΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΚΩΣΤΑ ΣΥΝΟΛΑΚΗ '75

Άρης Τσομώκος, Α9
Δάφνη Μητσοτάκη, Γ2

ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΗ ΣΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ;

Το Κολλέγιο πάντα εκπαίδευε ανθρώπους οι οποίοι ήταν δημιουργικοί, πρωτοπόροι και οραματιστές. Αυτή είναι η πιο σημαντική προσφορά του Κολλεγίου, το είδος και η παιδεία που παρέχουμε στους αποφοίτους μας. Το Σχολείο μας ήταν και παραμένει πάντα καινοτόμο, με πρωτοπóρες διδακτικές μεθόδους και συνδυάζει το ότι στέκεται πολύ καλά στο παρελθόν, διερευνά το παρόν και οραματίζεται το μέλλον. Πώς έχει αλλάξει; Είναι τώρα πολύ μεγαλύτερο και -σε μεγάλο βαθμό- τα παιδιά εισάγονται χωρίς εξετάσεις. Αυτά είναι θέματα που πρέπει να εξετάσουμε, δηλαδή κατά πόσον οι σημερινές μας πρακτικές εξυπηρετούν το σχολείο για τα επόμενα εκατό χρόνια.

ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΤΗΣ 14-4-2021 ΕΙΧΑΜΕ ΜΙΑ ΠΟΛΥ ΖΕΣΤΗ ΚΑΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ / PRESIDENT ΤΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ Κ. ΚΩΣΤΑ ΣΥΝΟΛΑΚΗ. ΜΑΣ ΥΠΟΔΕΧΤΗΚΕ ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΣΤΟ ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ ΜΕ ΠΟΛΛΗ ΧΑΡΑ ΚΑΙ ΜΑΣ ΕΚΑΝΕ ΝΑ ΝΙΩΣΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΤΙΓΜΗ

ΑΝΕΤΑ. ΑΠΟΛΑΥΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΧΕΙΜΑΡΡΩΔΗΣ, ΞΕΔΙΠΛΩΣΕ ΠΟΛΛΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ. ΣΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΜΕ ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ.

ΩΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΤΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΕΧΕΙ ΜΕΤΑΒΛΗΘΕΙ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΧΘΕΙ; ΠΟΙΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΑΞΙΑ

ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΚΑΠΟΙΟ ΑΤΟΜΟ Η ΚΑΙ ΚΑΠΟΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΠΗΡΕΑΣΑΝ ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΝ ΖΩΗ ΣΑΣ;

Ήμουν τυχερός, γιατί είχα μερικούς καταπληκτικούς δασκάλους. Αυτούς που μπορώ να αναφέρω είναι τον δάσκαλο μου της Ιστορίας, τον κύριο Βανδώρο, τον κύριο Μιχάλα στη Φυσική, τον κύριο Κουτσόγιωργα στα Μαθηματικά, τον κύριο Ρεμπούλη στη Χημεία και κυρίως τον κύριο Ίαν Μίλλερ, δάσκαλο Αγγλικών, που μας έμαθε πραγματικά να καταλαβαίνουμε και να εκτιμούμε την ποίηση -και όχι μονάχα την αγγλική ποίηση. Μερικές φορές αισθανόσουν ότι σου συμπεριφέρονταν σαν να ήσουν ένας μικρός συνάδελφος και αυτό μας βοηθούσε πάρα πολύ, μας ανέβαζε και μας έκανε να δίνουμε ακόμα περισσότερο από τον εαυτό μας στη μάθηση. Και οι τέσσερις άνθρωποι που τους θυμάμαι, ήταν καταπληκτικοί. Ιδιαίτερη μνεία θέλω να κάνω και στον κύριο Γιάννη Κουτούζη, που με βοήθησε να εμπιστευόμαι το σώμα μου και στον κύριο Δραγούμη, που με έμαθε να απολαμβάνω την κλασική μουσική και να καταλαβαίνω το πώς και γιατί.

ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΣ ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ;

Ο σημαντικότερος θεσμός είναι το Ταμείο Υποτροφιών, γιατί οι πιο φωτισμένες αναλύσεις λένε ότι η εκπαίδευση είναι -στα αγγλικά- το grand equaliser, δηλαδή αυτή που ισοσταθμίζει τις μεγάλες ανισότητες της κοινωνίας. Μέσω της εκπαίδευσης, οι κοινωνικές διαφορές μικραίνουν και αυτό είναι πολύ σημαντικό. Το Σχολείο είχε πάντα, χάρη στο Ταμείο Υποτροφιών, ένα μαθητικό σώμα, που αντιπροσώπευε όλη την ελληνική κοινωνία. Και αυτό θα το ξαναφτιάξουμε, δηλαδή θέλουμε το μαθητικό σώμα να αγκαλιάζει ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, που σημαίνει: από προσφυγόπουλα, που είναι κομμάτι της κοινωνίας μας, μέχρι την πολύ μεγάλη αστική τάξη. Και θα το προσπαθήσουμε πάρα πολύ και με υποτροφίες ειδικά για κοινωνικές ομάδες που παραδοσιακά δεν έρχονταν στο σχολείο τα τελευταία χρόνια. Επίσης, με Υποτροφίες Αριστείας, για να μπορέσουμε να προσελκύσουμε ακόμη περισσότερα άριστα παιδιά, που θα μας βοηθήσουν να κρατάμε τον πήχη ψηλά. Αυτό ήταν κάτι που το Κολλέγιο το έκανε ξεχωριστό. Οι υποτροφίες και βέβαια το

γεγονός ότι είχε και ένα οικοτροφείο βοηθούσε πάρα πολύ στο να προσελκύουμε παιδιά από την ελληνική περιφέρεια. Και αυτό είναι μέσα στους στόχους μας. Θέλουμε, δηλαδή, και πάλι το σχολείο να μην είναι απλώς ένα αθηναϊκό σχολείο, αλλά ένα πανελλήνιο σχολείο, που θα δίνει τη δυνατότητα σε παιδιά από την περιφέρεια και από όλες τις κοινωνικοοικονομικές βαθμίδες να έρχονται με υποτροφίες στο σχολείο μας.

ΤΙ ΑΠΟΚΟΜΙΣΑΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΡΙΕΡΑ ΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΖΩΗ ΣΑΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ, ΚΥΡΙΩΣ, ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΑΥΤΟ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΙ ΣΤΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ;

Όντας καθηγητής πανεπιστημίου στην Αμερική, το πιο βασικό πράγμα που έχω δει είναι ότι τα αμερικανικά πανεπιστήμια και πολλά ευρωπαϊκά προσελκύουν τα καλύτερα μυαλά από όλον τον κόσμο. Μπορεί και στην Ελλάδα τα πανεπιστήμιά μας να γίνονται με τον χρόνο καλύτερα, αλλά πολύ φοβούμαι ότι τα πολύ καλά πανεπιστήμια στο εξωτερικό προχωρούν πιο γρήγορα από εμάς, δηλαδή εμείς πρέπει να τρέχουμε πολύ πιο γρήγορα, για να μειώσουμε περισσότερο τη διαφορά που έχουμε με τα καλύτερα πανεπιστήμια

στον κόσμο. Οπότε, όσον αφορά γενικά στην ελληνική εκπαίδευση πιστεύω, ότι πρέπει να την ανοίξουμε και να προσπαθήσουμε και εμείς να προσελκύσουμε τα καλύτερα μυαλά στα πανεπιστήμιά μας από όλον τον κόσμο, άσχετα αν είναι Έλληνες υπήκοοι ή όχι.

Ένα βασικό πράγμα που βλέπει κανείς στα αμερικανικά πανεπιστήμια και στα σχολεία είναι μια πολύ μεγάλη εξωστρέφεια, με την έννοια ότι οι άνθρωποι είναι πολύ πιο ανοικτοί σε καινούργιες ιδέες. Έχουν ένα growth mind set, μια νοοτροπία ανάπτυξης. Όταν δηλαδή εμφανίζεται μία καινούργια ιδέα - γενικά δεν ξεχωρίζω τα πολύ καλά αμερικανικά ή εγγλέζικα ή πολύ καλά ευρωπαϊκά πανεπιστήμια - θα πούνε why not, γιατί να μη δοκιμάσουμε μια νέα ιδέα. Πολλές φορές στην Ελλάδα, δυστυχώς, είμαστε στο why yes, δηλαδή στο «γιατί να το κάμουμε αυτό, εξηγήστε μας γιατί να το κάνουμε, αυτά δεν γίνονται εδώ, γιατί το θέλετε;», αντί να εξετάσουμε πώς μπορεί να μας δυναμώσει μια καινούργια ιδέα. Αυτή, νομίζω, είναι μια άλλη βασική διαφορά και έτσι κάπως ορίζω στο μυαλό μου την εξωστρέφεια. Όσον αφορά βέβαια το Κολλέγιο, -και αυτό μπορώ να σας το πω, γιατί το παιδί μου πήγαινε σε ένα πολύ καλό αμερικανικό σχολείο

μέχρι τον Δεκέμβριο του 2019 - δηλαδή από το Κολλέγιο πήγαμε στο αμερικανικό σχολείο και ξαναγυρίσαμε εδώ, - το επίπεδο του Κολλεγίου είναι πραγματικά εξαιρετικό, ισοδύναμο με αυτό ενός από τα καλύτερα σχολεία στο Λος Άντζελες. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι τουλάχιστον στην κατώτερη και στη μέση εκπαίδευση κάνουμε πολύ καλή δουλειά στην Ελλάδα και το στοίχημα είναι πώς όλους αυτούς τους νέους τους οποίους έχουμε εκπαιδεύσει τόσο καλά, πώς θα μπορέσουμε να τους δώσουμε μια αντίστοιχη, παγκοσμίου επιπέδου, πανεπιστημιακή εκπαίδευση και πώς να τους αξιοποιήσουμε στην ελληνική κοινωνία.

ΠΟΙΑ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΕΦΟΔΙΑ, ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΕΣ ΕΝΟΣ ΜΑΘΗΤΗ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΧΕΙ ΚΑΤΟΡΘΩΣΕΙ ΤΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥΣ;

Το Κολλέγιο προσπαθούσε πάντα να συμβάλει στην καλλιέργεια ενός πολίτη του κόσμου, κυρίως με τις εξωσχολικές δραστηριότητες, με τους ομίλους και, πραγματικά, ελπίζω οι περισσότερες μαθήτριες και μαθητές να ασχολούνται όσο περισσότερο γίνεται με

εξωσχολικές δράσεις. Το άλλο κομμάτι που είναι εξαιρετικά σημαντικό είναι ο εθελοντισμός και η κοινωνική προσφορά, που στο Κολλέγιο ήταν ανεπτυγμένο μέσω του Ταμείου Υποτροφιών και του θεσμού των Μαθητικών Κοινοτήτων. Τα τελευταία χρόνια εξελίσσεται όλο και περισσότερο, και αυτό μου δίνει μεγάλη αισιοδοξία, δηλαδή ότι έχουμε περισσότερους εθελοντές και τα παιδιά μας αποκτούν περισσότερη κοινωνική ευαισθησία. Η εξωστρέφεια και η κοινωνική προσφορά πηγαίνουν μαζί, δηλαδή δεν μπορείς να δεις τη μεγάλη εικόνα του κόσμου, αν δεν μάθεις να προσφέρεις, οι άνθρωποι γενικά που προσφέρουν και είναι εθελοντές είναι κι αυτοί που είναι πιο ανοικτοί σε καινούργιες ιδέες. Αυτό είναι που θέλουμε.

Έλεγα πάντα ότι *“education is never a waste”*. Όταν έγινα μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, είχα την εξής εμπειρία: σύμφωνα με το πρωτόκολλο της Ακαδημίας, κάθε υποψήφιος συναντιέται με κάθε ακαδημαϊκό. Όλοι οι υποψήφιοι, όταν είναι πλέον στο τέλος της διαδικασίας και τίθενται ερωτήσεις για διάφορα θέματα, παρουσιάζουν το

βιογραφικό τους. Αν είναι πολλοί οι υποψήφιοι, συναντώνται όλοι οι ακαδημαϊκοί συνήθως με τους τρεις ή τέσσερις επικρατέστερους. Είχα μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση με τον κύριο Θεόδωρο Αντωνίου για την μουσική και με την Κική Δημουλά για την ποίηση. Και στις δύο περιπτώσεις το γεγονός ότι είχα διαβάσει αρκετή ποίηση με βοήθησε πάρα πολύ, γιατί μπόρεσα να εξηγήσω στην Κα Δημουλά πώς καταλάβαινα την ποίηση του Keats και τις ομοιότητες της ποίησής του με τη δική της και, όπως έμαθα αργότερα, έδωσα τις σωστές απαντήσεις. Με τον Θεόδωρο Αντωνίου, ο οποίος ήταν σπουδαίος αρχιμουσικός, επειδή είχα πάρα πολύ καλές εγκυκλοπαιδικές γνώσεις μουσικής, είχαμε μια εξαιρετική συζήτηση για τον Aaron Copland και τον Leonard Bernstein. Είδα λοιπόν ξαφνικά ότι πράγματα που δε φαντάζεται κανείς, γνώσεις που έχει αποκτήσει σε όλη του τη ζωή σιγά σιγά, και συχνά ανυποψίαστα, βρίσκεται κάποια στιγμή που ξαφνικά τις χρειάζεται, με ποιο τρόπο; Καταρχάς, τις χρειάζεται για να είναι πιο ολοκληρωμένος άνθρωπος, αλλά πολλές φορές τις χρειάζεται πραγματικά για να περάσει στην επόμενη βαθμίδα. Αυτό που βλέπω στη ζωή είναι ότι όλοι μας

περνάμε εξετάσεις όλη την ώρα, κάθε στιγμή, και όσο πιο ολοκληρωμένοι άνθρωποι είμαστε, όσο πιο πολύ έχουμε ολοκληρώσει τη μόρφωσή μας με εξωσχολικές δραστηριότητες και εξωσχολικά βιβλία, τόσο πιο έτοιμοι είμαστε να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις που θα συναντήσουμε στη ζωή μας.

ΩΣ ΓΟΝΕΑΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΕΧΟΥΝ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΝΟΜΙΖΕΤΕ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ Ή ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΤΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ;

Το βασικό χαρακτηριστικό ενός εκπαιδευτικού, νομίζω και ενός διευθυντή σχολείου είναι να είναι άνθρωποι της μεγάλης εικόνας, δηλαδή να βλέπουν τη μεγάλη εικόνα της ζωής και της μόρφωσης. Να εστιάζουν και στην εκπαίδευση αλλά κυρίως -με την ευρυμάθεια που διαθέτουν- στην παιδεία. Οι εκπαιδευτικοί μας ελπίζω να καταλαβαίνουν ότι πολλές φορές κανείς πρέπει να μάθει μεν ορισμένα πράγματα που φαίνονται λεπτομέρειες, αλλά αυτό που μένει είναι η παιδεία. Και ελπίζω αυτό να το κάνουν αρκετοί εκπαιδευτικοί μας -ελπίζω να το κάνουν όλοι- να ενισχύουν την αγάπη για τη γνώση και την αγάπη

για τη γενική παιδεία ενός ανθρώπου, και ξεκινώντας με το να ενισχύουν την περιέργεια. Η αγάπη για τα παιδιά είναι κάτι πάρα πολύ σημαντικό, πρέπει να πηγαίνεις στην τάξη και να αισθάνεσαι γεμάτος ενέργεια, να βγαίνεις από την τάξη και να νιώθεις ότι έκανες το πιο ωραίο μάθημα που έχεις κάνει ποτέ... Και όλοι, όλοι οι δάσκαλοι -κι εγώ δάσκαλος είμαι- μαθαίνουμε μέσα στην τάξη. Αλλά πρέπει να αγαπάς αυτό που κάνεις και να αγαπάς τα παιδιά. Αν το κάνεις αυτό, θα βγαίνεις από την τάξη με περισσότερη ενέργεια από ό,τι είχες όταν μπήκες στην τάξη. Τέτοιους ανθρώπους θέλουμε στο σχολείο μας.

ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΤΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΚΑΤΟΡΘΩΣΕ ΝΑ ΑΝΤΕΠΕΞΕΛΘΕΙ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΚΑΙ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΕΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΥΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΑΝΤΙΞΟΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ;

Αυτό που βοήθησε είναι η ετοιμότητά μας και το γεγονός ότι και πάλι σκεφτόμαστε πάρα πολύ μπροστά. Προσωπικά, λόγω της επιστημονικής μου ιδιότητας-ασχολούμαι με τις φυσικές καταστροφές- σκέφτομαι πάντα το χειρότερο δυνατό σενάριο και γενικά πιστεύω ότι

ως κοινωνία πρέπει να ετοιμαζόμαστε για τα χειρότερα δυνατά σενάρια και, ας ελπίσουμε, ότι δε θα μας βγουν. Η προετοιμασία μας λοιπόν από την αρχή είχε αυτόν τον χρωματισμό. Δεν πιστεύαμε -κι εγώ δεν πίστεψα ποτέ- ότι τα πράγματα θα γίνουνε καλύτερα πολύ γρήγορα ή εύκολα. Έτσι, παίρναμε όσο περισσότερα μέτρα μπορούσαμε, παραπάνω από αυτά που μας επέβαλλε η Πολιτεία. Δηλαδή, αυτά που κάναμε πρώτα ως σχολείο τον Αύγουστο -που δεν είχε κάνει κανένα σχολείο- που κάναμε τεστ σε όλους τους εκπαιδευτικούς, στο προσωπικό, στους μαθητές, στις μαθήτριες. Αυτά δεν τα είχε κάνει κανένας. Αυτά που κάναμε με τις θερμομετρήσεις, αυτό σιγά σιγά ξαναγίνεται με τα SMS... Προσπαθούσαμε πάρα πολύ να μεταδώσουμε σε όλους το μήνυμα, και στους εκπαιδευτικούς και στις τάξεις, ότι αυτό είναι μία κατάσταση που πρέπει όλοι μαζί να την αντιμετωπίσουμε, να είμαστε έτοιμοι. Η πανδημία δεν θα φύγει γρήγορα, αλλά υπάρχει φως στο τέρμα του τούνελ. Δεν μπορεί να πει κανείς σε μία πανδημία ότι πάει καλά, αν έχει λιγότερα κρούσματα, είναι αστείο! Νομίζω ότι γενικά πήγαμε λιγότερο άσχημα από άλλα σχολεία, ας το πάρουμε έτσι. Λιγότερο άσχημα.

ΤΟ 2020, ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΚΛΕΙΣΕ ΤΑ 95 ΧΡΟΝΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ. ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΙΟΙ ΟΙ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ;

Θα σας τα πω όλα μαζί. Το πρώτο θέμα που βλέπουμε είναι να μειώσουμε το μέγεθος του Σχολείου. Το Κολλέγιο έχει μεγαλώσει πάρα πολύ. Θέλουμε να αυξήσουμε τον αριθμό των παιδιών που μπαίνουν με εξετάσεις και να φτάσουμε να εισάγονται με κάποιου είδους αξιολόγηση το εκατό τοις εκατό των παιδιών μας. Και επίσης να αυξήσουμε το ποσοστό των υποτροφιών. Δηλαδή, -και αυτό είναι και η δουλειά που πρέπει να κάνει το Σχολείο-, να βρει πόρους, για να δίνουμε περισσότερες υποτροφίες. Και να αυξήσουμε επίσης το ποσοστό της οικονομικής ενίσχυσης που δίνουμε στα παιδιά, ώστε να μπορούμε να έχουμε ακόμα περισσότερες οικογένειες της μέσης τάξης που θα μπορούν να εγγράψουν τα παιδιά τους στο Κολλέγιο. Θέλουμε πάρα πολύ να συνεχίσουμε να ενισχύουμε τον εθελοντισμό και το πρόγραμμα που, δυστυχώς λόγω της πανδημίας, φέτος δεν λειτούργησε, το Home Project. Αλλά παρόλο που δε

λειτούργησε το Home Project, ένας πολύ βραχυπρόθεσμος στόχος είναι να φέρουμε τουλάχιστον ένα ή δύο προσφυγόπουλα του χρόνου στο Σχολείο ως μαθητές. Μακάρι να το καταφέρουμε! Ένας άλλος στόχος μας: θέλουμε να αλλάξουμε τα βιβλία και να έχει το Κολλέγιο τα δικά του βιβλία, όπως είχαμε στο παρελθόν. Υπάρχει πιθανότητα να αλλάξει η νομοθεσία και να προβλέπεται ότι πλέον τα σχολεία μπορούν να επιλέγουν διδακτικά εγχειρίδια. Θα ήταν πάρα πολύ καλό εμείς να έχουμε τα βιβλία του Κολλεγίου, τα οποία οι εκπαιδευτικοί μας θα μπορούν να διαλέξουν, και μάλιστα αν είναι τα δικά τους βιβλία, αν έχουν συγγραφεί από ομάδες εκπαιδευτικών μας. Συγχρόνως, τα βιβλία μας πλέον να είναι σε ένα μεγάλο βαθμό ψηφιακά, ώστε να μπορούμε να τα ανανεώνουμε πάρα πολύ εύκολα, να προσθέτουμε εκπαιδευτικό υλικό. Αυτό νομίζω ότι μπορούμε να το ξεκινήσουμε και μερικά από αυτά να τα ολοκληρώσουμε, μέχρι τα εκατό χρόνια του Σχολείου μας. Από εκεί και πέρα, με ορίζοντα τα επόμενα εκατό χρόνια, η πρόκληση είναι πώς θα κρατήσουμε και πάλι το Κολλέγιο στην πρωτοπορία, να σηκώνει τον πήχη για την ελληνική εκπαίδευση. Αυτό νομίζω ότι

είναι πολύ σημαντικό, γιατί οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί στην Ελλάδα γνωρίζουν ότι το Κολλέγιο είναι μπροστά και μας παρατηρούν, και στα ιδιωτικά και στα δημόσια σχολεία, τι κάνουμε εμείς, για να δουν πώς μπορούν να βελτιώσουν τα προγράμματά τους. Έχουμε, δηλαδή, ως Κολλέγιο μεγάλη ευθύνη, γιατί κουβαλάμε μαζί μας τον πήχη για όλη την ελληνική μέση και κατώτερη εκπαίδευση. Πρέπει να είμαστε πάντα πολύ καλύτεροι, να πρωτοπορούμε, και να δείχνουμε πώς μπορούν όλα να γίνονται πολύ καλύτερα.

ΠΟΙΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΘΑ ΔΙΝΑΤΕ ΣΕ ΕΜΑΣ, ΣΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΔΙΑΝΥΟΥΜΕ;

Θα το πω στα αγγλικά: *Find time to smell the roses.* Νομίζω ότι στην Ελλάδα, και ειδικά με το υπάρχον σύστημα των εισαγωγικών εξετάσεων, μεγάλος αριθμός παιδιών υφίσταται τρομακτική πίεση για δύο ή τρία χρόνια. Είναι, επομένως, πάρα πολύ σημαντικό, συγχρόνως να μαθαίνουμε όλοι να προσέχουμε και τον εαυτό μας, δηλαδή την ψυχική μας υγεία. Κάτι άλλο που πρέπει όλοι να σκεφτόμαστε είναι «γιατί να το κάνω αυτό που

θέλω να κάνω;». Πώς, δηλαδή, θα κάνω τον κόσμο καλύτερο. Αυτό είναι το διαχρονικό συμβόλαιο, κάθε γενιά κάνει τον κόσμο λίγο καλύτερο από την προηγούμενη.

Για να γνωρίσω καλύτερα πώς σκέφτονται τα παιδιά του Σχολείου, και επειδή έχω διαβάσει εκατοντάδες personal statements ως καθηγητής, όταν ήμουν στην Αμερική, ζήτησα από το Counselling Office και πήρα περίπου διακόσια personal statements. Διαπίστωσα ότι μόνο σε ένα σχετικά μικρό αριθμό αυτών των κειμένων καταλάβαινε κανείς γιατί ο μαθητής ή η μαθήτρια θέλει να κάνει αυτό που σκεπτόταν να σπουδάσει. Πολύ λίγες εκθέσεις απαντούσαν έστω και με μια πρόταση το ερώτημα, «γιατί θέλω να προσφέρω, πώς θέλω να αλλάξω τον κόσμο»; Μία συμβουλή που θέλω να δώσω είναι ότι πάντα κανείς πρέπει να στοχάζεται γιατί θέλει να κάνει αυτό που φαντάζεται για τον εαυτό του, ακόμα κι αν είναι, ας πούμε, να θέλει να βγάλει πάρα πολλά χρήματα. Πρέπει να απαντήσει την ερώτηση, γιατί θέλω να τα βγάλω αυτά τα χρήματα; -Γιατί θα με κάνουν ευτυχισμένο, γιατί θέλω να αποκτήσω ιδιωτικό υποβρύχιο ή γιατί θα μπορέσω έτσι να προσφέρω περισσότερα στην κοινωνία. -Γιατί θέλω να γίνω γιατρός; -Γιατί θέλω να μειώσω τον

πόνο που βιώνουν οι ασθενείς ή για να βρω καινούργιες θεραπείες. -Γιατί θέλω να γίνω μηχανικός; -Γιατί θέλω να γίνω επιστήμονας; -Για να μειώσω τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, -Γιατί να γίνω ζωγράφος ή μουσικός; -Γιατί θέλω να προσφέρω αισθητική απόλαυση και αναστοχασμό. Γιατί ο αναστοχασμός μάς κρατάει μακριά από το πιο ανθεκτικούς, σε όποιες προκλήσεις η ζωή και ο κόσμος μάς εκτοξεύουν. Η βασική ερώτηση είναι *τι θα προσφέρεις, πού πηγαίνεις;* Αυτό είναι πολύ σημαντικό για την ψυχική μας υγεία. Και φυσικά, το λέω πάντα, πρέπει κανείς να θέτει πάρα πολύ υψηλούς στόχους, ώστε να φτάνει έστω και στο ενενήντα τοις εκατό. Αν ξεκινάς με στόχο το πενήντα τοις εκατό των δυνατοτήτων σου, μπορεί να μην φτάσεις ούτε το σαράντα. Θα το επαναλάβω αυτό που είπα- *πρέπει να αναστοχαζόμαστε, πώς θα βελτιώσουμε τον κόσμο και πώς θα προσφέρουμε στην κοινωνία.*

Εκ μέρους του Αθηναίου σας ευχαριστούμε πάρα πολύ για το χρόνο σας.

ΕΚ ΒΑΘΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ ΚΥΡΙΟ ΚΥΡΙΑΚΟ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Κατερίνα Κεφάλα
Δάφνη Μητσοτάκη
Φοίβη Μουστάκα
Σταμάτης Μυλωνογιάννης

ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΤΗΣ 30ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2020 ΕΙΧΑΜΕ ΤΗΝ ΞΕΧΩΡΙΣΤΗ ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑ ΩΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΝΑ ΣΥΝΟΜΙΛΗΣΟΥΜΕ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ Κ. ΚΥΡΙΑΚΟ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ. ΜΑΣ ΥΠΟΔΕΧΘΗΚΕ ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΜΑΞΙΜΟΥ ΣΕ ΜΙΑ ΠΟΛΛΗ ΖΕΣΤΗ ΚΑΙ ΧΑΛΑΡΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ. ΜΑΣ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΣΕ Η ΑΠΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΗΝΕΙΑ ΤΟΥ. ΠΑΡΑΘΕΤΟΥΜΕ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΑΣ.

ΩΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΤΙ ΘΥΜΑΣΤΕ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ; ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΑΣ ΑΡΕΣΑΝ, ΕΞΩΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ...

Καταρχάς όλες οι αναμνήσεις μου από το σχολείο εξακολουθούν να είναι πάρα πολύ ζωντανές. Θυμάμαι από τότε που πρωτομπήκα στο σχολείο στην τρίτη δημοτικού

μέχρι την αποφοίτησή μου, όταν τελείωσα το τετρατάξιο. Εγώ ξεκίνησα όταν το δημοτικό ήταν ακόμα στη Βασιλεία ... Ήμασταν η πρώτη τάξη η οποία πήγε στο Μποδοσάκειο. Τότε δεν υπήρχε τίποτα, ούτε φυτά ούτε δέντρα. Υπήρχε μόνο του το κτίριο και μετά, στην πρώτη γυμνασίου, ήρθαμε στο Μπενάκειο και τελειώσαμε από το Μπενάκειο. Έχω καταπληκτικές αναμνήσεις από όλα μου τα σχολικά χρόνια, από τα μαθήματα, από τις αθλητικές δραστηριότητες και από τις δραστηριότητες της κοινωνικής ζωής. Ήμουνα Πρόεδρος στη μαθητική κοινότητα στον τελευταίο μου χρόνο και έχω, φυσικά, πάρα πολλές ευχάριστες αναμνήσεις από ωραίες, χαλαρές στιγμές διασκέδασης και ανεμελιάς. Ήμουνα γενικά καλός μαθητής. Μου άρεσαν γενικά τα μαθήματα και πάντα τα πήγαινα καλά και πάντα

είχα ιδιαίτερη εκτίμηση σε δασκάλους, οι οποίοι ξέφευγαν από τη σχολική ύλη και μας μάθαιναν πράγματα, τα οποία δεν ήταν αυτά τα οποία έπρεπε να μάθουμε με βάση το πρόγραμμα του υπουργείου. Θυμάμαι στην δευτέρα γυμνασίου εμείς τότε κάναμε English Geography, το πρώτο μάθημα που κάναμε στα αγγλικά και πάντα οι δάσκαλοι φρόντιζαν να μας βοηθήσουν να καταλάβουμε κάτι παραπάνω από αυτά, τα οποία έπρεπε να διδαχθούμε με βάση το πρόγραμμα. Έχω πάρα πολλές αναμνήσεις από τους δασκάλους τους οποίους θυμάμαι για αυτόν τον λόγο βασικά.

ΠΩΣ ΣΑΣ ΦΑΙΝΕΤΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΠΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΑΤΕ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ;

Πάντα παρακολουθώ το σχολείο και το αγαπώ ιδιαίτερα και βέβαια το παρακολουθούσα. Μετά, όχι μόνο ως απόφοιτος αλλά και ως γονιός... τώρα τελειώνει και αυτός ο ρόλος μου... Ήμουν απόφοιτος, μετά για 18 χρόνια ήμουν γονέας και τώρα θα ξανά είμαι απόφοιτος! Μεγάλωσε το σχολείο πολύ, έγιναν δύο σχολεία και καταλαβαίνω τη λογική. Κάποτε στο σχολείο ήμασταν πιο κοντά με τον άλλον και βέβαια εμείς δεν

είχαμε κορίτσια. Αυτό είναι μια τεράστια αλλαγή στο σχολείο. Τα κορίτσια φοιτούσαν στην πρώτη λυκείου, όταν εγώ ήμουν στην τετάρτη λυκείου. Από την άλλη, εκσυγχρονίστηκε το σχολείο, έχει φανταστικές υποδομές... εμείς δεν είχαμε ούτε κλειστό γήπεδο. Παίζαμε σε χωμάτινα γήπεδα ποδόσφαιρο, ήταν καλές υποδομές για την εποχή του. Αλλά φυσικά τώρα και με την τεχνολογική ανάπτυξη είναι το ίδιο και ένα άλλο σχολείο. Αυτό το αντιπροσωπεύει πολύ ωραία το Μπενάκειο, που είναι το ίδιο κτίριο με αυτό που θυμάμαι, απλά είναι τελείως σύγχρονο από μέσα ως προς τις υποδομές του.

ΥΠΗΡΧΑΝ ΔΑΣΚΑΛΟΙ/ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΑΣΚΗΣΑΝ ΘΕΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΕ ΕΣΑΣ; ΤΙ ΘΥΜΑΣΤΕ ΑΠΟ ΑΥΤΟΥΣ;

Θα αναφερθώ σε δύο από αυτούς, τους οποίους μπορώ και να ονοματίσω: μία ήταν η δασκάλα της βιολογίας στην δευτέρα λυκείου η κυρία Χατζηνικολάου, η οποία τότε, πέρα και πάνω από το πρόγραμμα του σχολείου, μας έκανε μια ενότητα για την εξελικτική βιολογία, και ήταν η πρώτη η οποία μας μίλησε για τον Δαρβίνο, για τους πιθήκους... Αυτό το βρήκα τόσο συναρπαστικό που από τότε και στο πανεπιστήμιο

συνέχισα να διαβάζω για αυτό το αντικείμενο, παρόλο που ήταν τελείως έξω από αυτά τα οποία σπούδασα. Ο δεύτερος που ήταν ένας πολύ ιδιαίτερος άνθρωπος ήταν ο Βρανόπουλος, ο ιστορικός μας, ο οποίος είχε ένα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον για τον Μέγα Αλέξανδρο και για τις φυλές-όπως η φυλή των Καλάς- που υπάρχουν σήμερα στο Πακιστάν, τις οποίες είχε μελετήσει και ακόμα μιλούν μια γλώσσα η οποία μοιάζει με την ελληνική, είναι αρκετά ανοιχτόχρωμοι, και πολλά άλλα παραδείγματα δασκάλων που κατάφεραν και μας κέρδισαν το ενδιαφέρον με τον δικό τους ξεχωριστό τρόπο.

ΠΟΙΑ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΑΣΚΗΣΕ ΣΕ ΕΣΑΣ Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΑΣ ΣΤΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ; (ΚΑΡΙΕΡΑ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΖΩΗ, ΣΠΟΥΔΕΣ)

Όλοι μου οι φίλοι είναι από το Κολλέγιο και εξακολουθούμε και μιλάμε κάθε μέρα και εύχομαι και εσείς σε 30 χρόνια να είστε τόσο στενά συνδεδεμένοι, όπως είμαστε εμείς. Άρα ως προς το ποιος είμαι, ως προς την κοινωνική μου ζωή, ως προς τους φίλους μου άφησε ανεξίτηλη σφραγίδα πάνω μου το Κολλέγιο. Ως προς την ακαδημαϊκή μου ζωή σίγουρα άνοιξε μια πόρτα, ώστε να μπορέσω να μπω σε ένα πολύ καλό Αμερικανικό πανεπιστήμιο. Θα ήταν δύσκολο, ενδεχομένως, να μπω. Τώρα

μπορεί να είναι πιο εύκολο, τότε ήταν δύσκολο να μπει σε Αμερικανικό πανεπιστήμιο, εάν δεν φοιτούσες σε ένα σχολείο σαν το Κολλέγιο. Άρα οφείλω πάρα πολλά στο Κολλέγιο και στα δύο αυτά επίπεδα.

ΠΟΙΟΝ ΡΟΛΟ ΔΙΑΔΡΑΜΑΤΙΣΕ ΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΑΣ ΝΑ ΑΣΧΟΛΗΘΕΙΤΕ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ;

Όταν μεγαλώνεις σε ένα πολιτικό σπίτι έχεις πολλά ερεθίσματα. Είναι σαν να μεγαλώνεις σε ένα σπίτι με γονείς γιατρούς ή δικηγόρους... Κάποια πράγματα σου έρχονται πιο οικεία. Από την άλλη μπορεί όμως να έχεις και μια αντιπάθεια με αυτό το οποίο βιώνεις καθημερινά λόγω της επαγγελματικής ενασχόλησης των γονιών σου. Εγώ πέρασα μια περίοδο που δεν ήθελα να μπω καθόλου στην πολιτική. Κάποια στιγμή άλλαξα γνώμη.

Είπα θα δοκιμάσω, αφότου όμως είχα δουλέψει δέκα χρόνια ως ιδιωτικός υπάλληλος και, εκ των υστέρων, έκανα την αλλαγή στα 35 μου, ακριβώς όταν γεννήθηκε η Δάφνη και δεν το μετάνιωσα.

ΜΙΛΗΣΤΕ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ- ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΑΣ. ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ;

Όσο και αν σου κάνει εντύπωση, κάποια πράγματα στην καθημερινότητά μου δεν διαφέρουν από την καθημερινότητα ενός σκληρά εργαζόμενου στη χώρα μας. Ξυπνάω κατά τις 6:45, παίρνω το πρωινό μου, αν τα καταφέρω θα κάνω μία πρωινή γυμναστική στις 7:00, θα καθίσω λίγο με την με τη Δάφνη πριν πάει σχολείο στην κουζίνα να πούμε καμιά κουβέντα.. Είμαι συνήθως στο γραφείο στις 8:30-8:45. Μετά έχω ένα πλήρες πρόγραμμα είτε στο γραφείο είτε σε

εκδηλώσεις (τώρα με τον covid οι εκδηλώσεις είναι λιγότερες, περιορίζουμε και τις συναντήσεις στο γραφείο). Θα φάω συνήθως στο γραφείο, αν είμαι τυχερός 20 λεπτά θα ξαπλώσω στον καναπέ αυτόν να κλείσω λίγο τα μάτια μου, πράγμα που με βοηθάει να συνεχίσω την μέρα μου και, αν δεν έχω υποχρεώσεις, το βράδυ κατά τις 8:30-9 θα έχω τελειώσει την ημέρα μου και θα κάνω κάποια βραδινή γυμναστική και θα γυρίσω σπίτι. Θα φάω, θα δω ποδόσφαιρο στην τηλεόραση και προσπαθώ στις 12 να κοιμάμαι.

200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 21. ΠΟΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΝΕΤΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΗΝ ΔΥΣΚΟΛΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΔΙΑΝΥΟΥΜΕ;

Έχουμε οργανώσει πολλές δράσεις. Ελπίζω να μη χρειάζεται να τις αναπροσαρμόσουμε λόγω covid. Έχουμε αναθέσει στην κυρία Γιάννα Αγγελοπούλου την προεδρία της επιτροπής. Δεν θέλουμε να κάνουμε μεγάλες φιέστες αλλά θέλουμε να δώσουμε την ευκαιρία να ξαναδούμε την ιστορία μας, τι κάναμε καλά, τι δεν κάναμε καλά, τι μπορούμε να μάθουμε από την ιστορία μας... Αυτό θα ήταν ένα ωραίο θέμα να

κάνετε στον “Αθηναίο”... Να κάνετε μια δημοσκόπηση: ποια ήταν η μεγαλύτερη στιγμή, ποια ήταν η χειρότερη στιγμή για τη χώρα... Θα μπορούσατε να συντάξετε ένα ωραίο ερωτηματολόγιο... Θα ήταν ωραίες οι σκέψεις που θα μπορούσατε, ενδεχομένως, να κάνετε. Προγραμματίζουμε κάποιες μεγάλες εκδηλώσεις. Ελπίζω να ανοίξει η Εθνική Πινακοθήκη στις 25 Μαρτίου. Έχουμε καλέσει κάποιους ξένους ηγέτες, σχεδιάζουμε μια μεγάλη γιορτή το καλοκαίρι

σημαντική στιγμή στην ιστορία μας.

ΠΟΙΑ ΣΤΑΣΗ ΚΡΑΤΑΕΙ Η ΕΥΡΩΠΗ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΚΗ ΣΑΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗ;

Νομίζω ότι η Ευρώπη καταλαβαίνει ότι η Τουρκία δημιουργεί πολλά προβλήματα στην γειτονιά της Ανατολικής Μεσογείου και ότι αυτό δεν αφορά μόνο την Ελλάδα και την Κύπρο, αλλά αφορά και την Ευρώπη γενικά. Δεν είναι

αλλά μπορεί να καταστεί αναπόφευκτο, αν συνεχίσει αυτήν την συμπεριφορά.

ΠΟΙΑ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΕΝ ΜΕΣΩ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ; ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ;

...Αλλάζουν τα δεδομένα τόσο γρήγορα που θα προτιμούσα να σας απαντήσω σε ένα μήνα... Τώρα θα πάρω κάποια νέα μέτρα που θα ανακοινώσουμε αύριο, μπορεί σε ένα μήνα να μην χρειάζονται. Μπορώ να πω γενικά ότι είναι μία δυναμική υπόθεση, ότι συνέχεια πρέπει να βλέπουμε τα δεδομένα και ότι είναι χρέος μας να προστατεύσουμε το ΕΣΥ. Μέχρι στιγμής τα έχουμε καταφέρει μια χαρά σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Με τον χειμώνα βλέπουμε αύξηση των κρουσμάτων και εδώ και πρέπει να είμαστε προσεκτικοί. Αν πρέπει να ιεραρχήσουμε τις προτεραιότητες και η πρώτη προτεραιότητα είναι τα σχολεία, η εργασία και η διασκέδαση δεν είναι η πρώτη προτεραιότητα μας. Δηλαδή κλείνουμε τα εστιατόρια, τα μπαρ, γιατί ξέρουμε ότι εκεί ο κόσμος ξεφεύγει λίγο. Είναι πιο σημαντικό να κρατήσω

με μουσική και κυρίως πολλές δράσεις σε επίπεδο δήμων: κάτι από κάτω προς τα πάνω και θέλουμε να κάνουμε και μία σειρά από έργα ,μικρά έργα τα οποία θα κάνουν οι δήμοι. Θέλουμε να είναι κάτι αισθητικά ωραίο, forward looking, δηλαδή να σκεφτούμε ποια είναι η Ελλάδα που θέλουμε σε 10-20 χρόνια αλλά ταυτόχρονα και να τιμήσουμε και να γιορτάσουμε μια πολύ

εύκολο να πείσει κανείς την Ευρώπη να δει την διαφορά μας με την Τουρκία ως μία ευρωπαϊκή διαφορά και όχι ως μια ελληνοτουρκική διαφορά. Νομίζω όμως ότι έχουμε κάνει πολλά βήματα σε αυτήν την κατεύθυνση. Εγώ πιστεύω ότι η Τουρκία, αν δεν αλλάξει κατεύθυνση και συνεχίσει με την προκλητική της στάση, θα έρθει αντιμέτωπη με κυρώσεις. Αυτό δεν το επιθυμούμε,

ανοιχτά τα σχολεία...

ΠΩΣ ΔΙΑΓΡΑΦΕΤΑΙ Η ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ;

Δύσκολο ερώτημα... Και μία δύσκολη άσκηση γενικά για όλον τον κόσμο. Καταρχάς θα πρέπει πάντα να κάνουμε μία διάκριση μεταξύ προσφύγων και οικονομικών μεταναστών. Πρόσφυγες είναι αυτοί που δικαιούνται διεθνούς προστασίας και έχουμε υποχρέωση να τους χορηγήσουμε άσυλο και έχουμε και μια ηθική υποχρέωση, εφόσον επιλέξουν να μείνουν στην χώρα μας να τους προσφέρουμε δυνατότητες για αυτό το οποίο αποκαλούμε ενσωμάτωση. Τι σημαίνει ενσωμάτωση; Είναι οι άνθρωποι οι οποίοι εξακολουθούν να διατηρούν την πολιτιστική τους ταυτότητα και μπορούν να ενταχθούν αρμονικά στην ελληνική κοινωνία, να μάθουν την γλώσσα, να εργαστούν, τα παιδιά τους να πάνε σε σχολείο και σταδιακά να ενσωματωθούν στην ελληνική κοινωνία. Αυτό δεν είναι εύκολο. Απαιτεί διάθεση και από τις δύο πλευρές: των προσφύγων και της πολιτείας. Νομίζω ότι είμαστε καλύτερα από άλλες χώρες, παρότι είμαστε μια ομοιογενής κοινωνία, είμαστε αρκετά ανοιχτοί απέναντι σε ανθρώπους. Αλλά θέλω να κάνω πάντα μία διάκριση

μεταξύ των προσφύγων και των οικονομικών μεταναστών. Κάποιος ο οποίος θέλει να έρθει απλά για να δουλέψει στην Ελλάδα πρέπει να μπαίνει στην Ελλάδα νόμιμα και πρέπει εγώ να λέω ότι του δίνω άδεια να μπει και να δουλέψει. Δεν μπορεί να μπαίνει παράνομα και να έχει την απαίτηση να μείνει εδώ για να δουλέψει. Αν αισθάνομαι ότι ως χώρα μπορεί να έχω μία ανάγκη σε

κάποιες ειδικότητες μπορώ να δίνω ειδικές άδειες σε προγραμματιστές ας πούμε να έρθουν. Το κάνουμε συχνά για ανθρώπους που δουλεύουν στα χωράφια μας. Έχουμε πολλούς οικονομικούς μετανάστες οι οποίοι μαζεύουν μανταρίνια, ροδάκινα, ελιές. Έρχονται για δύο μήνες και θα φύγουν. Όπως είχαμε και πάρα πολλούς ανθρώπους κατά την δεκαετία του '90 για να κάνουν δουλειές, οι οποίοι έγιναν Έλληνες, τα παιδιά τους έγιναν Έλληνες, πηγαίνουν σε ελληνικό σχολείο,

στρατό και είναι πολύ καλό παράδειγμα ενσωμάτωσης. Σπουδάζουν στα ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια, ζουν στην Ελλάδα και είμαστε υπερήφανοι που τους έχουμε.

ΠΟΙΑ Η ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ;

Νομίζω η Ελλάδα βρέθηκε στην πρώτη γραμμή. Χειρίστηκε

πολύ δύσκολες καταστάσεις... Καταρχάς έσωσε πάρα πολλούς ανθρώπους στη θάλασσα, κατατρεγμένους τους οποίους περιέθαλψε, αλλά πάλι, στα πλαίσια αυτού που είπα πριν, πρέπει να υπάρχει μία διαδικασία. Αυτούς που δεν δεχόμαστε, τους επιστρέφουμε πίσω, προφυλάσσουμε αποτελεσματικά τα σύνορά μας. Είναι πάρα πολύ δύσκολο αυτό και βέβαια θα έπρεπε να μοιραζόμαστε το βάρος με την Ευρώπη. Θα έπρεπε να λέμε « φτάνει» στην Ελλάδα.

Η Ευρώπη σου δίνει άσυλο και δεν μένεις κατά ανάγκη στην Ελλάδα. Μοιραζόμαστε το βάρος αυτό όλες οι ευρωπαϊκές χώρες. Αυτό είναι δύσκολο, διότι υπάρχουν κάποιες ευρωπαϊκές χώρες που λένε ότι δεν θα πάρουν ούτε έναν, οπότε το βάρος πέφτει στις χώρες της πρώτης υποδοχής. Είναι δύσκολο αυτό να το διαπραγματευτείς στην ΕΕ και ελπίζω να βρούμε έναν κοινό τόπο που να καλύπτει τις ανάγκες όλων μας.

ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝ ΜΕΣΩ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ: ΠΟΙΑ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΕΧΕΙ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ; (ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ)

Η τηλεεκπαίδευση δεν μπορεί να είναι υποκατάστατο του σχολείου, μπορεί να είναι συμπλήρωμα. Μπορεί για λίγο χρόνο να καλύψει ένα κενό, μπορεί να μας βοηθάει να κάνουμε πράγματα που δεν θα κάναμε εύκολα αλλιώς. Δεν μπορεί όμως να είναι ένα υποκατάστατο για το σχολείο, για την σχέση δασκάλων και μαθητών μέσα στην τάξη και για τις κοινωνικές σχέσεις που αναπτύχθηκαν την ώρα της τάξης. Στην τηλεεκπαίδευση βλέπω να πατάμε mute, κοιτάμε αλλού... αλλά ως υποκατάστατο είναι καλύτερα η τηλεεκπαίδευση από το τίποτα. Δεν μπορεί να είναι η λύση. Μπορεί να είναι η

λύση για άλλες διαδικασίες, για πιο σύντομα σεμινάρια, συναντήσεις καθηγητών-γονέων. Μας δίνει η τεχνολογία τεράστιες δυνατότητες. Μπορείς να επικοινωνήσεις με οποιονδήποτε από οπουδήποτε. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό, αλλά δεν μπορεί να είναι η λύση για την τάξη και την καθημερινότητα του σχολείου.

ΠΟΙΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΕΧΕΤΕ ΘΕΣΕΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ; ΠΟΙΟΥΣ ΕΞ ΑΥΤΩΝ ΕΧΕΤΕ ΠΕΤΥΧΕΙ;

Είναι η πιο δύσκολη μεταρρύθμιση η εκπαίδευση, γιατί ξεκινά από το δημοτικό και καταλήγει στο πανεπιστήμιο. Έχουμε κάνει αρκετά πράγματα μέχρι στιγμής, έχουμε δώσει έμφαση στα πρότυπα δημόσια σχολεία, έχουμε αλλάξει το νομικό πλαίσιο για τα ιδιωτικά σχολεία, δίνοντας μεγάλους

βαθμούς ελευθερίας, τώρα προχωρούμε ένα σημαντικό νομοσχέδιο για την τεχνική εκπαίδευση. Μετά έρχεται ένα σημαντικό νομοσχέδιο για την ανώτατη εκπαίδευση. Αν έθετα στόχους σε 5 χρόνια, θα ήθελα να δω την Ελλάδα πολύ υψηλότερα στους δείκτες ΠΙΖΑ, δηλαδή τα δεκαπεντάχρονα παιδιά μας να έχουν καλύτερες γνώσεις κατανόησης κειμένου και μαθηματικών. Θα ήθελα να δω

ένα πρόγραμμα στα δημόσια σχολεία πιο διευρυμένο, πιο ανοιχτό, πιο καινοτόμο, πιο τολμηρό με καινούρια γνωστικά αντικείμενα. Θα ήθελα να έχουμε τεχνική εκπαίδευση που να δίνει πραγματική διέξοδο στα παιδιά που δεν θέλουν ή δεν μπορούν να πάνε στο πανεπιστήμιο και θα ήθελα να είχα πανεπιστήμια τα οποία είναι πιο ελεύθερα, συνδεδεμένα με την αγορά εργασίας, με καλύτερες υποδομές, με πιο στενή σχέση

με τον ιδιωτικό τομέα, δημόσια, δωρεάν πανεπιστήμια με ξενόγλωσσα προγράμματα με ξένους φοιτητές τα οποία να ανεβαίνουν σταθερά στα international rankings. Αυτοί θα ήταν κάποιοι στόχοι που θα ήθετα στην επόμενη πενταετία.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑ, ΤΙ ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΑΡΧΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ;

Αυτό το απαντήσαμε εν μέρει πριν. Όσο είμαστε μέσα ο ιός μεταδίδεται πιο εύκολα. Άρα πρέπει να προσέχουμε περισσότερο τις αποστάσεις, να φοράμε μάσκα και να αερίζουμε τους χώρους, πράγμα που έχει σημασία και για τα σχολεία. Από εκεί και πέρα ελπίζουμε να μην χρειαστεί να κλείσουμε τα σχολεία. Ή να κλείνουμε τα σχολεία μόνο όταν έχουμε αυξημένα κρούσματα, άντε να κλείνει ένα τμήμα ή ένα σχολείο, αλλά δεν θέλουμε να κλείσουμε όλα τα σχολεία. Νομίζω είναι η γενική τάση στην Ευρώπη. Μέχρι στιγμής έχουμε πάει αρκετά καλά.

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΛΕΟΝ ΠΙΟ ΕΤΟΙΜΟΙ ΝΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΟΥΜΕ ΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΥΜΑ;

Ναι σαφέστατα. Όχι μόνο η Ελλάδα, όλοι μας είμαστε. Εδώ συμβαίνουν δύο πράγματα.

Αφενός ξέρουμε περισσότερα για το τι πρέπει να κάνουμε, δεν πάμε σε οριζοντιο lockdown, πάμε σε τοπικά lockdown και έχουμε παραπάνω πληροφορίες. Από τη άλλη όμως ο κόσμος είναι πιο κουρασμένος και όσο ο κόσμος είναι πιο κουρασμένος τόσο πιο εύκολα πιστεύει θεωρίες συνωμοσίας, σου λέει δεν βαριέσαι, δεν με αφορά εμένα αυτό, κουράστηκα, βαρέθηκα, θέλω να βγω... Άρα είναι αυτές οι αντίρροπες δυνάμεις που παλεύουν, εύχομαι όμως ότι με το νέο έτος θα αρχίσουμε

πρώτοι... Νομίζω ότι πρέπει να πείσουμε τους Έλληνες ότι πρέπει να κάνουν το εμβόλιο. Στις μετρήσεις 1 στους 2 λένε ότι θα το κάνουνε... Είναι πρόβλημα αυτό... Ενώ αντίθετα το εμβόλιο της γρίπης το κάνουν με πολύ μεγαλύτερη προθυμία. Νομίζω ότι όταν θα φανεί ότι το εμβόλιο είναι ασφαλές, τελικά ο κόσμος θα εμβολιαστεί. Ακόμα είναι άγνωστο τι είναι το εμβόλιο και ο κόσμος έχει κάποιες αμφιβολίες. Αλλά δεν υπάρχει καμία αμφιβολία

Νομίζω ότι θα ήθελα να με θυμούνται ως έναν άνθρωπο που προσπάθησε πολύ να κάνει το καλύτερο που μπορεί για την χώρα του και πέτυχε τους στόχους που είχε θέσει. Και όταν θα έχω φύγει από το γραφείο αυτό η Ελλάδα να είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση από όταν κάθισα για πρώτη φορά σε αυτήν την καρέκλα.

να έχουμε εμβόλια, να μπορούμε σε ένα προγραμματισμό, ώστε πια μέχρι το καλοκαίρι να αρχίσουμε να τελειώνουμε με τον κορωνοϊό.

ΠΟΤΕ ΠΙΘΑΝΟΛΟΓΕΙΤΕ ΟΤΙ ΘΑ ΕΡΘΕΙ ΤΟ ΕΜΒΟΛΙΟ; ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΕΚΤΙΜΑΤΕ ΟΤΙ ΘΑ ΕΙΝΑΙ Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ;

Θα ξεκινήσετε όλοι εσείς να το κάνετε αμέσως για να δείξετε, να προθυμοποιηθείτε

ότι για να πάρει έγκριση ένα εμβόλιο, θα είναι ασφαλές.

ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΔΟΘΕΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΔΥΝΑΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ;

Αυτό ακριβώς θέλουμε να κάνουμε. Αλλά μερικές φορές δεν μπορείς να τα κάνεις και τα

δύο. Κάποια στιγμή πρέπει να πάρεις μια απόφαση. Το ιδανικό θα ήταν να τηρούνται όλα τα μέτρα και να μπορούμε να κινούμαστε και να δουλεύουμε κανονικά. Αποδείχθηκε ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει. Άρα πρέπει να αρχίσουμε να παίρνουμε πιο δραστικά μέτρα. Αν όλοι τηρούσαμε τα μέτρα, δεν θα χρειαζόταν ας πούμε να κλείσουμε την εστίαση. Αλλά δυστυχώς, δεν τηρούν όλοι τα μέτρα. Οπότε πληρώνουν οι πολλοί νομοταγείς τους λίγους ασυνεπείς.

ΠΟΙΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΤΕ ΝΑ ΔΩΣΕΤΕ ΣΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΣΤΟΥΣ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΟΥ 2021 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΤΟΥΣ;

Νομίζω ότι είναι μια παράξενη χρονιά για εσάς... Γιατί αλλιώς την φανταζόσασταν και από την άλλη έτσι τα φέρνει η ζωή. Σκεφτείτε και άλλες γενιές με

πολέμους, με χούντες... και όμως η ζωή συνεχιζόταν, το σχολείο συνεχιζόταν. Οπότε make the best of it με τους περιορισμούς αυτούς. Το πιο βασικό για να προστατευτείτε είναι να είστε μονίμως οι ίδιες παρέες, να μην διευρύνετε τις παρέες σας και σκεφτείτε πως ίσως είναι καλύτερα που έτυχε σε αυτήν την χρονιά. Σκεφτείτε την μεγαλύτερη χρονιά που είναι ήδη φοιτητές στο πανεπιστήμιο. Αυτοί, ας πούμε, που πήγαν φέτος στο πανεπιστήμιο .Και για αυτούς είναι παράξενο. Θα είναι σίγουρα μια χρονιά που θα την θυμόμαστε. Αλλά ελπίζουμε να τελειώσουμε καλά, να δώσετε τις Πανελλήνιες Εξετάσεις, να περάσετε...

ΩΣ ΓΟΝΕΑΣ ΤΙ ΘΑ ΕΙΧΑΤΕ ΝΑ ΠΕΙΤΕ ΣΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ;

Δεν έχω να δώσω πολλές συμβουλές επ' αυτού... νομίζω

το μόνο που θα έλεγα ότι τώρα, όσο κρατάει αυτή η περιπέτεια, να προσέχουμε τις δικές μας συμπεριφορές, γιατί τα παιδιά μας βλέπουνε και αν δεν είμαστε εμείς συνεπείς δεν μπορούν τα παιδιά μας να είναι συνεπή για να περάσει αυτή η περιπέτεια, όσο πιο γρήγορα γίνεται.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟ ΓΙΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΣΑΣ ΘΥΜΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΕ 50 ΧΡΟΝΙΑ;

Αυτήν την ερώτηση δεν μου την έχουν κάνει ποτέ και για να σου είμαι ειλικρινής δεν την έχω σκεφτεί. Καταρχάς σε 50 χρόνια μπορεί να είμαι 102, πού ξέρεις με την πρόοδο της Ιατρικής μπορεί να τα καταφέρω κιόλας... Νομίζω ότι θα ήθελα να με θυμούνται ως έναν άνθρωπο που προσπάθησε πολύ να κάνει το καλύτερο που μπορεί για την χώρα του και πέτυχε τους στόχους που είχε θέσει . Και όταν θα έχω φύγει από το γραφείο αυτό η Ελλάδα να είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση από όταν κάθισα για πρώτη φορά σε αυτήν την καρέκλα.

Ευχαριστούμε πολύ.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΤΙΑ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ στον Κωνσταντίνο Ζαΐμη, Γ7

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΪΜΗΣ Γ7 ΣΥΝΑΝΤΑ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΖΑΪΜΗ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΡΗΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ 1821

Στο πλαίσιο του εορτασμού της επετείου των διακοσίων ετών από την έκρηξη του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα των Ελλήνων ενάντια στους Τούρκους κατακτητές το 1821, ζητήθηκε από τον κύριο Παναγιώτη Ζαΐμη να απαντήσει σε ορισμένα ερωτήματα αναφορικά με τα γεγονότα που οδήγησαν στην Επανάσταση και την αξία της σήμερα.

Ο Παναγιώτης Ζαΐμης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1943 και φοίτησε στο Κολλέγιο Αθηνών. Έπειτα σπούδασε στην Ελβετία μηχανολόγος ηλεκτρολόγος και επέστρεψε στην Ελλάδα, όπου εργάστηκε ως μηχανικός

και επιχειρηματίας. Καθ' όλη την διάρκεια της ζωής του μελέτησε εις βάθος την ελληνική και την παγκόσμια ιστορία, εστιάζοντας στην αρχαία και νεότερη ελληνική ιστορία, τμήμα της οποίας αποτελεί και η Ελληνική Επανάσταση του '21. Το έτος 2016 έγινε μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ένωσης των απογόνων των αγωνιστών του '21, όπου ήρθε σε επαφή με άλλους μελετητές των γεγονότων της εποχής εκείνης, και ασχολήθηκε με τα γεγονότα της ηρωικής εκείνης χρονιάς και την θέση τους την σημερινή κοινωνία.

ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΤΡΟΠΟ ΟΡΓΑΝΩΘΗΚΕ ΑΡΧΙΚΑ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821, ΚΑΙ ΥΠΟ ΠΟΙΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ;

Η οργάνωση της Ελληνικής Επανάστασης είναι ένα ζήτημα στο οποίο διαφωνούν

πολλοί ιστορικοί σήμερα. Είναι γεγονός ότι κατά τον 19ο αιώνα δεν υπήρχαν τα συστήματα επικοινωνίας που υπάρχουν σήμερα, επομένως για να μεταφερθεί κάποιος από ένα μέρος σε κάποιο άλλο, θα έπρεπε να μετακινηθεί είτε οδοιπορικώς, η με υποζύγιο, πράγμα που απαιτούσε χρόνο και κόπο. Ήταν λοιπόν δύσκολο να οργανώσει κανείς κάτι σημαντικό και εκτενές, αλλά και σχεδόν αδύνατο να το διοικήσει και να το κατευθύνει οργανωμένα έπειτα. Συνεπώς, το κάθε στάδιο στηριζόταν εν πολλοίς στους απεσταλμένους των διοικούντων και τους τοπικούς άρχοντες, τους προεστούς, καθώς και στις ικανότητές των τελευταίων.

Το 1814, τέσσερις έμποροι, ο Ν. Σκουφάς, ο Α. Τσακάλωφ, ο Ε. Ξάνθος και ο Π. Αναγνωστόπουλος, εμπνευσμένοι από τον Ρήγα, ίδρυσαν την Φιλική

Εταιρεία που είχε σκοπό να ξεσηκώσει την Ελλάδα σε έναν εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα. Σαφώς, οι ιδρυτές της Εταιρείας έπρεπε να βρουν υποστηρικτές, χρηματοδότες και κάποιο γνωστό και σεβαστό πρόσωπο το οποίο θα αναλάμβανε επικεφαλής της όλης επιχείρησης. Αρχηγός της Φιλικής εταιρείας ανέλαβε τελικά ο πρίγκιπας Αλέξανδρος Υψηλάντης από την αυλή του Τσάρου. Έτσι, δεδομένου ότι δεν είχε βρεθεί κάποια Ευρωπαϊκή Δύναμη να υποστηρίξει τον αγώνα στα μέρη όπου δραστηριοποιούνταν, οι Φιλικοί άφηναν να εννοηθεί ότι η ύπαρξή της ήταν βεβαία. Αφού οργανώθηκε η Εταιρεία, άρχισε να στέλνει αγγελιαφόρους σε ορισμένα ισχυρά πρόσωπα κάθε περιοχής, με σκοπό να τους πείσει να δράσουν ως εστίες των ιδεών του ξεσηκωμού

μεταλαμπαδεύοντάς τες, ως εκπροσώπους της Εταιρείας. Έτσι μυήθηκαν στην ιδέα της επανάστασης πολλοί Έλληνες μεταξύ των οποίων μεγάλος αριθμός κλεφτών και αρματολών. Την μεγαλύτερη απήχηση στην ιδέα του ξεσηκωμού ενστερνίστηκαν η Πελοπόννησος και η Στερεά Ελλάδα (Ρούμελη), διότι στις περιοχές αυτές η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων ήταν Έλληνες, ενώ ένα μικρό μόνο ποσοστό ήταν Τούρκοι.

Όμως, πολλοί απεσταλμένοι της Εταιρείας μεταξύ των οποίων ήταν και ο Γρηγόριος Δικαίος γνωστός και ως Παπαφλέσσας, παρασυρόμενοι από την θέρμη τους προς την ιδέα του Αγώνα, ήταν απρόσεκτοι και μιλούσαν απερίσκεπτα. Έτσι, οι Τούρκοι άρχισαν να υποπτεύονται ότι κάτι μεγάλο ετοιμαζόταν ανάμεσα στους Έλληνες. Εν καιρώ, η ιδέα της Επανάστασης αποκτούσε έναν αυξανόμενο αριθμό οπαδών, μεταξύ των οποίων και πολλοί προεστοί και προύχοντες. Οι τελευταίοι θα εκαλούντο να ηγηθούν των στρατιωτικών ενεργειών της Επανάστασης, αναλαμβάνοντας επίσης όλα τα έξοδα προσωπικώς, δεδομένου ότι οι επαναστάτες έπρεπε να είναι μισθοφόροι. Αυτό ίσχυε, διότι εγκατέλειπαν τις δουλειές τους για να πολεμήσουν

και ,κατά κάποιο τρόπο, έπρεπε να στέλνουν χρήματα στις οικογένειές τους. Οι προεστοί όμως, είχαν χάσει αρκετά χρήματα, καθώς και πολλά μέλη των οικογενειών τους κατά την επανάσταση του 1769 (επανάσταση του Ορλώφ) με αποτέλεσμα να υιοθετήσουν επιφυλακτική στάση, ιδίως μετά την απερίσκεπτη συμπεριφορά απεσταλμένων της Εταιρείας, όπως ο Παπαφλέσσας.

Ταυτόχρονα, καθότι οι υπόνοιες για μια επερχόμενη επανάσταση έφτασαν μέχρι την Υψηλή Πύλη

προεστούς της περιοχής τους να παρουσιαστούν μπροστά τους. Στόχος αυτής της ενέργειας υπήρξε η αιχμαλωσία των προεστών, ώστε να αποτρέψουν την υλοποίηση της όποιας επαναστατικής απόπειρας, λόγω έλλειψης των ηγετικών της φυσιογνωμιών.

Οι προύχοντες της βορείας Πελοποννήσου μαζεύτηκαν στην Βόσκισα, στο σπίτι του Ανδρέα Λόντου, και μετά από συζητήσεις που κράτησαν τρεις μέρες, αποφάσισαν να μην υπακούσουν στο πρόσταγμα αυτό, και να

όμως υπακοής, τους είχε εκθέσει, και η κατάσταση πλέον είχε φτάσει σε σημείο ανάφλεξης.

Η κατάσταση πλέον είχε φτάσει σε ένα τέλμα, με αποτέλεσμα τα επακόλουθα γεγονότα να αποτελούν μονόδρομο. Στις 10 Μαρτίου, πρωτοπαλίκαρα του Ασημάκη Ζαΐμη επιτέθηκαν στους ταμίες του πασά της Τριπόλεως δυστυχώς ανεπιτυχώς, ώστε πλέον οι προθέσεις των Ελλήνων ήταν εμφανείς και έτσι η ανάγκη για άμεση δράση ήταν πλέον

«Ημείς, το Ελληνικόν έθνος των Χριστιανών, βλέποντες ότι μας καταφρονεί το Οθωμανικόν γένος, και σκοπεύει όλεθρον εναντίον μας πότε μ' έναν πότε μ' άλλον τρόπον, αποφασίσαμεν σταθερώς ή να αποθάνομεν όλοι ή να ελευθερωθώμεν, και τούτου ένεκα βαστούμεν τα όπλα εις χείρας ζητούντες τα δικαιώματά μας. Όντες λοιπόν βέβαιοι ότι όλα τα χριστιανικά βασίλεια γνωρίζουν τα δίκαιά μας, και όχι μόνον δεν θέλουν μας εναντιωθή αλλά και θέλουν μας συνδράμει, και ότι έχουν εις μνήμην ότι οι ένδοξοι πρόγονοί μας εφάνησάν ποτέ ωφέλιμοι εις την ανθρωπότητα, δια τούτο ειδοποιούμεν την εκλαμπρότητά σας, και σας παρακαλούμεν να προσπαθήσετε να ήμεθα υπό την εύνοϊαν και προστασίαν του μεγάλου κράτους τούτου.»

στην Κωνσταντινούπολη, ο Σουλτάνος απέστειλε γενικό αρχηγό της Πελοποννήσου τον πιο επιτυχημένο στρατηγό του, τον Χουρσίτ πασά. Στο ίδιο αυτό πλαίσιο, στις αρχές του 1821, οι πασάδες της Τρίπολης και της Καλαμάτας κάλεσαν τους

μην παρουσιαστούν στην Τρίπολη. Αυτή η απόφαση υπήρξε φυσικά καταλυτική, καθώς είχαν αιχμαλωτιστεί και η τροπή των γεγονότων της κρίσιμης αυτής εποχής θα ήταν τελείως διαφορετική και η επανάσταση του 21' δεν θα είχε συμβεί. Η άρνηση

επιτακτική. Στις 21 Μαρτίου ο Πετμεζάς ελευθέρωσε τα Καλάβρυτα και εγκλώβισε τους εκεί Τούρκους στο τοπικό κάστρο. Στις 23 Μαρτίου ο Πετρόμπεης, συνοδευόμενος από τον Κολοκοτρώνη, τον οποίο είχε καλέσει ο Αλέξανδρος

Υψηλάντης να επιστρέψει από την Ζάκυνθο, όπου ήταν ταγματάρχης του αγγλικού στρατού, εισέβαλε στην Καλαμάτα με 2000 Μανιάτες και ο τοπικός πασάς αναγκάστηκε να τραπή σε φυγή. Στις 25 Μαρτίου, ο Παλαιών Πατρών Γερμανός,

την υπόλοιπη πόλη. Μετά την μισή απελευθέρωση της Πάτρας, ο Γερμανός, ο Ζαΐμης και ο Λόντος έστειλαν σε όλους τους προξένους των ευρωπαϊκών δυνάμεων, μεγάλων και μικρών μια επιστολή με την οποία διασαφήνιζαν τις προθέσεις

ότι μας καταφρονεί το Οθωμανικόν γένος, και σκοπεύει όλεθρον εναντίον μας πότε μ' έναν πότε μ' άλλον τρόπον, αποφασίσαμεν σταθερώς ή να αποθάνομεν όλοι ή να ελευθερωθώμεν, και τούτου ένεκα βαστούμεν τα όπλα εις χείρας ζητούντες τα δικαιώματά μας. Όντες λοιπόν βέβαιοι ότι όλα τα χριστιανικά βασίλεια γνωρίζουν τα δίκαιά μας, και όχι μόνον δεν θέλουν μας εναντιωθή αλλά και θέλουν μας συνδράμει, και ότι έχουν εις μνήμην ότι οι ένδοξοι πρόγονοί μας εφάνησαν ποτέ ωφέλιμοι εις την ανθρωπότητα, δια τούτο ειδοποιούμεν την εκλαμπρότητά σας, και σας παρακαλούμεν να προσπαθήσετε να ήμεθα υπό την εύνοϊαν και προστασίαν του μεγάλου κράτους τούτου.»

Ο Αγώνας του 1821 ήταν πλέον γεγονός!

Σε ό,τι αφορά την γενική οργάνωση, αυτή ήταν υποτυπώδης. Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι δεν υπήρχε ελληνικός στρατός. Υπήρχαν μόνον ανεξάρτητες στρατιωτικές μονάδες οι οποίες μετείχαν σε έναν συμμοριτοπόλεμο εναντίον των Τούρκων, και ο κάθε καπετάνιος ήταν μοναδικός υπεύθυνος των ενεργειών των ανδρών

ο Ανδρέας Ζαΐμης και ο Ανδρέας Λόντος μπήκαν στην Πάτρα περιορίζοντας όλους τους Τούρκους στο κάστρο, και ελευθερώνοντας

τους για απελευθέρωση του έθνους, και επισημοποιούσαν την Ελληνική Επανάσταση!

«Ημείς, το Ελληνικόν έθνος των Χριστιανών, βλέποντες

του. Βέβαια, γενικός αρχηγός και την Μέση Ανατολή. Οι ήταν αδιαμφισβήτητα ο κτήσεις αυτές ήταν στην Κολοκοτρώνης ο οποίος ουσία υποτελή κράτη τα και έδινε σχετικές εντολές, οποία, θα μπορούσαν να συγκαλούσε συμβούλια απαιτήσουν την ανεξαρτησία μεταξύ των εμπλεκομένων τους, πράγμα που βεβαίως οι καπεταναίων πριν από κάθε αυτοκρατορίες φοβούνταν, σημαντική κίνηση, ή έγραφε και φυσικά δεν επέτρεπαν. σχετικές επιστολές που Υποργός των έστελνε με ταχυδρόμους. Εξωτερικών της Αυστριακής Φυσικά, πρέπει να ληφθεί υπό αυτοκρατορίας ήταν ο όψιν ο απαιτούμενος χρόνος Μέττερνιχ, ο οποίος πρότεινε

Αν δεν γινόταν η Ελληνική Επανάσταση δεν θα υπήρχε η Ελλάδα. Λόγω της Επανάστασης αναγεννήθηκε ένα έθνος, και μάλιστα ένα έθνος με μεγάλη ιστορία και πολύ σημαντική συμμετοχή στον Ευρωπαϊκό πολιτισμό.

για την πραγματοποίηση των επαφών. την αντιμετώπιση κάθε προσπάθειας ανεξαρτησίας υποτελών κρατών με τον

ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ ΑΡΧΙΚΑ Η ΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΞΕΛΙΧΘΗΚΕ ΕΠΕΙΤΑ;

Τον 19^ο αιώνα, στην Ευρώπη υπήρχαν 5 αυτοκρατορίες. Η Αγγλική, με κτήσεις σε όλον τον κόσμο, η Γαλλική με κτήσεις κυρίως στην Αφρική, η Ρωσική με κτήσεις στην Ευρώπη και την Ασία, η Αυστριακή με κτήσεις στην Ευρώπη, και η Οθωμανική με κτήσεις στην Ευρώπη

αυστηρότερο δυνατό τρόπο. Η Ελλάδα δε, δεν ήταν υποτελές κράτος αλλά μέρος της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, η εξέγερση λοιπόν στην Πελοπόννησο και την Ρούμελη μπορούσε να χαρακτηριστεί σαν τρομοκρατία, δηλαδή κοινωνικοανατρεπτικής φύσεως. Οι μεγάλες δυνάμεις της εποχής λοιπόν όταν ξεκίνησε η επανάσταση ήταν τελείως αντίθετες.

Μεσολάβησαν όμως δυο γεγονότα τα οποία ώθησαν τους Ευρωπαίους ηγέτες να αναθεωρήσουν.

Αρχικά, εμφανίστηκε ο ρομαντισμός στην Ευρώπη, και ως επακόλουθό του ο φιλελληνισμός. Μεγάλος αριθμός πολιτών, κυρίως διανοούμενοι και επιστήμονες που διαμόρφωναν την άποψη του λαού, ενθουσιάστηκαν με την ιδέα αναγέννησης της Ελλάδος. Θεώρησαν πως το νεοσυσταθέν Ελληνικό κράτος θα αποτελούσε συνέχεια της αρχαίας Ελλάδος, την ιστορία της οποίας εδιδάσκοντο στα σχολεία τους, και τόσο θαύμαζαν και αγαπούσαν. Πολλοί ήλθαν στην Ελλάδα και πολέμησαν στο πλευρό των επαναστατών, ενώ οι περισσότεροι έγραψαν σχετικά ενθουσιώδη άρθρα σε τοπικές εφημερίδες που επηρέασαν την κοινή γνώμη, ή δημιούργησαν σχετικούς πίνακες και λοιπά έργα τέχνης.

Εν συνεχεία, η αρχική εντυπωσιακή επιτυχία της επαναστάσεως που είχε σαν αποτέλεσμα την πρακτική απελευθέρωση της Πελοποννήσου το 1822, δελέασε τις κυβερνήσεις των Ευρωπαϊκών κρατών να την αξιοποιήσουν ως μέσο χειρισμού της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Συγκεκριμένα, η Ευρώπη θέλησε να χρησιμοποιήσει την κίνηση αυτή προς πολιτικό της όφελος, βρίσκοντας μια ιδανική αφορμή να επέμβει στα πολιτικά πράγματα της

Ανατολικής Ευρώπης, και της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Στόχος της, μεταξύ άλλων, ήταν η απόκτηση κομβικών εδαφών στις περιοχές αυτές με σκοπό να ελέγχουν τους

ξέσπασμα του εμφυλίου και την εξ αυτού ανενόχλητη αποβίβαση του Ιμπραήμ στην Πύλο, άλλαξαν τα αρχικά δεδομένα. Στον χρόνο όμως που είχε μεσολαβήσει, οι

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΣΑΣ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΘΝΟΣ ΣΗΜΕΡΑ;

Η απάντηση σ' αυτήν την ερώτηση είναι προφανής. Αν δεν γινόταν η Ελληνική Επανάσταση δεν θα υπήρχε η Ελλάδα. Λόγω της Επανάστασης αναγεννήθηκε ένα έθνος, και μάλιστα ένα έθνος με μεγάλη ιστορία και πολύ σημαντική συμμετοχή στον Ευρωπαϊκό πολιτισμό.

Υπάρχουν βέβαια πολλοί που ισχυρίζονται ότι οι Έλληνες Φαναριώτες, που λόγω μόρφωσης ήταν οι βασικοί σύμβουλοι και συνεργάτες των σουλτάνων, τελικά κάποτε θα επικρατούσαν και θα προωθούσαν την σταδιακή ελληνοποίηση της αυτοκρατορίας. Αυτή η θεωρία όμως έχει παρά πολλές ατέλειες. Πόσο χρόνο θα απαιτούσε μια τέτοια αλλαγή; Ύστερα ποια θα ήταν η επίσημη θρησκεία του ελληνοποιημένου κράτους, ή και η επίσημη γλώσσα του; Αν κανείς λογαριάσει το πλήθος των υπηκόων του κράτους, εύκολα θα κατέληγε στο ότι η επίσημη θρησκεία θα ήταν το Ισλάμ, και η επίσημη γλώσσα η τουρκική. Ίσως βέβαια να υπήρχε ελευθερία θρησκείας, παιδείας και γλώσσας αλλά τα πλήθη θα ήταν εμφανώς υπέρ της τουρκικής λύσης.

δρόμους εμπορίου που είχαν αρχίσει να δημιουργούνται με τις αποικίες της Ασίας. Βεβαίως οι εξελίξεις ήταν δυσμενείς, διότι με το

μεγάλες δυνάμεις (πλην της Αυστρίας), είχαν εκτεθεί, και έτσι αναγκαστικά στήριξαν την απελευθέρωση της Ελλάδος.

Αντ' αυτού, η Ελλάδα, από τα πρώτα χρόνια της απελευθερώσεώς της προσκολλήθηκε στους δυτικούς πολιτισμούς, και άρχισε να αναπτύσσεται με βάση τα τεκταινόμενα στην Ευρώπη. Αντίθετα, η Τουρκία, συνέχισε να είναι το ανατολικό ζήτημα της Ευρώπης επισήμως μέχρι την έλευση των Νεοτούρκων το 1922 και του Κεμάλ, που κατήργησε το ισλαμικό οθωμανικό κράτος και ίδρυσε το κοινωνικό κράτος «Τουρκία», την οποία προσκόλλησε στην

που τους καθοδηγεί στους δρόμους του σήμερα. Οι έννοιες της ελευθερίας, της φιλοπατρίας, της αυτοθυσίας και του θάρρους, η έλλειψη των οποίων στις σύγχρονες κοινωνίες έχει προκαλέσει τόσο σάλο, θα υπάρχουν για πάντα ανάμεσα στις γραμμές των βιβλίων της ιστορίας του Ελληνικού αυτού Αγώνα.

ΠΟΙΑ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ; ΕΙΝΑΙ ΟΝΤΩΣ ΑΥΤΗ;

Θα πρέπει όλοι να είμαστε σε θέση να τιμήσουμε κατάλληλα τους προγόνους μας και να θυμόμαστε την αυταπάρνηση που επέδειξαν διακόσια χρόνια πριν, αναγνωρίζοντας παράλληλα τα αρνητικά και τα θετικά τους γνωρίσματα, εμπνεόμενοι προφανώς μόνον από τα τελευταία.

Ευρώπη. Η Ελλάδα λοιπόν, λόγω της επανάστασής, είχε ένα πλεονέκτημα περίπου 100 ετών έναντι της Τουρκίας για να εξευρωπαϊστεί.

Το μόνο βέβαιο πάντως είναι ότι τα ιδανικά που ενστερνίστηκαν και εμπράκτως στήριξαν οι Αγωνιστές του 21 έχουν ριζώσει στις καρδιές των νεοελλήνων, και αποτελούν φωτεινό παράδειγμα του παρελθόντος

Η Επανάσταση θα έπρεπε να θυμίζει στους Έλληνες ότι πριν από 200 χρόνια είμαστε πολίτες δεύτερης κατηγορίας, με περιορισμένα δικαιώματα και άνιση αντιμετώπιση από την τότε δικαιοσύνη. Ήμασταν «ραγιάδες». Τώρα, χάριν της επανάστασης είμαστε πολίτες. Θα έπρεπε λοιπόν η επέτειος να είναι μια μεγάλη γιορτή η οποία να γιορτάζεται με ενθουσιασμό,

όπως η 4η Ιουλίου στις ΗΠΑ ή η 14 Ιουλίου στην Γαλλία.

Όπως προανέφερα, βέβαια, η αξία της επανάστασης δεν περιορίζεται μόνο στην τωρινή μας ελευθερία, αλλά λαμβάνει συμβολική υπόσταση ενσαρκώνοντας τα υψηλά ιδανικά και αποκτώντας, κατά κάποιον τρόπο, ρόλο διαφωτιστικό για εμάς σήμερα. Ωστόσο, αν και αυτό αποτελεί μια βασικότερη επίδραση της Επανάστασης στις ζωές των Ελλήνων σήμερα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι πολλές φορές η πραγματικότητα διαφέρει από τέτοιες ιδανικές καταστάσεις. Είναι γεγονός ότι οι συνθήκες κάθε εποχής είναι σημαντικά περιπλοκότερες και πιο πολυδιάστατες από αυτό που τελικά έχουμε στο μυαλό μας, με αποτέλεσμα συχνά τα ιστορικά γεγονότα αυτά καθαυτά να περιγράφουν μια αρκετά διαφορετική πραγματικότητα. Εντούτοις λοιπόν ο σημερινός Έλληνας καλείται να μελετήσει την ιστορία του έθνους του, όχι για να απομυθοποιήσει τα κατορθώματα του παρελθόντος, αλλά για να αποφύγει την απειλή της προγονολατρίας που συχνά ελλοχεύει για τους φανατικούς. Θα πρέπει όλοι να είμαστε σε θέση να τιμήσουμε κατάλληλα τους προγόνους μας και να θυμόμαστε την αυταπάρνηση

που επέδειξαν διακόσια χρόνια πριν, αναγνωρίζοντας παράλληλα τα αρνητικά και τα θετικά τους γνωρίσματα, εμπνεόμενοι προφανώς μόνον από τα τελευταία.

Δυστυχώς όμως στην χώρα μας έχει εισβάλει και στην ιστορική αφήγηση η πολιτική και εξ αυτής η ανάλογη διχόνοια διότι οι πολιτικές παρατάξεις δεν συμφωνούν ως προς το πώς και για ποιο λόγο εξελίχθηκαν ορισμένα σημαντικά γεγονότα. Η προσπάθεια από την εκάστοτε Κυβέρνηση να οργανώσει λαμπρές γιορτές υπάρχει. Δεν ξέρω όμως αν υπάρχει ο αντίστοιχος ενθουσιασμός και η πρόποσα γνώση από το πλήθος.

ΠΟΙΕΣ ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΙΔΑΝΙΚΑ ΕΝΣΑΡΚΩΝΟΥΝ ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥ 1821, ΠΟΥ ΕΚΛΕΙΠΟΥΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ;

«Ούτε να γράφει τ' όνομά του και κείνο το έμαθε μισό» λέει ο ποιητής σε ένα τραγούδι για τον στρατηγό Μακρυγιάννη. Τέτοιοι ήταν οι περισσότεροι από τους ανθρώπους που πολέμησαν, έχυσαν το αίμα τους και σκοτώθηκαν για να έχουμε εμείς μια ελεύθερη πατρίδα. Οι άνθρωποι αυτοί δεν πολέμησαν για κάποιο προσωπικό συμφέρον. Πολέμησαν για την ιδέα.

Ιδέα που τους ενθουσίασε. Και οι αρχηγοί τους, πιο μορφωμένοι, ήταν και αυτοί ιδεαλιστές. Πολλοί από αυτούς σκοτώθηκαν, σχεδόν όλοι έχασαν τις μεγάλες περιουσίες και κατέληξαν πένητες αρκετοί από αυτούς ζητιάνοι. Και αυτοί για την ιδέα. Για το σύνολο.

Πόσοι σήμερα είναι ιδεαλιστές; Πόσοι σήμερα, που είναι η εποχή που το μόνο που μετράει είναι το περιεχόμενο της τσέπης, εργάζονται για το σύνολο; Αυτό το ερώτημα καλύτερα να το απαντήσουν οι αναγνώστες.

ΕΙΝΑΙ ΗΘΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΟΡΘΗ ΠΡΑΞΗ Η ΑΝΑΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΠΟΙΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Ή Η ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΡΩΤΟΣΤΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΕΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΞΙΔΑΝΙΚΕΥΣΗ ΤΟΥΣ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΙΑΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΜΙΑΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ ΑΝΑΖΩΠΥΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ;

Η ευκολία που υπάρχει σήμερα της άμεσης πληροφόρησης των συμβάντων παγκοσμίως μέσω του Διαδικτύου, ή άλλων μέσων επικοινωνίας

έχει σαν αποτέλεσμα την παγκοσμιοποίηση η οποία κατά κάποιο τρόπο δεν μπορεί να αποφευχθεί. Από την άλλη μεριά, κάθε έθνος έχει την ιστορία του, τους ήρωές του και την φιλοσοφία του που δεν μπορεί να αγνοηθεί. Η φιλοπατρία είναι ένα συναίσθημα που υπάρχει και πρέπει να στηριχθεί, διότι παρόλη την παγκοσμιοποίηση υπάρχουν κράτη που επιβουλεύονται αγαθά άλλων κρατών και τα τελευταία θα πρέπει να έχουν την δυνατότητα και κυρίως την θέληση να τα προστατεύσουν.

Η αναδιαμόρφωση γεγονότων με στόχο την αποδοχή των απόψεων κρατών που επιβουλεύονται ελληνικών δικαιωμάτων, είναι όχι μόνο απαράδεκτη αλλά θα μπορούσα να πω προδοτική. Από την άλλη πλευρά, ίσως για την μείωση οξύτητας μεταξύ των λαών, μια μικρή και επαναλαμβάνω emphaticά το μικρή, στρογγυλοποίηση ορισμένων γεγονότων που θα βοηθούσαν στην μείωση της οξύτητας μεταξύ των λαών, να ήταν δυνατή, υπό την αυστηρή προϋπόθεση βέβαια, ότι το άλλο κράτος θα προέβαινε σε αντίστοιχη στρογγυλοποίηση γεγονότων στην δική του ιστορική αφήγηση.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΚΩΣΤΑ ΒΑΡΩΤΣΟ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ στην Ναταλία Λαγκούση, Β1

χρησιμοποιώντας αυτήν την ενέργεια, δηλαδή το κενό του χώρου. Αρχισα να δουλεύω πολύ νωρίς ειδικά σε διαφανή, όπως πλαστικά και πολυεστέρα. Ήταν αναπάντεχο και νομοτελειακό ότι θα έφτανα κάποια στιγμή να δουλέψω με γυαλί. Το γυαλί το χρησιμοποίησα πρώτη φορά όταν έκανα το έργο *ο ποιητής* στη Κύπρο το 1983, καθώς ήταν και το πρώτο μου μεγάλο έργο. Αυτή τη στιγμή είναι τοποθετημένο στη Πλατεία Ελευθερίας στη Λευκωσία.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ:

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΡΩΤΣΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΑΣ ΓΛΥΠΤΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ ΤΟ 1955 ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ. ΣΠΟΥΔΑΣΕ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ, ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΗΣ ΠΕΣΚΑΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ FULLBRIGHT GRANT ΤΗΣ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗΣ. ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΤΙΜΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ «ΟΙ ΠΟΛΕΜΙΣΤΕΣ ΤΟΥ ΡΙΑΤΣΕ» ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ.

ΤΙ ΗΤΑΝ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΣΑΣ ΕΚΑΝΕ ΝΑ ΑΣΧΟΛΗΘΕΙΤΕ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΜΕ ΓΥΑΛΙ;

Αυτό που με ενδιέφερε πάρα πολύ ήταν η ενέργεια που η γλυπτική μοιράζει στον χώρο. Τα γλυπτά έχουν το υλικό τους και τον όγκο τους αλλά ουσιαστικά αυτό που γοητεύει είναι η ενέργεια του ίδιου του γλυπτού που μεταφέρεται στον χώρο. Ο χώρος είναι κάτι αφηρημένο και δεν προσδιορίζεται αν δεν έχεις ένα άλλο στοιχείο. Εκεί μου ήρθε η ιδέα να κάνω γλυπτική

ΝΟΜΙΖΩ ΟΤΙ ΤΟ ΓΥΑΛΙ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΔΥΣΚΟΛΟ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟ ΥΛΙΚΟ. ΠΩΣ ΞΕΠΕΡΝΑΤΕ ΤΙΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΗΝ ΑΝΤΟΧΗ ΤΟΥ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ;

Το γυαλί φτιάχνεται από άμμο. Δηλαδή η άμμος ζεσταίνεται σε ορισμένες θερμοκρασίες, λιώνει και βγαίνει το γυαλί. Άρα είναι υλικό το οποίο είναι ορυκτό και δεν έχει μεγάλους πόρους ώστε να περάσει μέσα υγρασία ή βρωμιές. Παραδείγματος χάριν, το μάρμαρο ή η πέτρα έχει το πρόβλημα ότι, αν

περάσει υγρασία το χειμώνα που παγώνει, διαστέλλεται και σπάει, οπότε υπάρχει πρόβλημα. Στο γυαλί δεν συμβαίνει αυτό. Αντιθέτως, είναι από τα πιο ανθεκτικά υλικά που υπάρχουν στη φύση. Το πρόβλημα με το γυαλί είναι ότι είναι εύθραυστο, δηλαδή αν το χτυπήσεις, σπάει έχει αυτή την αδυναμία. Ένα άλλο ελάττωμά του είναι ότι είναι βαρύ. Τα μεγάλα έργα που κάνω εγώ είναι πάρα πολύ βαριά. Χρειάζεται προσοχή στην στατική μελέτη.

ΠΩΣ ΦΑΝΤΑΖΕΣΤΕ ΚΑΤ' ΑΡΧΗΝ ΚΑΠΟΙΟ ΕΡΓΟ ΣΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΩΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΖΕΣΤΕ ΤΗΝ ΙΔΕΑ ΣΑΣ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΦΤΑΣΕΤΕ ΣΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ;

Οι ιδέες γεννώνται με αναπάντεχο τρόπο. Βεβαίως υπάρχουν διάφορες ιδέες. Η λογική πλευρά και το συναίσθημα λειτουργούν με έναν αυτόματο τρόπο. Η σκέψη, η δράση γίνεται ένα. Πρέπει να έχεις την ικανότητα να προστατεύσεις αυτόν τον αυθορμητισμό, ότι και να θέλεις να κάνεις. Μπορεί να έχεις σκεφτεί να κάνεις μία δύση ηλίου ας πούμε. Πιο πολύ πρέπει να σκέφτεσαι την αίσθηση που σου δίνει η δύση ηλίου όταν την σκέφτεσαι παρά το σχεδιαστικό μέρος. Κάποια στιγμή το χέρι θα αρχίσει να ακολουθεί την άμεση σχέση χωρίς το φιλτράρισμα της λογικής, χωρίς δηλαδή την τεχνική. Συνήθως στο σχολείο

οι καθηγητές σας μαθαίνουν ζωγραφική και αυτό είναι το πιο καταστροφικό για τη δημιουργικότητα των παιδιών.

Πρέπει να προστατεύουμε αυτόν τον αυθορμητισμό και τον αυτοματισμό της σκέψης και της δράσης. Το χέρι κινείται από μόνο του. Πρέπει να μάθουμε να μην του βάζουμε φίλτρα. Άρα, η σκέψη και η δράση πρέπει να είναι αυτόματη χωρίς κρατήματα που βγαίνουν από

την λογική ή από οτιδήποτε άλλο. Το κατασκευαστικό έχει σχέση με την δημιουργία αλλά όμως δεν είναι ο στόχος. Το έργο είναι άλλη στιγμή που το αντιλαμβάνεσαι σαν επιθυμία να το κάνεις, άλλη στιγμή όταν μελετάς τα στατικά του, και άλλη στιγμή όταν το εκτελείς. Όταν το εκτελείς είσαι μηχανικός. Εκεί μπαίνει η λογική.

ΠΟΙΟ ΗΤΑΝ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΑΙ ΠΟΙΟ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΕΡΓΟ ΣΑΣ, ΚΑΙ ΠΟΙΟ ΕΧΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ «ΓΥΑΛΑΚΙΑ»;

Το πρώτο γυάλινο ήταν ένα έργο που έγινε στην Κύπρο *ο ποιητής* το 1983. Το τελευταίο είναι αυτό που έκανα πρόσφατα στο Τορίνο η *Ολότητα* καθώς εγκαινιάστηκε κατά την περίοδο του Κορωνοϊού.

ΕΧΕΤΕ ΚΑΝΕΙ ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΜΕ ΑΛΛΟ ΥΛΙΚΟ, Π.Χ. ΠΗΛΟ, ΜΑΡΜΑΡΟ, ΠΟΡΤΡΕΤΟ;

Βεβαίως, έχω χρησιμοποιήσει πολλά υλικά, συνεχώς χρησιμοποιώ διαφορετικά υλικά. Ένα από τα έργα μου στην Λουκέρνη της Ελβετίας είναι φτιαγμένο από τσιμέντο συρματοσχοίνο, και σίδηρο.

Λέγεται tension energy και ενώνει δύο πλατείες. Είναι 30 μέτρα ύψος και 150 μέτρα μήκος καθώς είναι και το μεγαλύτερο έργο που έχω κάνει.

Ο «ΔΡΟΜΕΑΣ» ΣΑΣ, ΕΧΕΙ ΓΙΝΕΙ ΠΙΑ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΑΘΗΝΑΣ. ΑΥΤΟ ΣΑΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΩΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ;

Βεβαίως και με ικανοποιεί αλλά μου δημιουργεί ταυτοχρόνως και απορία. Όταν φτιάχνεις ένα έργο δε σκέφτεσαι τι μπορεί να γίνει και το μέλλον του. Όπως φοβάσαι τα παιδιά σου μην πάθουν τίποτα, φοβάσαι και για τα έργα σου να μην τα πειράξουνε και να μην τα καταστρέψουνε. Ο Δρομέας αντίθετα αγαπήθηκε πολύ από τον κόσμο. Έγινε ένα σύμβολο μέσα στην πόλη που είναι πάντα και το ζητούμενο της σύγχρονης τέχνης. Δηλαδή να μπορέσει να εκφράσει τον τόπο που μπαίνει και ο κόσμος να ταυτιστεί με αυτό και να το αγαπήσει. Είναι μεγάλη χαρά, και ειδικά από τους νέους και τα μικρά παιδιά.

ΠΑΡΑΤΗΡΩΝΤΑΣ ΤΟ ΕΡΓΟ ΣΑΣ «ΟΛΟΤΗΤΑ», ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΤΟΡΙΝΟ, ΜΟΥ ΔΙΝΕΙ ΤΗΝ ΕΝΤΥΠΩΣΗ ΟΤΙ ΚΙΝΕΙΤΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΠΕΙΡΟ. ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΑΛΛΗΓΟΡΙΑ Ή ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΚΑΤΙ;

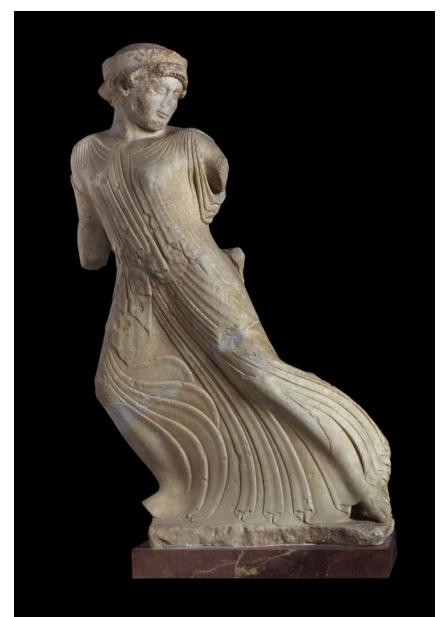
Το Τορίνο περνάει μία περίοδο

πολύ περίεργη ως πόλη. Ενώ είναι μία βιομηχανική πόλη πολύ σημαντική στην Ευρώπη και αυτή τη στιγμή αποβιομηχανοποιείται. Πλέον έχει κενά κτίρια και έχει αρχίσει να χάνει τον χαρακτήρα που είχε τους τελευταίους δύο αιώνες. Ουσιαστικά ψάχνει τον εαυτό του αυτήν την περίοδο το Τορίνο. Οπότε κοιτάει προς τα πίσω, κοιτάει το ιστορικό του παρελθόν. Αυτή η φιγούρα τρέχει μπροστά, όμως μοιάζει να γυρίζει προς τα πίσω. Είναι μία αίσθηση που την βρήκα σε ένα αρχαίο ελληνικό άγαλμα στο αρχαιολογικό μουσείο Ελευσίνας που ονομάζεται «Τρέχουσα κόρη». Είναι μία κόρη που τρέχει μπροστά αλλά κοιτάει προς τα πίσω. Από αυτό το άγαλμα εμπνεύστηκα για να κάνω το έργο του Τορίνο. Το έργο φτιάχτηκε με μεγάλη δυσκολία πέρσι καθώς είναι ένα έργο που κουρασθήκαμε πολύ να το κάνουμε και το αγαπώ πολύ. Όμως, βγήκε εντυπωσιακό.

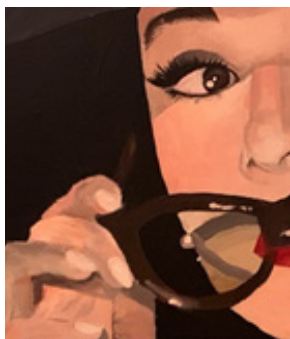
ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Η ΤΕΧΝΗ ΠΡΟΑΓΕΙ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΚΑΙ ΤΙ ΘΑ ΣΥΝΙΣΤΟΥΣΑΤΕ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΠΟΥ ΡΕΠΟΥΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ;

Συχνά λέω πως η Τέχνη, κάνει μασάζ στο αντιληπτικό σύστημα του ανθρώπου, έτσι ώστε να έχει την ικανότητα να αντιλαμβάνεται με διαφορετικούς τρόπους την

πραγματικότητα. Αυτό κάνει η τέχνη, δείχνει την πραγματικότητα και τα γεγονότα με έναν διαφορετικό τρόπο. Παρουσιάζει ένα πρόβλημα που είχε ο άνθρωπος στο μυαλό του και ξαφνικά το βλέπει κι είναι τελείως διαφορετικό. Εκεί υπάρχει μία εξάσκηση της αντίληψης. Είναι πολύ σημαντική η Τέχνη. Αυτό είναι το πρώτο που κάνει. Όταν γίνεται αυτό και όταν καταλαβαίνεις την πραγματικότητα με διαφορετικές ματιές, συμβαίνει αυτό το μαγικό πράγμα που είναι η έννοια του αγάλλομαι. *Η λέξη άγαλμα βγαίνει από το αγάλλομαι. Που σημαίνει ηρεμεί η ψυχή μου, νιώθω καλά, νιώθω θεραπευτικά. Ο ρόλος της Τέχνης μαζί και με όλα τα άλλα, είναι και θεραπευτικός.*

Η ΤΙΤΑΝΙΑ ΙΣΧΥΣ ΤΩΝ REALITY SHOWS

Της Σοφίας Γεωργίου, Γ3

Η ώρα είναι εννέα το βράδυ. Σχεδόν 2.000.000 Έλληνες διακόπτουν τις δραστηριότητές τους και καθλώνονται μπροστά στην οθόνη της τηλεόρασης για να απολαύσουν τα αγαπημένα

που προβάλλουν ανθρώπινες ιστορίες και συναισθήματα. Οι αριθμοί και μόνο δείχνουν ότι το συγκεκριμένο είδος προγραμμάτων κεντρίζει το ενδιαφέρον των τηλεθεατών σε

και προσφέρουν στον δέκτη «panem et circenses» (άρτον και θεάματα), αποσπώντας τον από την ασφυκτική καθημερινότητά του και τα προσωπικά του προβλήματα. Την ίδια στιγμή, του δίνεται η αίσθηση της ξεκούρασης έπειτα από μια κοπιαστική μέρα εργασίας. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι το φιλοθέαμον κοινό συναρπάζεται από τις ίντριγκες που προκύπτουν μεταξύ των συμμετεχόντων, τις αντιπαραθέσεις και τις αψιμαχίες που έρχονται στην επιφάνεια εξαιτίας του ανταγωνισμού και της συμβίωσης αντικρουόμενων χαρακτήρων.

“ εκθέτουν την ιδιωτική ζωή των συμμετεχόντων, καθώς κάθε διάλογός τους καταγράφεται και τα όρια μεταξύ προσωπικού και δημόσιου χώρου καταργούνται

τους reality shows. Πρόκειται για τηλεοπτικά προϊόντα, στα οποία οι συμμετέχοντες παρουσιάζονται με τα πραγματικά τους στοιχεία και, εν γνώσει τους, παρακολουθούνται 24 ώρες τη μέρα μέσα από κρυφές (ή και φανερές) κάμερες και μικρόφωνα. Ευτυχώς για τους θεατές, οι επιλογές είναι αμέτρητες και ανταποκρίνονται σε κάθε αισθητικό κριτήριο με την θεματολογία να ποικίλλει από εκπομπές- κοινωνικά πειράματα επιβίωσης και εγκλεισμού, έως διαγωνισμούς μουσικών ταλέντων, μόδας, μαγειρικής ή ακόμα και προγράμματα

σημείο που «η παρακολούθηση reality» είναι αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς τους. Εύλογα ανακύπτει, όμως, η ερώτηση για ποιό λόγο καθημερινοί άνθρωποι μαγνητίζονται από τη δύναμη των τηλεοπτικών reality shows και αντλούν ευχαρίστηση από αυτά;

Καταρχάς, τα τηλεοπτικά realities συνιστούν μια εύκολη μορφή τέρψης και διασκέδασης για τους τηλεθεατές. Είναι προγράμματα εύπεπτου περιεχομένου που δεν απαιτούν ιδιαίτερη πνευματική εργασία

Παράλληλα, η έννοια του “reality”, δηλαδή του πραγματικού και του ζωντανού, αποτελεί από μόνη της δελεαστικό στοιχείο, το οποίο εξάπτει την περιέργεια του κοινού. Θεωρώντας κανείς ότι οι προβαλλόμενες καταστάσεις, συναισθήματα και αντιδράσεις είναι αυθεντικές, και δεν ακολουθούν κάποιο σενάριο, όπως συμβαίνει στις εκπομπές

μυθοπλασίας, έρχεται πιο κοντά στους συμμετέχοντες. Ταυτίζεται μαζί τους, αφού αντιλαμβάνεται ότι πρόκειται για απλούς, συνηθισμένους ανθρώπους, οι οποίοι βιώνουν τα ίδια, κοινά σε όλους μας συναισθήματα: ξεσπούν όταν βρίσκονται σε συναισθηματική φόρτιση, γελούν με τα αστεία, συγκινούνται όταν επικοινωνούν με συγγενικά τους πρόσωπα, βιώνουν την ίδια αγωνία, χαίρονται και ικανοποιούνται από τις νίκες, και τις επιβραβεύσεις του παιχνιδιού. Επιπλέον, οι ανέσεις, η άνοδος της δημοτικότητας των παικτών αλλά και η εξωτερική εμφάνισή τους ή το οποιοδήποτε ταλέντο το οποίο επιδεικνύεται μέσα από εκπομπές reality, εντυπωσιάζει τους μικρότερους σε ηλικία θεατές, οι οποίοι ονειρεύονται από τη βολική θέση του καναπέ να αποκτήσουν τα ίδια πλεονεκτήματα με τους συμμετέχοντες. Έτσι, τους ανάγουν σε πρότυπα και θεοποιούν τις συμπεριφορές τους.

Ορισμένες φορές, μάλιστα, η τακτική τηλεθέαση ολόκληρων επεισοδίων ή αποσπασμάτων από realities επιβάλλεται στο άτομο μέσω των κοινωνικών περιστάσεων με τις οποίες έρχεται αντιμέτωπος καθημερινά. Η αποχώρηση ενός παίκτη στο τελευταίο επεισόδιο, η λογομαχία μεταξύ δύο διαγωνιζομένων, ο σχολιασμός

της χθεσινοβραδινής δοκιμασίας είναι συνήθη θέματα που ανακύπτουν σε συζητήσεις μεταξύ συναδέλφων, συμμαθητών ή σε παρέες. Στον αντίποδα, τα άτομα που δεν έχουν ενημερωθεί ενδελεχώς για τις πρόσφατες εξελίξεις, μένουν εκτός της συζήτησης και περιθωριοποιούνται, βιώνοντας όλα τα επακόλουθα αρνητικά συναισθήματα.

Τέλος, τα reality shows, όπως είναι φανερό, εκθέτουν την ιδιωτική ζωή των συμμετεχόντων, καθώς κάθε διάλογός τους καταγράφεται και τα όρια μεταξύ προσωπικού και δημόσιου χώρου καταργούνται.

Ο άνθρωπος, που από καταβολής κόσμου έχει την έμφυτη τάση να αναρωτιέται για το τι συμβαίνει στην καθημερινότητα των γύρω του, πλέον έχει την ελευθερία να παρακολουθεί κάθε κίνηση των «φυλακισμένων» και να επικρίνει κακόβουλα τις απόψεις τους, τις προσωπικές ή αδύναμες στιγμές τους. Έτσι επιτυγχάνεται, εκτός από την ενίσχυση της εμμονής για την παρακολούθηση αντίστοιχων προγραμμάτων, η παρανόηση ότι η κοινωνική κριτική και η παραβίαση της ιδιωτικότητας είναι θεμιτές δραστηριότητες και εκτός τηλεοπτικού κόσμου.

Κλείνοντας, είναι βέβαιο πως ένα μεγάλο ποσοστό του κοινού έχει δοκιμάσει τον πειρασμό να δηλώσει συμμετοχή στα

τηλεπαιχνίδια, απλώς και μόνο βλέποντας τους προηγούμενους συμμετέχοντες να διαγράφουν αξιοπρόσεκτη τηλεοπτική πορεία μετά το πέρας του παιχνιδιού. Φαίνεται, λοιπόν, το είδος των reality shows δεν θα εξαφανιστεί από την τηλεόραση, αλλά αντίθετα θα εξελίσσεται, αναπτύσσοντας νέα σενάρια, προσφέροντας ακόμα πιο έντονα συναισθήματα και πάντα προσαρμοζόμενο στις εκάστοτε κοινωνικές συνθήκες και στο κοινό στο οποίο απευθύνεται. Για αυτό, για πολλά χρόνια ακόμα, οι δύο εκατομμύρια Έλληνες θα συνεχίσουν να ανοίγουν την τηλεόρασή τους στις εννέα.

Πηγές

Κατσίκη , Ηλέκτρα. “Η ‘Επικίνδυνη’ Μόδα Των Reality Shows...” Frapress, 28 Apr. 2018, frapress.gr/2018/04/103586-hmoda-twn-reality-shows.

Πανταζόπουλος, Γιάννης. “Ναι, Αλλά Γιατί Το ‘Survivor’ Έγινε Τελικά Εθισμός; Οι Πλέον Ειδικοί Απαντούν.” LiFO, 31 Mar. 2017, www.lifo.gr/articles/tv_articles/139078.

Πετρίδης, Σωτήρης. “Το Φαινόμενο Των Σύγχρονων Reality Shows.” HuffPost Greece, HuffPost Greece, 19 July 2017, www.huffingtonpost.gr/sotiris-petridis/-reality-shows_b_17512672.html.

Ο ΜΑΓΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Της Νάγιας Γκολέμη, Γ1

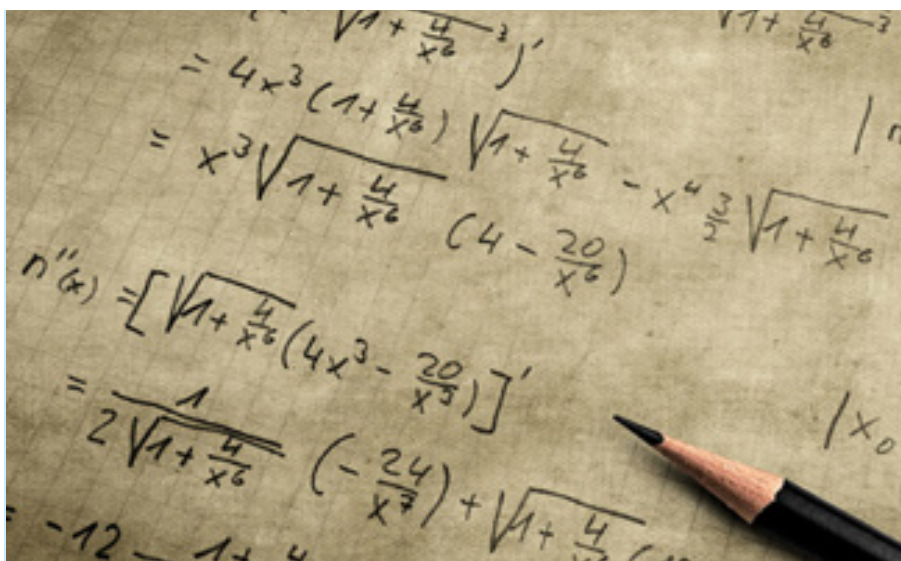
Θα ξεκινήσω με μια εκμυστήρευση. Μεταξύ μας, ανέκαθεν ο αριθμός 4 φαινόταν να έχει μια ιδιαίτερη αξία στα μάτια μου. Από την ηλικία ακόμη των 4 ετών, όταν μαθαίναμε πώς να μετράμε, πάντα προσπερνούσα το 3 από ενθουσιασμό για να φτάσω στο 4. Η κυρία Παναγιώτα, η πάλαι ποτέ δασκάλα μου στο προνήπιο, έχοντας παρατηρήσει αυτήν την ιδιαίτερή μου προτίμηση για τον συγκεκριμένο αριθμό, αφού στην ώρα των καλλιτεχνικών επέμενα να τον ζωγραφίζω και μάλιστα με φούξια μαρκαδόρο, έσπευσε να με ρωτήσει τον

λόγο. Η απάντησή μου της προκάλεσε γέλιο αλλά και έκπληξη: «Μα κυρία, γιατί το 4 είναι κορίτσι!», απάντησα με αυτοπεποίθηση. Αυτή η αναδρομή στο παρελθόν με ώθησε να ερευνήσω λίγο παραπάνω την ερμηνεία των αριθμών και τότε ήταν που οδηγήθηκα στον πυθαγόρειο συμβολισμό τους.

Για τον Πυθαγόρα, τον θρυλικό σοφό της αρχαιότητας, η εικόνα του κόσμου, υλική και ηθική, είναι ένας μεταφυσικός χορός αριθμών σε ρόλο ιδανικό και συμβολικό. Ο Πυθαγόρας πίστευε ότι οι

αριθμοί ήταν θείες οντότητες και τους εξίσωνε με τους θεούς, αναδιρθρώνοντας ριζικά το ελληνικό πάνθεον. Οι θεοί παύουν να είναι πλέον ανθρωπόμορφα όντα στην θεϊκή μελοδραματική παράσταση του Ομήρου και του Ησιόδου και γίνονται αφηρημένες μαθηματικές οντότητες.

Αυτό ωστόσο το αριθμητικό σύμπαν ήταν πλουσιότερο από όσο θα μπορούσαν να φανταστούν τα νεότερα μυαλά, επειδή οι πυθαγόρειοι πίστευαν στα ηθικά χαρακτηριστικά των αριθμών και στην ψυχολογική τους διάσταση. Όπως καταλαβαίνουμε, ο νεότερος διαχωρισμός ανάμεσα στην ηθική και τα μαθηματικά που τόσο διαδεδομένο τον θεωρούμε, θα είχε κάνει τον Πυθαγόρα να φρίξει γιατί ήταν από τους πρώτους που κατάλαβαν ότι τα μαθηματικά θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην ανάπτυξη καταστροφικών τεχνολογιών. Από εδώ

προκύπτει μια ηθική υπευθυνότητα. Κάθε αριθμός λοιπόν δεν είναι μια περιγραφή ποσότητας που μας επιτρέπει να λέμε παραδείγματος χάρη ότι υπάρχουν 4 εποχές σε ένα χρόνο ή 4 πλευρές σε ένα τετράγωνο (συνεχίζω την εμμονή με το 4, να μην ξεχνιόμαστε...), αλλά συνδέεται με κάτι πιο βαθύ όπως μια Έννοια ή

Εξισώθηκε με τον Απόλλωνα, τον θεό του Λόγου και με τον Υπερίωνα, την κεντρική φλόγα και ταυτόχρονα με τον Ήλιο σαν κέντρο του κόσμου και την νόηση σαν κέντρο του ανθρώπινου σώματος. Αντιπροσώπευε επίσης την ενότητα και την τελειότητα. Είναι το Σημείο, η πηγή όλων των αριθμών. Το καλό, το

έτσι την πρόβλεψη, επειδή οι άνθρωποι που εξετάζουν και τα τρία μέρη του χρόνου θα επιλέξουν ένα σωστό σχέδιο δράσης. Η γνώση, εξάλλου, της προφητείας και της μοίρας αντιπροσωπεύτηκε επίσης από την τριάδα. Για να γίνει ο συσχετισμός, οι χρησμοί στα μαντεία στην αρχαιότητα γίνονταν σε κοιλώματα που

Ο Πυθαγόρας πίστευε ότι οι αριθμοί ήταν θείες οντότητες και τους εξίσωνε με τους θεούς, αναδιαρθρώνοντας ριζικά το ελληνικό πάνθεον.

μια μεταφυσική κυριότητα. Αλλά ας δούμε τον ιδιαίτερο συμβολισμό της ιερής δεκάδας, ξεκαθαρίζοντας ότι για τον Πυθαγόρα οι μονοί αριθμοί

είναι αρσενικοί και οι ζυγοί θηλυκοί (πρώτη δικαίωση!!!).

Ένα: Πηγή ορίου. Συμβολίζει την ευδαιμονία, τον Δημιουργό, την τάξη, την φιλία, την αρμονία, την ευτυχία.

επιθυμητό, το ουσιώδες, το αδιαίρετο.

Δύο: Ο πρώτος θηλυκός αριθμός. Καλείται και τόλμη, καθώς διασκορπίζει την τελειότητα και την ενότητα της μονάδας. Είναι το πρώτο στάδιο προς την διαδρομή της δημιουργίας. Είναι η γραμμή , η διαφορά, ο αριθμός της υπερβολής και της έλλειψης.

Τρία: Οι Πυθαγόρειοι τον έβλεπαν ως τον πρώτο αληθινό αριθμό. Είναι ένα σύνολο που αντιπροσωπεύει την αρχή, τη μέση και το τέλος, συνεπώς πλήρης. Αντιπροσωπεύει την αρχή όλων που είναι ολόκληρα και τέλεια, τις τρεις διαστάσεις και την τριμερή ψυχή. Υπονοεί επίσης το Παρελθόν, το Παρόν και το Μέλλον μαζί. Ενσωματώνει

στηρίζονταν σε ένα τρίποδα. Δυνάμει της τριάδας, η ενότητα και η ποικιλομορφία αυτού που είναι αποτελούμενου, επιστρέφει στην αρμονία. Για τις εξαιρετικές του αυτές ιδιότητες, τον χρησιμοποιούν για να επαινέσουν κάποιον υπέρμετρα π.χ. τρισχαριτωμένος, τρισευτυχισμένος. Είναι ο πρώτος αρσενικός αριθμός.

Και φτάνουμε στο ΤΕΣΣΕΡΑ: Το πρώτο θηλυκό τετράγωνο $2*2$, ο αριθμός της δικαιοσύνης (Οι Πυθαγόρειοι πίστευαν ότι η δικαιοσύνη ήταν τετράγωνος αριθμός και αργά ή γρήγορα κάθε αδικία θα "τετραγωνιστεί" με αντίστοιχη τιμωρία.) Και επειδή το τέσσερα είναι δύο φορές, το δύο (δύο φορές κορίτσι δηλαδή – 2η δικαίωση), για εκείνους σήμαινε επίσης μια εξισορροπημένη

πλάστιγγα. Γι' αυτούς όλα φυσικά και αριθμητικά ολοκληρώθηκαν στην πρόοδο του ενός μέχρι το τέσσερα. Το εξέφραζαν με τις τέσσερες εποχές, τα τέσσερα στοιχεία (γη, αέρας, πυρ και ύδωρ), τα τέσσερα ζωτικής σημασίας μουσικά διαστήματα και τα τέσσερα είδη πλανητικής κίνησης, τις τέσσερις ικανότητες του ατόμου (νοημοσύνη, λόγος, αντίληψη και φαντασία), τις τέσσερις αρετές (ανδρεία, δικαιοσύνη, σωφροσύνη, σοφία). Οι Πυθαγόρειοι αξιολόγησαν τέσσερις μαθηματικές επιστήμες, της αριθμητικής, της μουσικής, της γεωμετρίας και της αστρονομίας, ως θεμέλια της αληθινής γνώσης που με τη σειρά της, οδηγεί στην δικαιοσύνη. Ο αριθμός αυτός αντιπροσώπευε την ολοκλήρωση όλων των πραγμάτων στην ακόλουθη πρόοδο «1+2+3+4».

Πέντε: Είναι ο αρσενικός αριθμός του γάμου που ενώνει τον πρώτο θηλυκό αριθμό και τον πρώτο αρσενικό αριθμό, της αρσενικής και θηλυκής συμφιλίωσης, της αρμονίας. Ήταν αφιερωμένος στην Αφροδίτη. Ακατάλυτος. Όλα τα πολλαπλάσιά του τελειώνουν σε πέντε. Είναι ο αριθμός των δακτύλων, των κανονικών στερεών και πολυέδρων.

Έξι: Ο πρώτος τέλειος αριθμός. Δημιουργείται προσθέτοντας τους πρώτους τρεις αριθμούς, 1+2+3 αλλά και πολλαπλασιάζοντάς τους (1x2x3). Αντιπροσωπεύει

την υγεία, την ισορροπία, την πληρότητα, την ειρήνη και την θυσία. Είναι ο πρώτος θηλυκός αριθμός γάμου, που ενώνει το δύο και το τρία μέσω του πολλαπλασιασμού.

Επτά: Είναι ο αριθμός που δεν μπορεί να παραχθεί από οποιονδήποτε άλλον, που αποτελεί την δεκάδα, δηλαδή από πολλαπλασιασμό η διπλασιασμό άλλου αριθμού, γι' αυτό χαρακτηρίζεται παρθένος, αντιπροσωπεύει την παρθενία και αφιερώθηκε στην παρθένα θεά Αθηνά. Επίσης δεν μπορεί να διαιρεθεί παρά μόνο με τον εαυτό του, αντιπροσωπεύοντας μίαν ακρόπολη. Χαρακτηρίζεται ως «αγέλη» επειδή έχει αυτοτελή ενότητα και παραμένει αδιάσπαστος. Επτά είναι οι ημέρες της εβδομάδας, οι αστερισμοί και οι αρχάγγελοι.

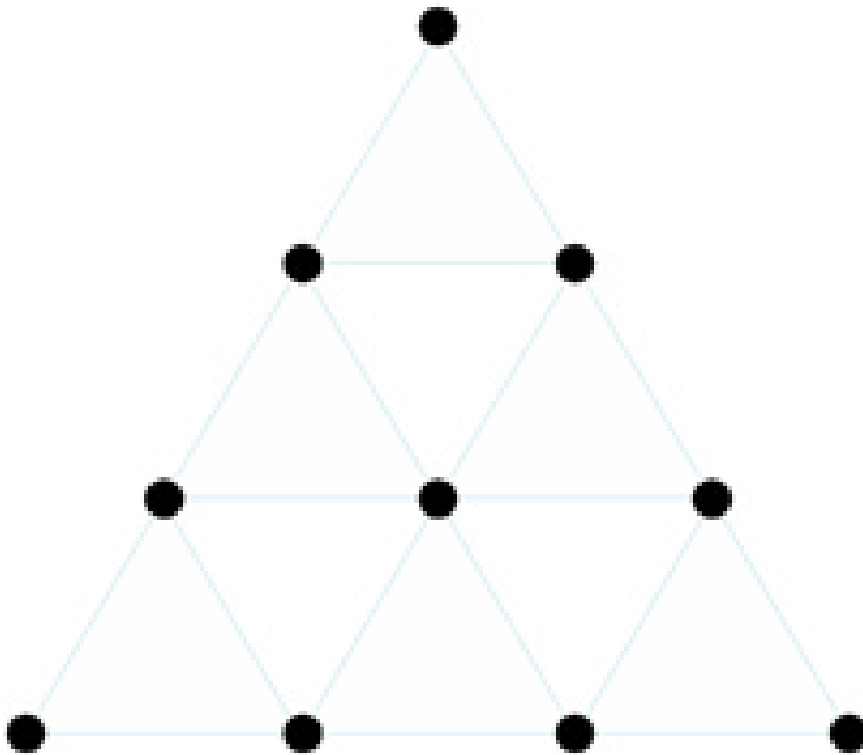
Οκτώ: Είναι ο πρώτος κύβος (2*2*2). Συνδέεται με την ασφάλεια, την σταθερότητα και την ισορροπία του σύμπαντος. Οι Πυθαγόρειοι συνέδεαν την οκτάδα με την μουσική αναλογία.

Εννέα: Είναι το πρώτο αρσενικό τετράγωνο 3*3, ακατάλυτο που όμως πολλαπλασιασμένο συχνά αναπαράγεται. Κλήθηκε ως ορίζοντας επειδή χαρακτήρισε την γραμμή μεταξύ της δεκάδας και των αριθμών που κατέληξαν σε αυτήν. Οι Πυθαγόρειοι τον έβλεπαν επίσης σαν αριθμό ολοκλήρωσης. Αυτό οφειλόταν

στους εννέα μήνες της εγκυμοσύνης και στις εννέα Μούσες.

Και φτάνουμε στο Δέκα, τον πιο ιερό όλων των αριθμών για τους Πυθαγόρειους. Αυτός περιέχει όλα τα πράγματα σε μια απλή δομή και επιρροή. Είναι το σύνολο των θείων επιρροών που κράτησαν το σύμπαν μαζί και επίσης ήταν όλοι οι προφανείς νόμοι της φύσης. Η δεκάδα είναι ο Κόσμος, ο Ουρανός, ο Θεός και η μοίρα. Η Δεκάς περιέχει όλους τους αριθμούς. Μετά το δέκα όλοι οι αριθμοί απλά επαναλαμβάνουν τον εαυτό τους. Είναι το άθροισμα των αρχέτυπων αριθμών, των πρώτων τεσσάρων, δηλαδή 1+2+3+4. Δεν είναι τυχαίο που οι Πυθαγόρειοι είχαν ένα μυστικό σύμβολο για να αναγνωρίζουν ο ένας τον άλλον που συνίστατο σε ένα σχέδιο δέκα σημείων, γνωστό ως ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ. Το σύμβολο αποτελούσαν από τέσσερα επίπεδα που οι Πυθαγόρειοι διαμόρφωναν σε ένα τρίγωνο με μια βάση τεσσάρων σημείων, ακολουθούσε ένα επίπεδο τριών σημείων, μετά ένα επίπεδο δύο σημείων και τελικά ένα σημείο στο ανώτερο επίπεδο του συμβόλου. Αυτό το ιερό σύμβολο εκφράστηκε έτσι:

Η ανάγλυφη παράσταση της ΤΕΤΡΑΚΤΥΟΣ μπορεί να είχε την

κύβος που συμβόλιζε την κυκλική επαναφορά, την έννοια ότι όλα τα πράγματα επαναλαμβάνονται. Έτσι και η ανθρώπινη ψυχή για τον Πυθαγόρα, ως μέρος του μεγάλου αριθμητικού προτύπου του σύμπαντος, μετενσαρκώνεται κάθε 216 χρόνια (!).

Οι αριθμοί λοιπόν ως ύλη, μορφή, οντότητα, ψυχολογία, ηθική... Οι αριθμοί ως ο κόσμος όλος!

Αλήθεια, εσάς ποιος είναι ο τυχερός σας μαγικός αριθμός;

προέλευσή της σε μια παράσταση χαλκιών που χρησιμοποιούσαν στην μελέτη των μαθηματικών καθώς επίσης και στο πρώτο γράμμα της λέξης Δεκάς που είναι ένα τρίγωνο.

Άλλοι ιεροί αριθμοί ήταν:

Ο αριθμός 27, ως ο πρώτος αρσενικός κύβος, $3 \cdot 3 \cdot 3$.

Ο αριθμός 28, ως ο δεύτερος τέλειος αριθμός, ως άθροισμα των επτά πρώτων αριθμών $1+2+3+4+5+6+7=28$.

Ο αριθμός 35, ως άθροισμα των κύβων του πρώτου θηλυκού και του πρώτου αρσενικού αριθμού, δηλαδή $8+27=35$.

Ο αριθμός 36, ως άθροισμα των οκτώ πρώτων αριθμών

$1+2+3+4+5+6+7+8=36$, επίσης του πολλαπλασιασμού των πρώτων τετραγώνων των αριθμών, δηλαδή $4 \times 9=36$, αλλά και ως άθροισμα των τριών πρώτων κύβων, $1+8+27=36$.

Και επειδή οι αριθμοί και τα μαθηματικά γενικότερα, ήταν στον Πυθαγορισμό όπως θα καταλάβατε μια θρησκευτική προπάντων δραστηριότητα, ένα ουράνιο μεγαλείο, με απώτερο σκοπό την απελευθέρωση της ψυχής από το σώμα, δεν θα παραλείψω να αναφέρω και τον Πυθαγόρειο αριθμό 216, το 6 στον κύβο, δηλαδή $6 \times 6 \times 6$ (μη μπορώντας να αποφύγω τον συνειρμό για το πώς ίσως προέκυψε

αργότερα, το δαιμονοποιημένο 666) γνωστός ως ψυχογονικός

Πηγές:

Αριστοτέλης, «Μετά τα φυσικά»

Ιάμβλιχος, «Περί θεολογούμενης αριθμητικής»

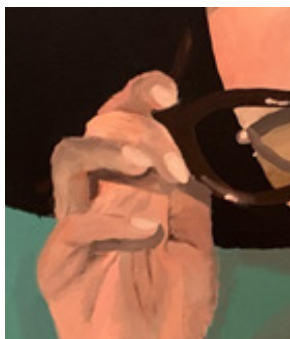
Margaret Wertheim, «Το παντελόني του Πυθαγόρα»

Ουμπέρτο Έκο, «Ιστορία της φιλοσοφίας», Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, 2018.

Πλάτων, «Τίμαιος»

Πλάτων, «Φαίδων»

Πλάτων, «Φαίδρος»

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΜΕ... ΦΥΛΟ!

Της Αναστασίας Γιαννουλάτου, Β1

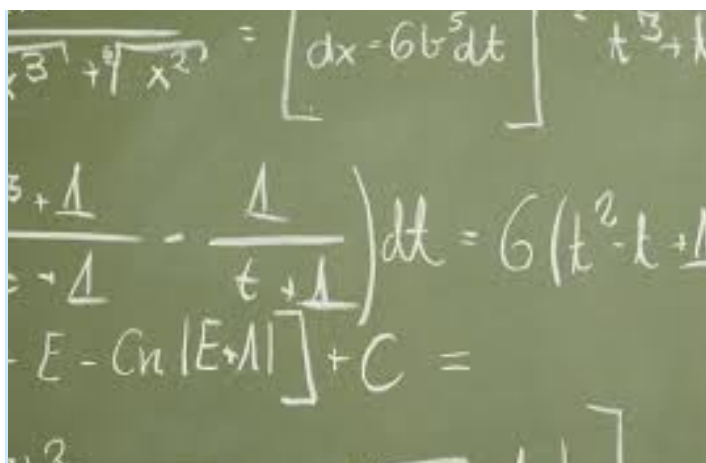
Από τα πρώτα κιόλας στάδια της ζωής μας, υιοθετούμε διάφορες στερεοτυπικές αντιλήψεις που σχετίζονται με ποικίλους τομείς της ζωής μας. Αυτά τα προκατασκευασμένα σχήματα σκέψης κάνουν την εμφάνισή τους ήδη από την τρυφερή ηλικία των παιδιών, ειδικά αν αναλογιστούμε ότι μέσα στα παραμύθια τους το μοναδικό μοτίβο που ακολουθείται είναι η διάσωση της πριγκίπισσας από τον ιππότη. Οι περισσότεροι άνθρωποι, λοιπόν, επηρεάζονται εύκολα από τις παγιωμένες στερεοτυπικές αντιλήψεις που κυριαρχούν γύρω τους,

οι οποίες εντοπίζονται μεταξύ των εθνοτήτων, των κοινωνικών τάξεων και θρησκειών σε παγκόσμιο επίπεδο. Δεν θα περίμενε, όμως, κάποιος να κάνουν την εμφάνισή τους και στη σχολική μας πραγματικότητα, η οποία οφείλει να λειτουργεί με γνώμονα την αξία της ισότητας, αλλά και την απουσία παραδεδομένων «αληθειών».

Εξετάζοντας πιο προσεκτικά τις στερεοτυπικές αντιλήψεις που παρουσιάζονται στο πλαίσιο του σχολείου, εύκολα αντιλαμβάνεται κάποιος ότι το κύριο στερεότυπο που κυριαρχεί σχετίζεται με

την επιλογή κατεύθυνσης των μαθητών: Τα περισσότερα κορίτσια επιλέγουν την Θεωρητική κατεύθυνση, την φαινομενικά «απλούστερη» κατεύθυνση, ενώ αντίστοιχα τα αγόρια τη Θετική, μια κατεύθυνση πιο «απαιτητική».

Δυστυχώς, ενώ κάποιοι αμφιβάλλουν για την ύπαρξη του στερεοτύπου αυτού, ακόμη και σήμερα, στη σχολική πραγματικότητα του 21ου αιώνα, όπου τα περισσότερα στερεότυπα θεωρείται ότι έχουν καταρριφθεί, οι αριθμοί αφηγούνται μια διαφορετική ιστορία. Σύμφωνα με τα στοιχεία

Θετική ή Θεωρητική: Επιλογή με βάση το φύλο

του Ελληνοαμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, τη χρονιά 2020-2021, ο αριθμός των μαθητών στη Β' Λυκείου του Γενικού Λυκείου Κολλεγίου Αθηνών, ανερχόταν σε 149. Από αυτούς, την Θεωρητική Κατεύθυνση επέλεξαν οι 35, με τον αριθμό των κοριτσιών

παρότι ο μεγαλύτερος αριθμός κοριτσιών έχει επιλέξει τη Θετική κατεύθυνση, τα αγόρια συνεχίζουν να υπερτερούν στον αριθμό και το στερεότυπο συνεχίζει να υφίσταται: Στη Θεωρητική υπερτερούν τα κορίτσια, ενώ στη Θετική τα αγόρια.

οι ανθρωπιστικές σπουδές, οι οποίες ασχολούνται κυρίως με τον άνθρωπο και πραγματεύονται τα ιδεώδη της αγάπης, της ελευθερίας, της ειρήνης και της ισότητας, «ταιριάζουν» περισσότερο στο γυναικείο φύλο, λόγω της ευαίσθητης, αλλά και έντονα

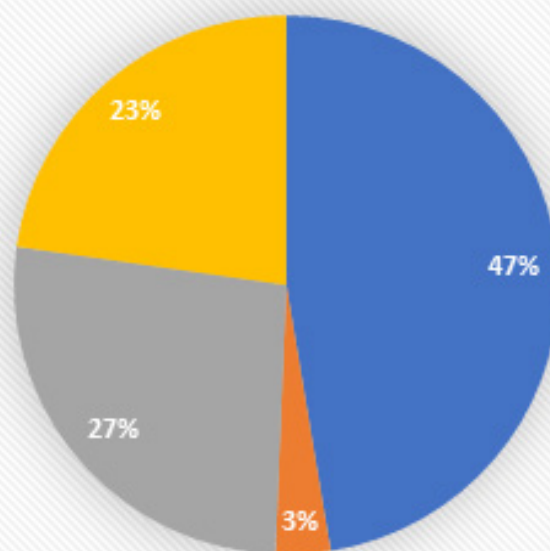
το κύριο στερεότυπο που κυριαρχεί σχετίζεται με την επιλογή κατεύθυνσης των μαθητών: Τα περισσότερα κορίτσια επιλέγουν την Θεωρητική κατεύθυνση, την φαινομενικά «απλούστερη» κατεύθυνση, ενώ αντίστοιχα τα αγόρια τη Θετική, μια κατεύθυνση πιο «απαιτητική».

να ανέρχεται σε 30 και τον αγοριών μόνο σε 5! Αντίστοιχα, την Θετική επέλεξαν 114 μαθητές, εκ των οποίων 73 είναι αγόρια και 41 κορίτσια. Τα δεδομένα αποδεικνύουν ότι,

ποια είναι, όμως, τα κεφαλαιώδη αίτια της ύπαρξης και διατήρησης αυτού του στερεοτύπου; Αρχικά, βασικό αίτιο αποτελεί το γεγονός ότι πολλοί υποστηρίζουν πως

συναισθηματικής φύσης του. Αντίθετα, η Θετική κατεύθυνση, λόγω της αναγκαιότητας της μαθηματικής και πρακτικής σκέψης και των -σε ορισμένες περιπτώσεις- χειρωνακτικών

Θετικοί και Θεωρητικοί

■ Αγόρια στη Θετική ■ Αγόρια στη Θεωρητική ■ Κορίτσια στη Θετική ■ Κορίτσια στη Θεωρητική

επαγγελματών στα οποία μπορεί να οδηγήσει, θεωρείται από πολλούς ως μια κατ'εξοχήν ανδρική κατεύθυνση. Λόγου χάρη το επάγγελμα του μηχανικού δεν θεωρείται ένα «γυναικείο» επάγγελμα και έτσι περισσότερες φορές μπορεί κάποιος να συναντήσει έναν άνδρα μηχανικό, παρά μια γυναίκα.

αγόρια έχουν μεγαλύτερη κλίση σε μαθήματα όπως τη Φυσική και τα Μαθηματικά, ενώ τα κορίτσια είναι καλύτερα σε μαθήματα όπως τη Γλώσσα και τη Λογοτεχνία. Αυτό το βασίζονται και πάλι στο γεγονός ότι οι γυναίκες θεωρείται ότι είναι πιο συναισθηματικές. Για αυτόν τον λόγο υποστηρίζουν πως μαθήματα, όπως η Λογοτεχνία, στο οποίο εξετάζονται πεζογραφικά κείμενα, αλλά

θεωρούν ότι δεν ενδιαφέρονται για τέτοια μαθήματα, αλλά για άλλα όπως τα Μαθηματικά, που ασχολούνται με την πρακτική σκέψη και την απλή λογική και τα οποία λειτουργούν μόνο με τα δεδομένα και όχι τόσο με κριτική σκέψη όσο τα Θεωρητικά μαθήματα.

Παρά το γεγονός ότι το στερεότυπο αυτό υπήρχε και τα προηγούμενα χρόνια, δεν δικαιολογείται να συνεχίζει να υπάρχει το 2021, τη στιγμή που ο κόσμος και, κατά συνέπεια, και οι ίδιες οι ιδεολογίες του αλλάζουν, επιτρέποντας στον καθένα να κάνει ελεύθερα και χωρίς στεγανά τις επιλογές που επιθυμεί.

Παρά το γεγονός ότι το στερεότυπο αυτό υπήρχε και τα προηγούμενα χρόνια, δεν δικαιολογείται να συνεχίζει να υπάρχει το 2021, τη στιγμή που ο κόσμος και, κατά συνέπεια, και οι ίδιες οι ιδεολογίες του αλλάζουν, επιτρέποντας στον καθένα να κάνει ελεύθερα και χωρίς στεγανά τις επιλογές που επιθυμεί.

Επιπλέον, το δεύτερο και λυρικά και ποιητικά έργα, αίτιο της ύπαρξης αυτού του στερεοτύπου είναι έντονα συναισθηματική φύση τους. Όσο για τα αγόρια, πολλοί χρόνια, δεν δικαιολογείται να συνεχίζει να υπάρχει το 2021, τη στιγμή που ο κόσμος και, κατά συνέπεια, και οι ίδιες

«Θεωρητική ή Θετική;

οι ιδεολογίες του αλλάζουν, επιτρέποντας στον καθένα να κάνει ελεύθερα και χωρίς στεγανά τις επιλογές που επιθυμεί. Τέτοιες στερεοτυπικές αντιλήψεις θα έπρεπε να μην υφίστανται σήμερα, στην προοδευτική κοινωνία του 21ου αιώνα. Η επιλογή επαγγέλματος και, κατά συνέπεια, η επιλογή κατεύθυνσης στο σχολείο θα έπρεπε να γίνεται με βάση τις κλίσεις καθενός μας. Από τη στιγμή που γίνεται λόγος για ισότητα και ακούγονται ολοένα και περισσότερες γυναικείες φωνές, ειδικά τώρα που τα δικαιώματα είναι νομικά κατοχυρωμένα, όλοι θα έπρεπε να επιλέγουν το επάγγελμα που θα ήθελαν να ακολουθήσουν -και κατά συνέπεια και την κατεύθυνση που θα ήθελαν- ανάλογα με τις κλίσεις, τις ικανότητες, τις προτιμήσεις και την ζήτηση ενός επαγγέλματος

στην αγορά εργασίας και όχι ανάλογα με το φύλο τους ή αν κάποια εργασία θεωρείται ανδρική ή γυναικεία αντίστοιχα.

Συμπερασματικά, παρότι υπάρχουν στερεοτυπικές αντιλήψεις σε αρκετά θέματα, είναι δυσάρεστο και παρωχημένο το γεγονός ότι υπάρχει μία τέτοια αντίληψη ακόμα και στο θέμα επιλογής κατεύθυνσης του ατόμου. Τα αίτια της στερεοτυπικής αυτής αντίληψης είναι πολυποίκιλα και ετερόκλητα. Δυστυχώς, λοιπόν, αν και η αντίληψη αυτή δεν θα έπρεπε να ισχύει στην σύγχρονη, παγκοσμιοποιημένη κοινωνία στην οποία ζούμε, το θέμα δεν φαίνεται να επιλύεται, αλλά ούτε και να περιορίζεται εύκολα.

Πηγές:

Τα ποσοστά και οι αριθμοί στην παραπάνω έρευνα δόθηκαν από το Ελληνοαμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα του Ισότιμου Γενικού Λυκείου Κολλεγίου Αθηνών. Θα ήθελα να ευχαριστήσω πολύ το σχολείο για τη διάθεση των παραπάνω στοιχείων!

Oneman. "Θεωρητική ή Θετική." Oneman.gr, Oneman.gr, 12 Apr. 2013, www.oneman.gr/originals/thewrhtikh-h-thetikh/. Είσοδος 12 Mar. 2021.

Ρώτα, Μαρία. "Διαλέγω Επάγγελμα." dialego2.Pdf, 2008, alpha-ed.gr/banners/dialego2.pdf. Είσοδος 12 Mar. 2021.

Ποια κατεύθυνση να διαλέξω;»

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΟΝ ΜΠΟΤΙΤΣΕΛΙ...

Αφροδίτη και Άρης ή Άρης και Αφροδίτη

Της Κατερίνας Γκίκα, Γ1

Η 1η Μαρτίου 1445 ήταν η μέρα που ο κόσμος καλωσόρισε μια εξαιρετική προσωπικότητα, τον Σάντρο Μποτιτσέλι. Ο Σάντρο γεννήθηκε στη Φλωρεντία της Ιταλίας και υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους ζωγράφους της πρώιμης Αναγέννησης. Ήταν το τελευταίο παιδί του βυρσοδέψη Μαριάνο ντι Βάνι και της Σμεράλντας. Από τα εφηβικά του χρόνια ασχολήθηκε με την χρυσοτεχνία ακολουθώντας στα βήματα του

πατέρα του. Αργότερα όμως, όταν ενηλικιώθηκε, αποφάσισε να ασχοληθεί με το πραγματικό του πάθος, την ζωγραφική. Στη συνέχεια, μαθήτευσε στο πλευρό διάσημων καλλιτεχνών της εποχής, του Φίλιππο Λίππι, ως βοηθός του και του Αντρέα ντελ Βερρόκιο, δασκάλου του Λεονάρντο ντα Βίντσι, ενώ ανέπτυξε στενές επαφές με τη δυναστεία του τότε μεγαλύτερου τραπεζικού οίκου της Ευρώπης, των Μεδίκων, όπου και ανακάλυψε

τον νεοπλατωνισμό. Ο Σάντρο φιλοτέχνησε τρεις πίνακες με θέμα την Αφροδίτη: την Άνοιξη (Primavera), την Γέννηση της Αφροδίτης (Birth of Venus) και Αφροδίτη και Άρης (Venus and Mars), έργα που όχι μόνο του χάρισαν παγκόσμια αναγνώριση αλλά και διαιώνισαν την κληρονομιά του.

Διαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο τρίτος πίνακας, «Αφροδίτη και Άρης». Ενώ στους

«Αφροδίτη και Άρης» Σάντρο Μποτιτσέλι

περισσότερους πίνακες του Σάντρο η γυναικεία ομορφιά αποτελεί το κύριο σημείο προσοχής, στον συγκεκριμένο πίνακα έχει τεθεί σε δεύτερη μοίρα. Τα φώτα πέφτουν στο ελεύθερο κορμί του Άρη

φροντίδα της και φαίνεται να έχει πέσει σε βαρύ λήθαργο. Η Αφροδίτη κοιτάει πάνω του καθώς αυτός κοιμάται, ενώ ταυτόχρονα τρεις σάτυροι-βρέφη παίζουν με την πανοπλία του και ο τέταρτος σε μια

βουίζοντας στο αριστερό του αυτί, που κανονικά μαζί με τον ήχο που παράγουν οι σάτυροι παίζοντας με την λόγχη, το κράνος και τα υπόλοιπα μέρη της πανοπλίας του, θα περίμενε κανείς να

“

μαθήτευσε στο πλευρό διάσημων καλλιτεχνών της εποχής, του Φίλιππο Λίππι, ως βοηθός του και του Αντρέα ντελ Βερρόκιο, δασκάλου του Λεονάρντο ντα Βίντσι, ενώ ανέπτυξε στενές επαφές με τη δυναστεία του τότε μεγαλύτερου τραπεζικού οίκου της Ευρώπης, των Μεδίκων, όπου και ανακάλυψε τον νεοπλατωνισμό.

και η Αφροδίτη έχει ρόλο συμπαραστάτη. Ο Άρης αφού έχει γυρίσει από την μάχη αφήνεται στα θέλγητρα της Αφροδίτης, απολαμβάνει την

αποτυχημένη απόπειρά του προσπαθεί να τον ξυπνήσει, φυσώντας ένα κοχύλι στο δεξί του αυτί. Πάνω από το κεφάλι του Άρη πετούν μικρές σφήκες,

ξυπνήσει ενοχλημένος, όμως απεικονίζεται κοιμισμένος και αναίσθητος. Εξάλλου, ο άοπλος Άρης εμφανίζεται γυμνός, ανυπεράσπιστος και δοσμένος

«Η Γέννηση της Αφροδίτης» Σάντρο Μποτιτσέλι

στην θεά της ομορφιάς. Μια από τις ιδιαίτερες ικανότητες του ζωγράφου είναι ότι μέσω οπτικών εικόνων απεικονίζει και ακουστικές. Ο Άρης όχι μόνο κοιμάται, αλλά πολλοί μελετητές θεωρούν πως ροχαλίζει, τελείως ανεπηρέαστος από την παρουσία της θεότητας δίπλα του. Στην απέναντι

μέρος του κοσμήματος γύρω από τον λαιμό της, κάτι που δεν υφίστανται στις υπόλοιπες απεικονίσεις της. Η ενδεδυμένη αυτή μορφή της Αφροδίτης τονίζει τη ματαιοπονία της συνύπαρξης των δύο προσώπων και τις αξίες που αυτά συμβολίζουν.

ο Ήφαιστος, τους έδεσε με λεπτό σκοινί και έγιναν ο περίγελως όλων των θεών. Ακόμα, ήδη από τα ομηρικά χρόνια στην Ιλιάδα υπάρχουν και άλλα παραδείγματα στενής εμπλοκής έρωτα και πολέμου με αποκορύφωμα, τον μύθο της ωραίας Ελένης. Η Ελένη γίνεται μήλο της

ο Μποτιτσέλι είχε βαθιές επιρροές από τους αρχαίους Έλληνες, είχε λάβει γνώση των μύθων και του κινήματος του νεοπλατωνισμού, οπότε είναι πολύ πιθανό να γνώριζε την υπόθεση του γάμου του Αλέξανδρου και της Ρωξάνης και να εμπνεύστηκε από αυτήν για να δημιουργήσει αυτόν τον πίνακα.

μεριά του έργου η Αφροδίτη, όπως και στα υπόλοιπα του Μποτιτσέλι, φέρει μια ιδιαίτερη χάρι, μια απaráμιλλη ομορφιά και συμβολίζει την αρετή και την αγνότητα. Παρ'όλα αυτά στην προκειμένη περίπτωση, φαντάζει βασιλική στο προφίλ, ντυμένη και σχεδόν εξ ολοκλήρου καλυμμένη από την κορυφή ως τα νύχια με ένα πλούσιο λευκό ένδυμα. Παρουσιάζεται ιδανική, γεγονός που διαχωρίζει την θεϊκή φύση των δύο θεοτήτων από την ανθρωπόμορφη προσέγγισή τους στον πίνακα. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η κόμη της εκτός του ότι συγκρατεί το ένδυμα αυτεξούσιο, αποτελεί και κομμάτι του κοσμήματος της. Αξίζει να προσεχθεί ότι οι πλεξούδες της γίνονται

πως λοιπόν είναι δυνατόν να συνυπάρχουν, πόσο μάλλον να συνδέονται με ερωτικό δεσμό η θεά της ομορφιάς με τον θεό του πολέμου σε τέτοια αγαστή αρμονία; Βεβαίως, αν και παράδοξο δεν είναι η πρώτη φορά που λαμβάνει χώρα τέτοιο γεγονός. Στην αρχαία μυθολογία δεν είναι πρωτάκουστος ο μύθος της παράνομης ερωτικής σχέσης της Αφροδίτης και του Άρη. Η Αφροδίτη, σύζυγος του Ηφαίστου, γιού του Δία και θεού της φωτιάς ο οποίος υπέφερε από αναπηρία στο ένα πόδι, τον απάτησε με τον αδερφό του, Άρη. Δυστυχώς, η σχέση τους δεν είχε καλό τέλος, όταν τους έπιασε επ' αυτοφώρω

Έριδος, η αιτία ενός πολέμου, αλληλοσπαραγμού δύο αντρών του βασιλιά της Σπάρτης Μενέλαου και του Πάρη, γιού του βασιλιά της Τροίας Πρίαμου. Επομένως, είναι φανερό ότι ο έρωτας, η ερωτική μανία όταν είναι τυφλή καταλήγει σε εντάσεις, φιλονικίες και πολέμους.

Άλλωστε, αυτός ο πίνακας αναφέρεται, κατά κύριο λόγο, στην ιστορία του μεγάλου Μακεδόνα στρατηλάτη Αλέξανδρου που ερωτεύεται την κόρη ενός αλλόφυλου βασιλιά, την Ρωξάνη. Σύμφωνα με την περιγραφή του ποιητή Λουκιανού, στον γάμο του Αλέξανδρου και της Ρωξάνης υπήρχαν οι

ίδιοι σάτυροι που έπαιζαν με την πανοπλία του οι οποίοι απεικονίζονται και στην Αφροδίτη και τον Άρη. Φυσικά, ο Μποτιτσέλι είχε βαθιές επιρροές από τους αρχαίους Έλληνες, είχε λάβει γνώση των μύθων και του κινήματος του νεοπλατωνισμού, οπότε είναι πολύ πιθανό να γνώριζε την υπόθεση του γάμου του Αλέξανδρου και της Ρωξάνης και να εμπνεύστηκε από αυτήν για να δημιουργήσει αυτόν τον πίνακα.

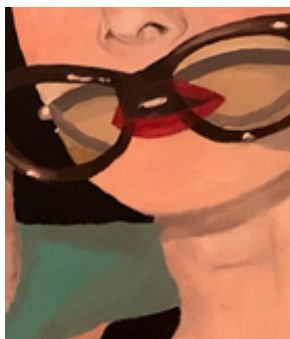
Με άλλα λόγια, το συγκεκριμένο έργο δεν απεικονίζει την θεϊκή ομορφιά της Αφροδίτης αλλά τον βαθύτερο δεσμό ανάμεσα στον έρωτα και τον πόλεμο. Ο έρωτας και ο

πόλεμος φαινομενικά είναι αντίθετες έννοιες αλλά κατά βάθος έχουν κάτι κοινό: την κατακτητική μανία, την επιθυμία της κατάκτησης. Και στις δύο περιπτώσεις δημιουργούνται έντονα συναισθήματα, η ψυχική γαλήνη διαταράσσεται και η ύπαρξη περιέρχεται σε κατάσταση αστάθειας. Ωστόσο, παρουσιάζουν και ένα δεύτερο κοινό στοιχείο, την γλυκιά κούραση, το αποκάμωμα μετά την δοκιμασία. Ο καταπτοημένος σε δυνάμεις Άρης μετά την συνεύρεσή του με την Αφροδίτη ομοιάζει με τον πολεμιστή μετά την δοκιμασία της μάχης. Εν τέλει, ο πίνακας του Μποτιτσέλι αποτυπώνει τόσο τη μυθολογική παράδοση

σε σχέση με τα δυο πρόσωπα όσο και τα στερεότυπα περί έρωτος και πολέμου.

«Άνοιξη» Σάντρο Μποτιτσέλι

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Μια Ιστορική Αναδρομή από την Ίδρυση της ΕΚΑΧ έως την σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση

Του Γιώργου Γκίνη, Γ7

Με τη λήξη του δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου και την ήττα των δυνάμεων του Άξονα, η Γηραιά Ήπειρος έχει πληγεί βαθιά μετρώντας εκατομμύρια νεκρούς, δεκάδες ρημαγμένες μεγαλουπόλεις και πολίτες που έχουν χάσει κάθε τους ελπίδα για το μέλλον της ανθρωπότητας. Αφήνοντας πίσω αυτήν την ζοφερή πραγματικότητα, οι μεταπολεμικοί ηγέτες των κρατών της Ευρώπης αναγνωρίζουν την ανάγκη κατευνασμού των διενέξεων μεταξύ των νικητών και των ηττημένων του πολέμου. Αντιλαμβάνονται την σημασία της «ανακωχής» και ξεκινούν τις προσπάθειες ξεδιάλυνσης του ευρωπαϊκού τοπίου.

Μέσα στην επόμενη δεκαετία, εντείνουν τις προσπάθειες για την συμφιλίωση των δύο στρατοπέδων. Προχωρούν στη σύσταση μίας εμπορικής συμμαχίας καθώς αναγνωρίζουν την αδυναμία σύγκλισής τους σε πολιτισμικό και κοινωνικό επίπεδο. Έτσι γεννιέται η ΕΚΑΧ

(Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα), με τη Συνθήκη των Παρισίων της 18ης Απριλίου του 1951 ανάμεσα σε έξι ευρωπαϊκά κράτη, την Γαλλία, την Γερμανία, την Ιταλία και τις Κάτω Χώρες. Η συμμαχία αυτή είναι η πρώτη ευρωπαϊκή κοινότητα στην ιστορία της Γηραιάς Ηπείρου. Εμπνευστής της ιδέας αυτής, είναι ο Γάλλος υπουργός Εξωτερικών Ρομπέρ Σουμάν, ο οποίος στις 9 Μαΐου 1950 προτείνει την ίδρυση αυτής της κοινότητας με την περίφημη Διακήρυξη Σουμάν.

Μέσα από την ελπιδοφόρα αυτήν διακήρυξη αναδεικνύονται οι στόχοι της συμμαχίας αυτής δηλαδή η διαφύλαξη της παγκόσμιας ειρήνης και η εξισορρόπηση των γαλλογερμανικών διαφορών. Η Διακήρυξη αυτή αποτελεί παράδειγμα υπευθυνότητας και αποφασιστικότητας εκ μέρους της γαλλικής κυβέρνησης καθώς μπορεί, βραχυπρόθεσμα, να υπηρετεί τους εμπορικούς σκοπούς των κρατών-μελών της ΕΚΑΧ, ωστόσο, μακροπρόθεσμα

έχει ως απώτερο στόχο την εγγύηση της φιλικής συνεργασίας τους και σε πολιτικό, κοινωνικό επίπεδο.

Λίγα χρόνια αργότερα η ευρωπαϊκή κοινότητα προβαίνει στη σύσταση μιας ακόμη κοινότητας, της ΕΥΡΑΤΟΜ. Με την ανάπτυξη της ατομικής ενέργειας στο ευρωπαϊκό έδαφος όπως επιτάσσει η εποχή, εμφανίζεται η ανάγκη για συνεννόηση των κρατών στη διαχείριση και χρήση της νέας αυτής μορφής ενέργειας. Έτσι, υπογράφεται στις 25 Μαρτίου 1957 η Συνθήκη για την ίδρυση της ΕΥΡΑΤΟΜ, η οποία έχει ως αποστολή την συμβολή στην δημιουργία των προϋποθέσεων για την ίδρυση και ανάπτυξη των πυρηνικών βιομηχανιών και την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών εντός των κρατών-μελών της κοινότητας. Ωστόσο, η συνθήκη αυτή δεσμεύει τα μέλη στην θέσπιση κανόνων ασφαλείας για την προστασία της υγείας των πολιτών, δέσμευση που συμβάλλει στον ανθρωπιστικό χαρακτήρα του ευρωπαϊκού

οικοδομήματος με κέντρο των Ανθρώπων.

Με τις δύο αυτές συνθήκες, οι χώρες της Ευρώπης έρχονται ολοένα και κοντότερα, θερμαίνοντας έτσι και

1η Μαΐου 1957 και μένει γνωστή ως η Συνθήκη της Ρώμης. Η ΕΟΚ φέρνει ριζικές αλλαγές σε οικονομικό επίπεδο καθώς αφορά όχι μόνο σε πρώτες ύλες όπως τον άνθρακα, τον χάλυβα και την πυρηνική ενέργεια αλλά σε

με την έναρξη της κοινής αγοράς αποφασίζεται η πρώτη κοινή ευρωπαϊκή πολιτική η οποία θα ακολουθηθεί από όλα τα κράτη μέλη στον αγροτικό τομέα. Η κοινή αυτή πολιτική ονομάζεται Κοινή Αγροτική Πολιτική ή

«Η παγκόσμια ειρήνη δεν μπορεί να διαφυλαχθεί αν δεν αναληφθούν δημιουργικές προσπάθειες ανάλογες των κινδύνων που την απειλούν. Η Ευρώπη δεν θα δημιουργηθεί διά μιας, ούτε σε ένα συνολικό σχέδιο: θα οικοδομηθεί μέσα από συγκεκριμένα επιτεύγματα που κατ'αρχάς θα δημιουργήσουν μια πραγματική αλληλεγγύη. Η γαλλική κυβέρνηση προτείνει να τεθεί το σύνολο της γαλλογερμανικής παραγωγής άνθρακα και χάλυβα υπό μία κοινή Ανώτατη Αρχή της οποίας η οργάνωση θα δίνει δυνατότητα συμμετοχής και σε άλλες χώρες της Ευρώπης.[...]»

τις σχέσεις ανάμεσα στους πολίτες των διαφορετικών κρατών. Το μίσος και η αλαζονεία αντίστοιχα αρχίζουν να αμβλύνονται και τη θέση τους παίρνουν η φιλία και η συνεργασία. Η Γηραιά Ήπειρος οδεύει σταδιακά προς την συμφιλίωση και αποφυγή των λανθασμένων επιλογών του παρελθόντος. Οδεύει προς την «Ενωμένη Ευρώπη».

Ο δρόμος προς την ένωση ανοίγει ολοκληρωτικά με την ίδρυση μίας νέας διευρυμένης ευρωπαϊκής κοινότητας μόλις ελάχιστες μέρες μετά την ίδρυση της ΕΥΡΑΤΟΜ. Η κοινότητα αυτή δεν είναι καμμία άλλη πέρα από την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, την γνωστή σε όλους, ΕΟΚ. Η υπογραφή της αντίστοιχης συνθήκης γίνεται στη Ρώμη την

οποιοδήποτε προϊόν διατίθεται στη διεθνή αγορά.

Πιο συγκεκριμένα στο ευρωπαϊκό έδαφος ξεκινά η προσπάθεια δημιουργίας μίας «κοινής αγοράς» δηλαδή με την σύσταση της ΕΟΚ τα κράτη-μέλη έρχονται σε συνεννόηση σχετικά με τις πολιτικές που καλούνται να επιβάλλουν σε κάθε τομέα. Έτσι,

αλλιώς ΚΑΠ. Οι υπουργοί Γεωργίας των κρατών-μελών συναποφασίζουν σχετικά με τις τιμές των αγροτικών προϊόντων, τον αναπροσανατολισμό της γεωργίας δηλαδή τα μέσα και τον τρόπο παραγωγής με τη βοήθεια ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων και διαφόρων επιδοτήσεων από τα ευρωπαϊκά ταμεία που αφορούν την γεωργία εν γένει. Με το πέρασμα των χρόνων, η

[...] Η Ελλάδα προσέρχεται στην Ευρώπη με την βεβαιότητα, ότι στα πλαίσια της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης εμπεδώνεται για όλα τα μέρη η εθνική ανεξαρτησία, κατοχυρώνονται οι δημοκρατικές ελευθερίες, επιτυγχάνεται η οικονομική ανάπτυξη και γίνεται με την συνεργασία όλων κοινός καρπός η κοινωνική και οικονομική πρόοδος.[...] Η Ελλάδα είναι ο ακρίτας των ευρωπαϊκών

«Η Ελλάδα - αμυντικά, πολιτικά, οικονομικά, πολιτισμικά - ανήκει εις την Δύση.[...] Με την ένταξη της (στην ένωση) κατοχυρώνει την Δημοκρατία της, ενισχύει την ασφάλειά της και επιταχύνει την οικονομική και κοινωνική της ανάπτυξη.»

κοινότητα είχε κατακτήσει τους στόχους της, δηλαδή την ειρήνη και την ευημερία. Έχοντας δει τα επιβεβαιωμένα αποτελέσματα ενός τέτοιου εγχειρήματος, το 1973 γίνεται η 1η διεύρυνση της κοινότητας δηλαδή η συμμετοχή και η έναρξη συνεργασίας με άλλα ευρωπαϊκά κράτη, με την ένταξη του Ηνωμένου Βασιλείου, της Δανίας και της Ιρλανδίας. Τώρα πια η ΕΟΚ αποτελείται από εννέα κράτη μέλη (Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Βέλγιο, Ολλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Δανία, Ιρλανδία) στα οποία έρχεται να προστεθεί η Ελλάδα το 1981. Με πρωθυπουργό τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, η Ελλάδα γίνεται μέλος της κοινότητας και αποδεικνύεται εμπράκτως ο χαρακτήρας της Ένωσης, ο οποίος δεν αφορά σε μία λέσχη πλουσίων αλλά σε

μία υπερεθνική ένωση με κράτη μέλη ακόμη και χώρες χωρίς τη βαριά βιομηχανία και άλλα στοιχεία των βόρειων κρατών μελών, όπως αναφέρει ο ίδιος ο πρωθυπουργός: «Επιβεβαιώθηκε έτσι, για άλλη μια φορά, ότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν είναι, ούτε επιθυμεί να γίνει κλειστή λέσχη και μάλιστα λέσχη πλουσίων. [...] Η ενοποίηση της Ευρώπης πιστεύω ότι θα είναι το μεγαλύτερο πολιτικό γεγονός στην ιστορία της Ηπείρου μας. Ένα γεγονός, που θα επηρεάσει όχι μόνο την μοίρα της Ευρώπης, αλλά και την πορεία της ανθρωπότητας. Γιατί θα εξισορροπήσει τον συσχετισμό δυνάμεων στον κόσμο, θα κατοχυρώσει την ανεξαρτησία της Ευρώπης και παγκόσμιας τάξεως και ειρήνης.

συνόρων και ο μεσογειακός εξώστης της Κοινής Αγοράς. Με το εγκατεστημένο σε όλες τις Ηπείρους ανθρώπινο δυναμικό της και με την ναυτιλιακή της δύναμη, μπορεί να συμβάλει και στην προβολή της ευρωπαϊκής ιδέας.»

Με την ένταξη της στην ΕΟΚ, η Ελλάδα αντιμετωπίζεται τώρα πια όχι ως μια μονάδα, αλλά ως μέλος της ισχυρότερης οικονομικής ένωσης της εποχής της. Απολαμβάνει προνόμια, ανοίγονται εμπορικοί δρόμοι, ξεκινά η οικονομική ανάπτυξη και πλέον, η Ελλάδα ανήκει στους ισχυρούς. Καθημερινά οι πολίτες ανακαλύπτουν τα νέα δεδομένα της εποχής. Τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας αναπτύσσονται και

απολαμβάνουν ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις με αποτέλεσμα την ραγδαία αύξηση του βιοτικού επιπέδου. Σε βάθος εικοσαετίας (1970-1990), η Ελλάδα αλλάζει πρόσωπο, από ένα εσωστρεφές κράτος με ελάχιστες κρατικές παροχές και με ελάχιστη επιχειρηματικότητα, μεταμορφώνεται σε ένα υπόδειγμα κράτους πρόνοιας και δικαίου με πίστη στους δημοκρατικούς θεσμούς που προάγει την οικονομική ανάπτυξη και υποστηρίζει την αξιοκρατία. Έτσι, η εικόνα αυτή έρχεται να δικαιώσει τον Κωνσταντίνο Καραμανλή ο οποίος σε ομιλία του στη βουλή εν έτει 1976 με θέμα την ένταξη της Ελλάδος στην κοινή αγορά αναφέρει: «Η Ελλάς - αμυντικά, πολιτικά, οικονομικά, πολιτισμικά - ανήκει εις την Δύση.[...] Με την ένταξη

της (στην ένωση) κατοχυρώνει την Δημοκρατία της, ενισχύει την ασφάλειά της και επιταχύνει την οικονομική και κοινωνική της ανάπτυξη.»

Βαδίζοντας η Ελλάδα στο μονοπάτι της ευημερίας, στα τέλη της δεκαετίας του 1980 και στις αρχές της δεκαετίας του 1990, ξεκινά η συζήτηση των Ευρωπαίων ηγετών και υπουργών για την εμβάθυνση της κοινότητας δηλαδή την σύσφιξη των διακρατικών σχέσεων. Έτσι, γεννιέται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Το λαμπρό αυτό οικοδόμημα λαμβάνει σάρκα και οστά την 7η Φεβρουαρίου 1992 στο Μάαστριχτ της Ολλανδίας με την υπογραφή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία έμεινε γνωστή ως η Συνθήκη του Μάαστριχτ. Οι κυριότερες αλλαγές

με την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν η ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και η δημιουργία νέων μορφών συνεργασίας των κρατών μελών. Οι δύο αυτές καθοριστικές αλλαγές συντέλεσαν στην θεμελίωση του δημοκρατικού χαρακτήρα της Ενωμένης Ευρώπης καθώς δεν υπάρχει πιο δημοκρατικό μέσο λήψης αποφάσεων στις μέρες μας από ένα κοινοβούλιο.

Η συνθήκη αυτή αποτέλεσε, επίσης, τον προάγγελο ενός σπουδαίου εγχειρήματος της Ευρώπης. Τη γέννηση του Ευρώ, ενός ενιαίου νομίσματος εντός της Ένωσης. Το εγχείρημα αυτό είναι ένα μοναδικό παράδειγμα υπερεθνικής ενοποίησης παγκοσμίως. Η Συνθήκη του

Μάαστριχτ έθεσε τα θεμέλια για το εκσυγχρονιστικό αυτό βήμα. Σε αυτήν σημειώνονται τα ιδιαίτερα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληρούν τα κράτη μέλη για την ένταξή τους στην νομισματική ένωση. Κάθε χώρα που επιθυμούσε να υιοθετήσει το νέο νόμισμα έπρεπε να πληροί τα λεγόμενα «Κριτήρια Σύγκλισης». Τα κριτήρια αυτά συμπεριλάμβαναν τέσσερις προϋποθέσεις: πρώτον, οι ισοτιμίες του νομίσματος της κάθε χώρας πρέπει να παραμείνουν μέσα στη ζώνη που ορίζει ο Μηχανισμός Συναλλαγματικών Ισοτιμιών (ΜΣΙ) για δύο τουλάχιστον χρόνια, δεύτερον, τα μακροπρόθεσμα επιτόκια δεν μπορούν να ξεπερνάνε κατά περισσότερες από δύο ποσοστιαίες μονάδες τα επιτόκια των τριών πιο αποδοτικών κρατών μελών, τρίτον, ο πληθωρισμός πρέπει να είναι κάτω από μια τιμή αναφοράς (μέσα σε 3 χρόνια οι τιμές δεν πρέπει να ξεπερνάνε κατά περισσότερο από 1,5% τις αντίστοιχες του πιο αποδοτικού κράτους μέλους) και τέταρτον, το δημόσιο χρέος πρέπει να είναι μικρότερο από το 60% του ΑΕΠ ή να βαίνει προς αυτόν το στόχο (δηλαδή μπορεί να είναι μεγαλύτερο το ποσοστό, αλλά να έχει πτωτική τάση και να τείνει προς αυτό) και τα ελλείμματα του προϋπολογισμού μικρότερα από 3% του ΑΕΠ.

Τα κριτήρια αυτά για τα επόμενα χρόνια έγιναν οι δημοσιονομικοί στόχοι όλων των κρατών μελών της Ένωσης η οποία τότε είχε φτάσει να αποτελείται από 12 κράτη μέλη με την ένταξη της Ισπανίας και της Πορτογαλίας. Ωστόσο δεν επετεύχθησαν ποτέ πλήρως. Είναι γνωστό ότι οι στόχοι αυτοί ήταν κατά προσέγγιση, γιατί τα παραπάνω ποσοστά δεν απεικόνιζαν την πραγματικότητα ή έστω ένα εφικτό στόχο. Πολλοί λένε μάλιστα, ότι τα στοιχεία που παρουσίασαν οι Ευρωπαίοι υπουργοί οικονομικών στην αρμόδια επιτροπή με σκοπό την ένταξή τους στην νομισματική ένωση δεν αντικατόπτριζαν την πραγματικότητα καθώς δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις αλλά τα ποσοστά που παρουσίασαν έτειναν προς τους δημοσιονομικούς αυτούς στόχους των Κριτηρίων Σύγκλισης δηλαδή έκαναν όλα τα κράτη χρήση της υποσημείωσης περί προσεγγίσεων των στόχων. Και μάλιστα, η κίνηση αυτή, και της Ελλάδος, αποτέλεσε κύριο επιχείρημα των Ευρωπαίων δανειστών της χώρας μας για την εξήγηση της κρίσης χρέους της ελληνικής οικονομίας. «Η Ελλάδα ήταν ανέτοιμη» είπαν πολλοί, ωστόσο, εκείνοι ήταν οι οποίοι μία δεκαετία νωρίτερα ενέκριναν την ένταξη της χώρας μας στο Ευρώ.

Ενώ η νομισματική ένωση αποτελεί το σημαντικότερο στάδιο εμβάθυνσης σε μία υπερεθνική ένωση, τα επόμενα χρόνια επετεύχθη και η περαιτέρω διεύρυνση δηλαδή ενσωμάτωση νέων κρατών μελών. Οι δύο επόμενες συνθήκες, του Άμστερνταμ και της Νίκαιας, είχαν ως κύριο σκοπό την αναπροσαρμογή των θεσμικών οργάνων της ένωσης στα νέα δεδομένα εξαιτίας των συνεχών διευρύνσεων. Τα κράτη μέλη μέχρι στιγμής ήταν η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, το Βέλγιο, η Ολλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Δανία, η Ιρλανδία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Αυστρία, η Φιλανδία, η Σουηδία, η Κύπρος, η Τσεχία, η Εσθονία, η Σλοβενία, η Σλοβακία, η Λιθουανία, η Πολωνία, η Μάλτα, η Ουγγαρία, η Λετονία, η Βουλγαρία και η Ρουμανία. Ωστόσο, η τελευταία συνθήκη, η Συνθήκη της Λισαβόνας η οποία υπογράφηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2007 είχε στόχο μία ακόμη πιο δημοκρατική Ευρώπη και μία Ευρώπη σύσσωμη απέναντι στις παγκόσμιες κρίσεις, όπως η οικονομική (η οποία τότε δεν είχε εμφανιστεί) και η κλιματική. Αξιοσημείωτες είναι και οι αλλαγές που επέφερε η τελευταία συνθήκη οι οποίες περιλαμβάνουν ένα πιο ισχυρό Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την αλλαγή των διαδικασιών ψηφοφορίας στο Συμβούλιο (συμβούλιο των ομολόγων υπουργών της ΕΕ), την πρωτοβουλία των πολιτών,

μόνιμο πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (συμβούλιο αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων), νέο Υπατο Εκπρόσωπο για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής, νέο διπλωματικό σώμα της ΕΕ.

συνεννόησης καθώς αρκετά κράτη μέλη επλήγησαν από την κρίση και με τη βοήθεια της ΕΕ μπόρεσαν να ορθοποθήσουν, όπως και η χώρα μας. Επίσης στο επίπεδο της υγειονομικής κρίσης που

τους οποίους έχουμε κατακτήσει με αγώνες και κόπο καθώς διδαχθήκαμε από τον Κλασικό Ελληνισμό «χαλεπά τα καλά».

Β Ι Β Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α :

https://europa.eu/european-union/law/treaties_el

<https://www.bankofgreece.gr/euro/h-istoria-toy-eyrw-sygyxronos-kosmos-poliths-kai-dhmo kratia> Β' Λυκείου

https://www.huffingtonpost.gr/roberto-sommella/_10155_b_14819428.html

https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols/flag_el

<https://www.makthes.gr/iee-tha-prosferei-prostheti-stirixi-stin-alvania-244510>

<https://www.cna.gr/stories/i-ypografi-tis-synthikis-tis-romis-to-1957/>

<https://www.iefimerida.gr/news/208959/san-simera-i-ellada-mpike-stin-eok-vinteo>

<https://www.kathimerini.gr/society/1049376/100-chroniak-istorika-protoselida-28-may-1979-i-ellada-stin-eok/>

<https://www.kathimerini.gr/k/100yk/1060078/kykloforei-to-eyro/>

Η Ευρωπαϊκή ένωση, λοιπόν, έγινε μία μοναδική κοινότητα εθνών καθώς οι χώρες δεν συνεργάζονται μόνο σε οικονομικό επίπεδο αλλά και σε πολιτικό ενώ η επίδραση που ασκείται μεταξύ των κρατών μελών και σε πολιτισμικό επίπεδο έχει έναν απaráμιλλο χαρακτήρα. Ο χαρακτήρας αυτός, της ομόνοιας και της συμβίωσης, αποτέλεσε τον ακρογωνιαίο λίθο για την άριστη συνεργασία της χώρας μας με την Ένωση στα χρόνια της κρίσης. Η Ελλάδα μπορεί να έφτασε σε πολύ υψηλό οικονομικό επίπεδο τις προηγούμενες δεκαετίες ωστόσο οι πολιτικές αποφάσεις πολλών ετών την οδήγησαν ένα βήμα πριν την χρεοκοπία. Με τις συνεχείς αναθεωρήσεις των θεσμών και των αξιών της στο δρόμο της δημοκρατίας και της συνεργασίας, η Ένωση ήταν έτοιμη να διαχειριστεί την κρίση αυτή σε επίπεδο υπερεθνικής

διανύουμε, η ΕΕ βρίσκεται σε πολύ καλή συνεννόηση με κάθε κράτος ξεχωριστά καθώς μεριμνά για τις ανάγκες των Ευρωπαίων πολιτών και υπηρετεί σε γενικές γραμμές τα συμφέροντα των τελευταίων.

Τελειώνοντας την ιστορική αυτή αναδρομή από την μεταπολεμική περίοδο έως σήμερα, η Ευρώπη, την οποία αποτελεί ο καθένας μας ξεχωριστά, έγινε μία ασύγκριτη κοινότητα εθνών και λαών που όμοιά της δεν έχει υπάρξει ποτέ στην ιστορία καθώς τον μοναδικό της χαρακτήρα πλαισιώνουν η δημοκρατία, η ελευθερία της έκφρασης, η οικονομική ελευθερία και ο Άνθρωπος. Είναι γεγονός ότι δεν είναι τέλεια, η ένταξη σε αυτή δεν αποτελεί πανάκεια, ωστόσο τα επιτεύγματά της είναι αξιοθαύμαστα, τα δικά μας επιτεύγματα, οι δικοί μας στόχοι ως Άνθρωποι και ως Ευρωπαίοι

ΑΝΑΣΥΡΟΝΤΑΣ

το πνευματικό χρυσάφι
της ελληνικής γλώσσας...

Της Κουσιουνέλου Ελένης, Β1

Η ελληνική γλώσσα είναι απέραντη, με αποτέλεσμα οτιδήποτε και να ειπωθεί για την σπουδαιότητά της, να είναι απειροελάχιστο. Μολονότι θεωρητικά μπορούμε να αντιληφθούμε την μαγεία της, στην πράξη δεν δυνάμεθα να την αξιοποιήσουμε στο έπακρο, προκειμένου να επηρεαστούμε θετικά από αυτήν και να εξελιχθούμε κυρίως πνευματικά.

Ο λόγος των σημερινών νέων τείνει να απαρτίζεται από όλο και λιγότερες λέξεις, προτάσεις με αποσπασματικό περιεχόμενο, συντομογραφίες ή greeklish και έτσι σπουδαίες λέξεις της ελληνικής, αφενός χάνουν την σημασία τους και αφετέρου, με το πέρασμα του χρόνου ξεχνιούνται και κανείς δεν γνωρίζει την αξία τους. Χαρακτηριστικά παραδείγματα πλούσιων λέξεων που είναι επωφελές να χρησιμοποιούμε, είναι τα εξής:

1. Ενστερνίζομαι:

Στην εποχή μας τα μέσα πληροφόρησης μας πληροφορούν και κατευθύνουν την άποψή μας

για ένα θέμα. Είναι σημαντικό λοιπόν να ενστερνιζόμαστε μόνο κάτι το οποίο υποστηρίζει η κοσμοθεωρία μας, με σκοπό να μην χειραγωγούμαστε και να μην γινόμαστε φερέφωνα των άλλων. Επομένως, «ενστερνίζομαι», σημαίνει κάνω κάτι κτήμα μου.

2. Κομπορρημοσύνη/ Οίηση:

Όλοι μας ξέρουμε εκείνον τον ένα άνθρωπο ο οποίος επιδιώκει να επιδεικνύεται διαρκώς, δείχνοντας πως ξεχωρίζει κατά πολύ από τους υπολοίπους και πως υπερέχει. Γιατί να χρησιμοποιήσουμε απρεπή εκφορά λόγου για να τον χαρακτηρίσουμε και να μην πούμε πως διακατέχεται από το συναίσθημα της κομπορρημοσύνης και της οίησης; Η «κομπορρημοσύνη» λοιπόν που προέρχεται από το ουσιαστικό «κόμπος» και το ρήμα «λέγω», έχει ως συνώνυμό της την λέξη «οίηση» που προέρχεται από το ρήμα της αρχαίας ελληνικής οίομαι (= νομίζω, θεωρώ) και σημαίνει έπαρση και καυχησιολογία.

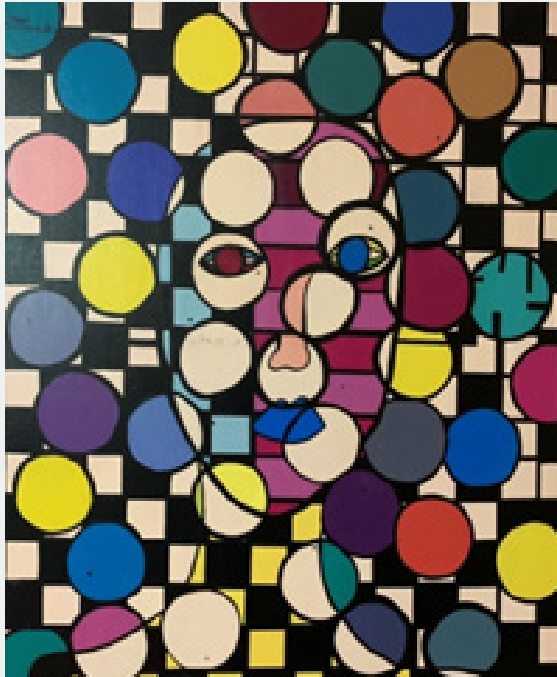
3. Λυσιτέλεια:

Η «λυσιτέλεια», είναι η ωφέλεια. Η λέξη χρησιμοποιείται για να δείξει πως κάτι που συμβαίνει είναι επικερδές, ότι δηλαδή, έχει ως στόχο την προσωπική μας ανέλιξη. Είναι έννοια με θετικό περιεχόμενο. Προέρχεται από το ουσιαστικό «λύση» και το ρήμα «τελώ». Αφετηρία της λέξης υπήρξε η αρχαία φράση «λύω τα τέλη», πληρώνω δηλαδή τα οφειλόμενα και επομένως αποβαίνω χρήσιμος, επωφελής και σημαίνει την αποκόμιση οτιδήποτε θετικού από την υλοποίηση ενός σχεδίου.

Συμπερασματικά, η μοναδική δύναμη της ελληνικής γλώσσας εντοπίζεται καθημερινά σε κάθε λέξη την οποία χρησιμοποιούμε. Οφείλουμε, λοιπόν, όλοι να γίνουμε γνώστες και να μυηθούμε στην μαγεία της, ανασύροντας στην επιφάνεια του νου μας κάθε σημαντική λέξη που έχει βυθιστεί στο σκοτάδι της αμάθειας και της άγνοιας.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ

Της Ελένης Κουσιουνέλου, Β1

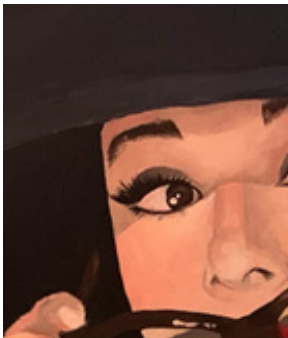
Η κάθε προσωπικότητα έχει ποικίλες πλευρές. Η ερμηνεία του ψυχισμού ενός ανθρώπου βασίζεται στην οπτική γωνία του εκάστοτε παρατηρητή.

Δύο διαφορετικές ψυχοσυνθέσεις. Ένας όμοιος χώρος. Τελικά οι δύο διαφορετικές αντιλήψεις έρχονται σε αντιπαράθεση ή ενώνονται;

Εύλογο είναι να μην πέφτουμε στην μαύρη τρύπα της αναταραχής που προκαλούν οι εξωτερικοί παράγοντες, αλλά να βγαίνουμε στην επιφάνεια και να προβάλλουμε το αληθινό μας «εγώ».

KAMALA HARRIS

Μία Αντιπρόεδρος για όλους

Του Διονύση Λιβανού, Α5

Τα αποτελέσματα των Προεδρικών Εκλογών στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ανέδειξαν νικητή τον ηγέτη των Δημοκρατικών Τζο Μπάιντεν. Ο νέος Πρόεδρος θα έχει ως Αντιπρόεδρό του, το δεξί του χέρι, την Κάμαλα Χάρις, την πρώτη μαύρη γυναίκα και κόρη μεταναστών στην ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών που εκλέγεται στο ύψιστο αυτό αξίωμα. Η συμβολή της στην προεκλογική εκστρατεία του Δημοκρατικού Κόμματος ήταν αδιαμφισβήτητη κρίσιμη και καθοριστική για πολλαπλούς λόγους που θα εξηγήσουμε παρακάτω. Ποια είναι, όμως, η Κάμαλα Χάρις;

Η Κάμαλα στο πρόσωπο της... Χάρις

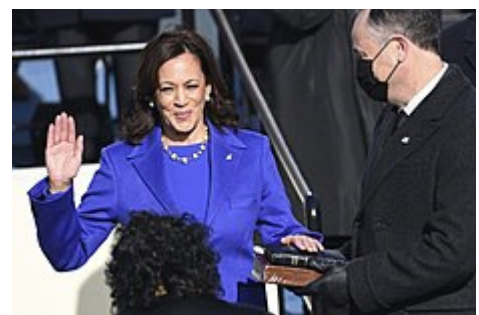
Η Κάμαλα Ντέβι Χάρις, γεννήθηκε στις 20 Οκτωβρίου 1964 στο Όκλαντ της Καλιφόρνιας. Οι γονείς της γνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο Πανεπιστήμιο

του Μπέρκλεϊ, όντας και οι δύο μετανάστες, καθώς ο Ντόναλντ Χάρις, κατάγεται από την Τζαμάικα, και η αποβιώσασα μητέρα της, Σιάμαλα Γκοπαλάν από την Ινδία. Με κόπο και σκληρή δουλειά κατόρθωσαν να γίνουν δύο άξιοι επιστήμονες και να αναθρέψουν μία ξεχωριστή για την σημερινή κοινωνία γυναίκα.

Η Κάμαλα, χαρακτηρίζεται από πολλούς ως «κοσμοπολίτισσα ινδοαμερικανίδα με αφροαμερικανικές ρίζες» γεγονός που παρουσιάζει ευκαιρίες για δημιουργία σχέσεων με ξένες χώρες και με νέους πολιτισμούς, πιθανότατα διαφορετικούς από αυτόν των ΗΠΑ. Η ίδια, σε συνέντευξή της στα αμερικανικά ΜΜΕ, έχει δηλώσει ότι κάθε κομμάτι της καταγωγής της είναι εξίσου σημαντικό για εκείνη και η πολυεθνής προσωπικότητά της την έχει βοηθήσει να αναδειχθεί στην αμερικανική κοινωνία και να γίνει ένα

από τα πιο εκλεκτά μέλη της σήμερα.

Από τα πρώτα χρόνια της ζωής της, η μικρή Κάμαλα ήταν ενεργή και συμμετείχε στα κοινά, με την πρώτη της επαφή με την πολιτική και τα ανθρώπινα δικαιώματα να ξεκινά από μία πορεία στην οποία έλαβε μέρος, όντας ακόμα σε μωρουδιακό καροτσάκι.

Η νέα «δεύτερη κυρία των ΗΠΑ» σπούδασε στο γνωστό αφροαμερικανικό Πανεπιστήμιο Χάουαρντ συμμετέχοντας παράλληλα στην αδελφότητα «ΑΚΑ». Είναι νομικός, δικαστικός στο επάγγελμα και τα τελευταία χρόνια συνδυάζει την δουλειά της με το πάθος της, την πολιτική. Έχει

διατελέσει περιφερειακή εισαγγελέας στο Όκλαντ, γενική εισαγγελέας της Καλιφόρνια, ενώ υπήρξε η δεύτερη μαύρη γυναίκα που εξελέγη στην Γερουσία.

Τα γεγονότα αυτά

προσπάθειά της να ανοίξει τον δρόμο προς τις επόμενες γενιές. Συγκεκριμένα, η νεοεκλεγείσα Αντιπρόεδρος έχει δεσμευτεί ότι θα κοπιάσει για να κάνει την Αμερική μία καλύτερη κοινωνία, ανοιχτή σε όλους και σε όλες. Όπως

σε όλους και σε όλες. Όπως

τους έχοντας πρόσβαση σε παλαιότερες υποθέσεις και αποφάσεις. Γενικότερα, μέσω του έργου της στον ποινικό τομέα, πάλεψε σκληρά προς υπεράσπιση των μαύρων γυναικών αλλά και καθολικά για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Αψηφώντας κάθε υβριστική επίθεση τόσο ρατσιστικού όσο και σεξιστικού περιεχομένου που δεχόταν, η αφροαμερικανικής και ασιατικής καταγωγής κόρη μεταναστών, αποτελεί τώρα το «νούμερο 2» του πιο ηλικιωμένου Προέδρου στην ιστορία του έθνους, και επομένως την προφανέστερη επόμενη κάτοικο του Λευκού Οίκου.

σηματοδότησαν την καριέρα της και την βοήθησαν να διευρύνει το ισχυρό της πνεύμα, την επαναστατική της οπτική γωνία, αλλά και την αφοσίωσή της στην άκρως επιτυχημένη καριέρα της.

Ιδεολογίες και Αντιλήψεις

Η εν λόγω γυναίκα εμφανίζεται με ξεκάθαρες, σαφείς και εδραιωμένες απόψεις, στις οποίες εμμένει και έχει την ικανότητα να τις υπερασπίζεται άρτια. Με οδηγό ζωής την φράση της αγαπημένης της μητέρας: «Μπορεί να είσαι η πρώτη, αλλά φρόντισε να μην είσαι η τελευταία», πορεύεται με απaráμιλλη σοβαρότητα και αφοσίωση στην δουλειά της, και στην

χαρακτηριστικά ανέφερε σε μία προεκλογική της ομιλία, «Γιατί κάθε μικρό κορίτσι βλέπει ότι η χώρα αυτή, είναι χώρα ευκαιριών, ανεξαρτήτως της καταγωγής του.»

Από το μέχρι τώρα έργο της, σημαντικότερο θεωρείται το πρόγραμμα "Open Justice". Πρόκειται για μία διαδικτυακή πλατφόρμα που δημιούργησε κατά την διάρκεια της θητείας της ως γενική εισαγγελέας της Καλιφόρνια, η οποία καθιστά προσβάσιμα και ορατά ανά πάσα στιγμή στο κοινό τα δεδομένα της ποινικής δικαιοσύνης. Οι πολίτες μπορούν έτσι να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους, αλλά και να υπερασπιστούν τους εαυτούς

Στόχοι και προσδοκίες... αλλά ελληνικά

Η εκλογή της Χάρις αποτελεί ένα τεράστιο κοινωνικό και ιδεολογικό βήμα και μία μοναδική ευκαιρία για την σύγχρονη κοινωνία. Αψηφώντας κάθε υβριστική επίθεση τόσο ρατσιστικού όσο και σεξιστικού περιεχομένου που δεχόταν, η αφροαμερικανικής και ασιατικής καταγωγής κόρη μεταναστών, αποτελεί τώρα το «νούμερο 2» του πιο ηλικιωμένου Προέδρου στην ιστορία του έθνους, και επομένως την προφανέστερη επόμενη κάτοικο του Λευκού Οίκου. Όντας λοιπόν η πιθανότερη διάδοχος του Προέδρου Μπάιντεν, κατά την διάρκεια

Η Κάμαλα Χάρις, χωρίς να έχει κάποια ιδιαίτερη σχέση με την Ελλάδα, όπως αναφέρει και η Ελληνοαμερικανή αναπληρώτρια κυβερνήτης της Καλιφόρνια Ελένη Κουναλάκη, έκανε πολλούς φίλους και κέρδισε τον σεβασμό των ηγετικών στελεχών της ομογένειας, και θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην χάραξη και

ΠΗΓΕΣ:

Brigham, Bob. "Kamala Harris Grills Facebook's Mark Zuckerberg for Deflecting Senate Questions: 'You Don't Have Answers'." Raw Story, 10 Apr. 2018, www.rawstory.com/2018/04/kamala-harris-grills-facebooks-mark-zuckerberg-deflecting-senate-questions-dont-answers/.

Οι δρόμοι που ανοίγονται για το «νούφαρο» (Κάμαλα στα ινδικά) που κατάφερε να σπάσει το γυάλινο ταβάνι της Αντιπροεδρίας της Αμερικής είναι ιστορικής σημασίας για τη σύγχρονη προοδευτική κοινωνία.

της επόμενης τετραετίας, θα δει τις φιλοδοξίες της να δοκιμάζονται και να τίθενται κάτω από το μικροσκόπιο, με τον λαό να κρίνει καθημερινά τις ηγετικές της ικανότητες.

Η ίδια και η ομάδα της πιστεύουν ότι ο καταλληλότερος τρόπος με τον οποίο η Αμερική θα μπορέσει να ανακτήσει την πληγείσα από τη θητεία Τραμπ ισχυρή της θέση και αίγλη είναι με τη δημιουργία θετικών σχέσεων και συμμαχιών. Είναι προφανές ότι σε αυτό θα συμβάλει ενεργά η πολυεθνική ταυτότητα της Χάρις, και η ύπαρξη φίλων και θαυμαστών ανά τον κόσμο.

υλοποίηση της πολιτικής των Ηνωμένων Πολιτειών στην περιοχή της Ελλάδας και της Μεσογείου.

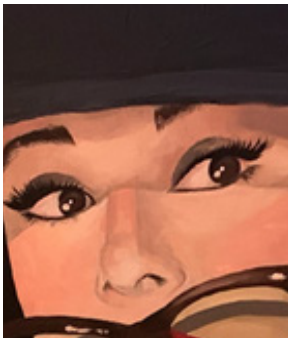
Οι δρόμοι που ανοίγονται για το «νούφαρο» (Κάμαλα στα ινδικά) που κατάφερε να σπάσει το γυάλινο ταβάνι της Αντιπροεδρίας της Αμερικής είναι ιστορικής σημασίας για τη σύγχρονη προοδευτική κοινωνία. Είναι στο χέρι της χαμογελαστής αυτής κυρίας να αποδείξει αν είναι «η θηλυκή Ομπάμα» όπως πολλοί την χαρακτηρίζουν, κάτι λιγότερο, ή κάτι παραπάνω από αυτό...

Σαν Σήμερα .gr. "Κάμαλα Χάρις." Σαν Σήμερα .Gr, www.sansimera.gr/biographies/2487.

Newsroom. "Κάμαλα Χάρις: Μία Γυναίκα Του Κόσμου." Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, www.kathimerini.gr/world/561164419/kamala-charis-mia-gynaika-toy-kosmoy/.

Καθημερινή, Τεύχος Κυριακής 15 Νοεμβρίου 2020, «Η φίλη μου η Κάμαλα Χάρις», άρθρο- συνέντευξη από τον ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ.

2.500 ΧΡΟΝΙΑ

Της Ελισάβετ Μαχαίρα, Γ4

Έλεγε ότι τα «ξύλινα τείχη» θα σώσουν την Αθήνα. Έτσι ορισμένοι ταμπουρώθηκαν στην Ακρόπολη και έκτισαν πρόχειρα ξύλινα τείχη. Αυτά οι Πέρσες τα έκαψαν και κατέστρεψαν εύκολα. Όμως ο πανούργος Θεμιστοκλής έπεισε την πλειονότητα των Αθηναίων ότι ξύλινα τείχη ήταν τα πλοία και ότι η Σαλαμίνα που είχαν αγκυροβολήσει τα πλοία ήταν θεϊκή. «Ω θεία Σαλαμίνα, θα καταστρέψεις εσύ παιδιά γυναικών», όπως αναφέρει ο Ηρόδοτος. Με την ευστροφία του ο Θεμιστοκλής και για να γίνει πιο πειστικός, διέδωσε την φήμη ότι το φίδι που κατοικούσε στον Ιερό Ναό της Αθήνας έφυγε, μαζί με την Θεά, θεϊκό σημάδι ότι οι Αθηναίοι πρέπει να εγκαταλείψουν την πόλη. Τελικά τα γυναικόπαιδα πήγαν στην Σαλαμίνα και οι άντρες στα πλοία. Οι Πέρσες σύντομα έφτασαν στην ουσιαστικά ερημωμένη Αθήνα την οποία πυρπόλησαν και κατέστρεψαν ολοσχερώς, έχοντας ήδη καταστρέψει κάθε τι στο διάβα τους.

Οι περσικοί Πόλεμοι μας είναι ευρέως γνωστοί, πρόκειται άλλωστε για ένα σημαντικό κομμάτι της αρχαιοελληνικής μας ιστορίας με μεγάλες μάχες όπως ο Μαραθώνας, οι Θερμοπύλες, το Αρτεμίσιο, οι Πλαταιές, η Μυκάλη και φυσικά η Σαλαμίνα. Τί συνέβη λοιπόν 2.500 χρόνια πριν στο μικρό νησί του Σαρωνικού, στη Σαλαμίνα, το οποίο πέρασε στην ιστορία, γιατί νίκησαν οι Έλληνες και πώς άλλαξε αυτή η νίκη την πορεία της ανθρωπότητας και της ιστορίας;

Ας δούμε όμως και ορισμένες από τις πολλές λεπτομέρειες που βοήθησαν στην σημαντική νίκη των Ελλήνων. Αρχικά, ο ψυχολογικός πόλεμος ήταν από τότε ένα στοιχείο του πολέμου. Έτσι μετά την νίκη στο Αρτεμίσιο οι Έλληνες έμαθαν για την ήττα στις Θερμοπύλες και υποχώρησαν νότια. Με διαταγή του Θεμιστοκλή έγραψαν σε διάφορα σημεία με πέτρες κοντά στις ακτές μηνύματα προς τους Ίωνες και τους Κάρες να σταματήσουν να πολεμούν με τους Πέρσες. Στη συνέχεια, ο χρησμός του Μαντείου των Δελφών ήταν, όπως πάντα, λιτός και σιβυλλικός.

Στο πολεμικό συμβούλιο που συγκάλεσε ο επικεφαλής των Ελλήνων, ο Σπαρτιάτης Ευρυβιάδης, αποφασίστηκε η άμυνα στον Ισθμό της Κορίνθου. Ο Θεμιστοκλής ο Ξέρξης έδωσε διαταγή και ο στόλος του απέκλεισε την Ψυττάλεια και από τις δύο πλευρές. Μάλιστα σκέφτηκε να γεφυρώσει το πέρασμα από το Πέραμα μέχρι την Σαλαμίνα, μία απόσταση 365 μέτρων ότι οι Έλληνες είναι διχασμένοι και τρομοκρατημένοι και ετοιμάζονται να φύγουν. Ο Ξέρξης το πίστεψε και έστειλε πλοία μεταξύ Μεγάρων και Σαλαμίνας για να βουλιάξουν τα πλοία που θα έφευγαν. Μόλις

“ Στο πολεμικό συμβούλιο που συγκάλεσε ο επικεφαλής των Ελλήνων, ο Σπαρτιάτης Ευρυβιάδης, αποφασίστηκε η άμυνα στον Ισθμό της Κορίνθου.

Ο Θεμιστοκλής διαφώνησε έντονα, γιατί πίστευε ότι το στενό της Σαλαμίνας ήταν ιδανικότερος τόπος, αφού εκεί οι Πέρσες δεν θα μπορούσαν να παρατάξουν όλο τους τον στόλο ενώ συγχρόνως οι μικρές ευέλικτες ελληνικές τριήρεις θα έκαναν ευκολότερους χειρισμούς. Η αντιδικία ήταν πολύ έντονη, στα όρια της χειροδικίας, όπου ο Θεμιστοκλής είπε την ιστορική φράση «πάταξον μεν, άκουσον δε».

Όπως επίσης απάντησε στην ειρωνεία ότι είναι «άπατρις», αφού η Αθήνα είχε κυριευθεί από τους Πέρσες, «εστίν ημίν πατρίς αι διακόσiai νήες πεπληρωμένοι».

διαφώνησε έντονα, γιατί πίστευε ότι το στενό της Σαλαμίνας ήταν ιδανικότερος τόπος, αφού εκεί οι Πέρσες δεν θα μπορούσαν να παρατάξουν όλο τους τον στόλο ενώ συγχρόνως οι μικρές ευέλικτες ελληνικές τριήρεις θα έκαναν ευκολότερους χειρισμούς. Η αντιδικία ήταν πολύ έντονη, στα όρια της χειροδικίας, όπου ο Θεμιστοκλής είπε την ιστορική φράση «πάταξον μεν, άκουσον δε». Όπως επίσης απάντησε στην ειρωνεία ότι είναι «άπατρις», αφού η Αθήνα είχε κυριευθεί από τους Πέρσες, «εστίν ημίν πατρίς αι διακόσiai νήες πεπληρωμένοι».

εκείνη την εποχή. Οι Έλληνες το κατάλαβαν και απέτρεψαν το σχέδιο.

Επειδή οι διαφωνίες μεταξύ των Ελλήνων συνέχισαν να είναι μεγάλες και οι αντιδράσεις για την επιλογή της Σαλαμίνας συνεχίστηκαν, ο Ευρυβιάδης συγκάλεσε νέο πολεμικό συμβούλιο. Τότε ο δόλιος αλλά και ιδιοφυής Θεμιστοκλής έβαλε σε εφαρμογή ένα επικίνδυνο αλλά ευφυές σχέδιο. Έστειλε τον παιδαγωγό και δούλο του Σίκινο να μεταφέρει μήνυμα στον Ξέρξη

οι Έλληνες αντιλήφθηκαν ότι ήταν περικυκλωμένοι, σταμάτησαν να τσακώνονται αφού κατάλαβαν ότι ο πόλεμος ήταν αναπόφευκτος και μόνο ενωμένοι θα νικούσαν. Κατά τον Αισχύλο, ο στόλος των Περσών στην αρχή της εκστρατείας ήταν 1207 πλοία. Ο Ηρόδοτος όμως υπολογίζει ότι μέχρι την Σαλαμίνα είχαν απώλειες από τις τρικυμίες και το Αρτεμίσιο. Παρά ταύτα, στην Σαλαμίνα οι Πέρσες είχαν υπερδιπλάσιο στόλο από τους Έλληνες, οι οποίοι αριθμούσαν κάτι λιγότερο από 400 πλοία.

Στην Σαλαμίνα οι Έλληνες μπορούσαν να αντιμετωπίσουν την αριθμητική υπεροχή των αντιπάλων τους τοποθετώντας τους σε στενά στα οποία δεν θα μπορούν να παραταχθούν ανοιχτά και να χρησιμοποιήσουν όλη τους την δύναμη. Σίγουρα οι Έλληνες είχαν περισσότερο κίνητρο να πολεμήσουν, είχαν χαμηλές, ευέλικτες ελληνικές τριήρεις έτσι, ώστε να αποκτήσουν το πλεονέκτημα έναντι των αντιπάλων τους, σε συνδυασμό με τις στρατηγικές ικανότητες του Θεμιστοκλή. Όταν ξεκίνησε η ναυμαχία, οι Έλληνες άρχισαν να κωπηλατούν προς τα πίσω σαν να υποχωρούσαν. Είχαν όμως τις πλώρες των πλοίων προς την μεριά των Περσών. Αυτό άνεμοι δεν βοηθούσαν τους Πέρσες να ανοίξουν τα πανιά και να πάνε στον ανοιχτό Σαρωνικό κόλπο, όπου θα είχαν πλεονέκτημα. Μόνο όταν το απόγευμα άλλαξαν οι άνεμοι οι Πέρσες κατάφεραν να οπισθοχωρήσουν στο Φάληρο. Καθοριστικό για την ήττα των Περσών ήταν επίσης ο θάνατος, κατά την ναυμαχία, του ναυάρχου των Περσών

Θριαμβεύει η δημοκρατία έναντι του «ασιατικού δεσποτισμού» και η ανεξαρτησία των Ελλήνων ανοίγει τον δρόμο για τον Μέγα Αλέξανδρο, για την διάδοση της ελληνικής φιλοσοφίας στην Δύση, για την εξάπλωση και επιρροή στην Ευρώπη τους επόμενους αιώνες. Όλα αυτά με την νίκη των ελληνικών δυνάμεων στην ναυμαχία της Σαλαμίνας

μια κοινή ελληνική ταυτότητα, έναν έμφυτο ηρωισμό και τα ιδεώδη της ελευθερίας, της αξιοπρέπειας και της αυτοδιάθεσης για τα οποία πολεμούσαν, όμως όλα αυτά δεν αρκούσαν. Οι Έλληνες υπήρξαν νικητές στην Σαλαμίνα και για πιο πρακτικούς λόγους. Ο Ηρόδοτος αναλύει με τη φράση πως «όποιος καλοπερνάει πέφτει» και οι Έλληνες ήταν σκληραγωγημένοι, το αντίθετο από τους πιο «καλομαθημένους» Πέρσες. Οι Έλληνες ήταν έμπειροι ναυτικοί, ήξεραν τα ρεύματα του στενού, τους ανέμους που πνέουν και πότε, πώς και πού θα έπρεπε να σταθούν οι

έγινε για δύο λόγους. Πρώτον, ήθελαν να παρασύρουν τους Πέρσες σε στενότερο σημείο για να μην μπορούν να παρατάξουν πολλά πλοία απέναντι στα ελληνικά. Δεύτερον, ο Θεμιστοκλής γνώριζε τις κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής και ήθελε να καθυστερήσει μέχρι να αλλάξει ο άνεμος. Πράγματι, ο άνεμος άλλαξε και δόθηκε το σύνθημα για επίθεση με την φράση «δαιμόνιοι έως πού τέλος θα υποχωρείτε;». Τα ψηλά περσικά πλοία ήταν δύσκολο να κυβερνηθούν καθώς ο άνεμος και το κύμα τα έστρεφαν στο πλάι και τότε τα ελληνικά τα εμβόλιζαν. Συγχρόνως, οι συγκεκριμένοι

Αριαμένη. Αυτό δημιούργησε πανικό και σύγχυση στους Πέρσες, γιατί άρχισαν να δίνουν διαταγές πολλά άτομα χωρίς προηγουμένως να έχουν συνεννοηθεί μεταξύ τους.

Η ναυμαχία της Σαλαμίνας μπορεί πιθανώς να είναι η πιο σημαντική μάχη της ιστορίας. Μετά από αυτήν όλα άλλαξαν. Η Αθήνα από ασήμαντη, όπως ήταν πριν του Περσικού Πολέμου, έγινε η Αθήνα του Περικλή η οποία είναι άμεσα συνυφασμένη με την αντίληψή μας του μεγαλείου της Αρχαίας Ελλάδας. Χάρη σε εκείνη διαμορφώθηκε η έννοια της γεωπολιτικής και η ιδέα του

διαχωρισμού μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Η μάχη αυτή ανέδειξε την ανωτερότητα του ελληνικού πολιτισμού, γεγονός το οποίο και υπήρξε καίριο για την επιτυχία των Ελλήνων. Ο αρχαίος ελληνικός κλασικός πολιτισμός με την σειρά του υπήρξε βάση ολόκληρου του δυτικού και ευρωπαϊκού πολιτισμού, οπότε με την ακμή του πρώτου σημάνθηκε η αρχή «γέννησης» του δεύτερου. Ταυτόχρονα η άλλοτε σπουδαία Ανατολή, βρισκόταν πλέον στην αρχή της παρακμής της. Θριαμβεύει η δημοκρατία έναντι του «ασιατικού δεσποτισμού» και η ανεξαρτησία των Ελλήνων ανοίγει τον δρόμο για τον Μέγα Αλέξανδρο, για την διάδοση της ελληνικής φιλοσοφίας στην Δύση, για την εξάπλωση και επιρροή στην Ευρώπη τους επόμενους αιώνες. Όλα αυτά με την νίκη των ελληνικών δυνάμεων στην ναυμαχία της Σαλαμίνας. Έτσι, κάτι που συνέβη τόσο παλιά, 2.500 χρόνια πριν, φαίνεται πως καθόρισε την σημερινή μας πραγματικότητα.

Αξίζει να σημειωθεί πως το A Association, στο πλαίσιο των συναντήσεων της περσινής σχολικής χρονιάς (2019-2020), ήρθε σε συνεννόηση με το σχολείο και το πολεμικό Ναυτικό ώστε αθλητές-μέλη και μαθητές να κωπηλατήσουν

πιστό αντίγραφο της ιστορικής τριήρους με το όνομα ΟΛΥΜΠΙΑΣ, την οποία κατασκεύασε το ναυτικό το 1980. Η δράση, αν και εγκρίθηκε, έμεινε σε αναμονή λόγω Covid-19.

Πηγή: Βούλγαρης, Χρήστος. "Η Ναυμαχία Της Σαλαμίνας Και η Ιστορική Της Σημασία." ΜΕΤΩΠΟ ΟΧΙ, 9 Ιουλ. 2013, ohifront.wordpress.com/2013/07/09/η-ναυμαχία-της-σαλαμίνας-και-η-ιστορικ/. 12 Δεκ. 2020.

Δανίκας, Δημήτρης. "Ο Μάγκνους Μπριμ Στον Δανίκα: 'Αυτόπτης Μάρτυρας' Στη Ναυμαχία Της Σαλαμίνας." ProtoThema, ProtoThema, 15 Οκτ. 2020, www.protothema.gr/life-style/article/1055063/o-magnous-brim-ston-danika-autoptis-marturas-sti-naumahia-tis-salaminas/. 09 Δεκ. 2020.

"Η Ναυμαχία Της Σαλαμίνας." Σαν Σήμερα, Σαν Σήμερα, 28 Σεπ. 2020,

www.sansimera.gr/articles/837. 14 Δεκ. 2020.

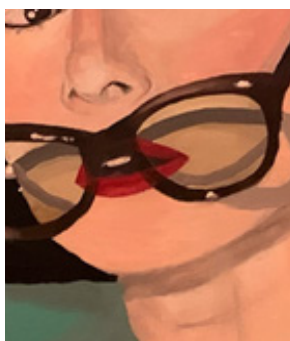
Κανέλλης, Βασίλης. "'Η Νίκη Στη Σαλαμίνα Άλλαξε Την Πορεία Της Παγκόσμιας Ιστορίας.'" Ειδήσεις - Νέα - Το Βήμα Online, Το Βήμα, 2 Οκτ. 2020, www.tovima.

gr/2020/10/02/society/i-nikisti-naymaxia-tis-salaminas-allakse-tin-poreia-tis-pagkosmias-istorias/. 10 Δεκ. 2020.

"Ναυμαχία Σαλαμίνας: Πώς Νίκησαν Οι Αρχαίοι Έλληνες Τους Πέρσες, ο Ρόλος Του Κλίματος." Naftemporiki, Naftemporiki, 25 Sept. 2020, m.naftemporiki.gr/story/1639007/naumaxia-salaminas-pos-nikisan-oi-arxaioi-ellines-tous-perses-o-rolos-tou-klimatos. 18 Δεκ. 2020.

"ΣΑΛΑΜΙΝΑ: Η Ναυμαχία Στην Οποία η Δύση Οφείλει Την Ύπαρξή Της - BINTEO." OnAlert, OnAlert Newsroom, 22 Σεπ. 2016, www.onalert.gr/san-shmera/salaminai-naumahia-stin-opoia-i-dysi-ofeilei-tin-yparxitis/94421/. 10 Δεκ. 2020.

Στούκας, Μιχάλης. "Η Ναυμαχία Της Σαλαμίνας: Η Μεγάλη Σύγκρουση Και η Σημασία Της Ελληνικής Νίκης." ProtoThema, Πρώτο Θέμα, 28 Σεπ. 2017, www.protothema.gr/stories/article/717489/i-naumahia-tis-salaminas-i-megali-sugrousi-kai-i-simasia-tis-ellinikis-nikis/. 18 Δεκ. 2020.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ Η' ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ

Πανελλήνιο Μαθητικό Συνέδριο

Της Κατερίνας Καραϊνδρου, Γ7

Η ερώτηση «Διάλογος ή σύγκρουση πολιτισμών;» αποτέλεσε τον θεματικό άξονα του διήμερου Πανελληνίου Μαθητικού Συνεδρίου που διεξήχθη διαδικτυακά στις 11-12 Φεβρουαρίου 2021.

Το Κολλέγιο Αθηνών σε συνεργασία με το «Ίδρυμα Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη», διοργάνωσε το συνέδριο αυτό με αφορμή το ορόσημο των 2.500 χρόνων από τη Μάχη των Θερμοπυλών και τη Ναυμαχία της Σαλαμίνας.

Η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνοαμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Αννίκα Παπαντωνίου και η Πρόεδρος του «Ίδρυματος Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» και Πρέσβης Καλής Θελήσεως της UNESCO Μαριάννα Βαρδινογιάννη, καλωσόρισαν τους μαθητές, τους

καθηγητές και όλα τα μέλη του συνεδρίου. Ακολούθησαν χαιρετισμοί που απηύθυναν η Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου, ο Διευθυντής/President του Κολλεγίου Αθηνών Κώστας Συνολάκης, και η Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων Νίκη Κεραμέως.

«Ένα ταξίδι στην Ιστορία, όπως είναι αυτό το συνέδριο, είναι μια πολύ καλή αφορμή για αναστοχασμό, αλλά και για να πάρουμε δύναμη στις δυσκολίες της φετινής χρονιάς» είπε η

κυρία Σακελλαροπούλου, αποτυπώνοντας την σπουδαιότητα και την σημασία του συγκεκριμένου Συνεδρίου και τέτοιων πρωτοβουλιών και δράσεων. «Η Μάχη των Θερμοπυλών και η Ναυμαχία της Σαλαμίνας, έχουν μία ανυπέβλητη και πανανθρώπινη σημασία και αναδεικνύουν χιλιάδες χρόνια μετά αξίες αναλλοίωτες στον χρόνο», σημείωσε η κυρία Κεραμέως, αναφερόμενη στην διαχρονικότητα του μηνύματος του ορόσημου αυτού, στοιχείο που το καθιστά अपαραμίλλης

σημασίας.

Χαιρετισμοί απηύθυναν επίσης ο Διευθυντής Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας, Ιωάννης Ψαχούλας, και ο Πρόεδρος του Ελληνικού

Αθηνών με το «Ίδρυμα Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» και Συντονιστής Ιστορίας και Κοινωνικών Σπουδών του Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού, Ιορδάνης Παπαδόπουλος.

Στο συνέδριο συμμετείχαν 67 σχολεία, 23 Λύκεια και Γυμνάσια με εισήγηση και επιπλέον 42 σχολεία ως παρατηρητές. Το Πανελλήνιο αυτό συνέδριο βέβαια ξεπέρασε τα σύνορα της χώρας μας, αφού εκτός από

«Ένα ταξίδι στην Ιστορία, όπως είναι αυτό το συνέδριο, είναι μια πολύ καλή αφορμή για αναστοχασμό, αλλά και για να πάρουμε δύναμη στις δυσκολίες της φετινής χρονιάς»

είπε η κυρία Σακελλαροπούλου, αποτυπώνοντας την σπουδαιότητα και την σημασία του συγκεκριμένου Συνεδρίου και τέτοιων πρωτοβουλιών και δράσεων.

«Η Μάχη των Θερμοπυλών και η Ναυμαχία της Σαλαμίνας, έχουν μία ανυπέβλητη και πανανθρώπινη σημασία και αναδεικνύουν χιλιάδες χρόνια μετά αξίες αναλλοίωτες στον χρόνο»,

σημείωσε η κυρία Κεραμέως, αναφερόμενη στην διαχρονικότητα του μηνύματος του ορόσημου αυτού, στοιχείο που το καθιστά απαραίτητης σημασίας.

Ίδρυματος Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής, Λουκάς Τσούκαλης. Μέλη της Κολλεγιακής κοινότητας που απηύθυναν χαιρετισμούς ήταν ο Γενικός Συντονιστής Σχολικών Μονάδων του ΕΕΙ, Χρήστος Παπανικολάου, η Συντονίστρια του Πανελληνίου Μαθητικού Συνεδρίου και Σύμβουλος του Διευθυντή/ President, Πολυάνθη Τσίγκου, και ο Συντονιστής του Κολλεγίου

Ευμενέστερα Σχολεία

<ul style="list-style-type: none"> 3ο Γ.Ε.Α. Παλαιού Φαλήρου Ιδιωτικό Λύκειο Πύθων Κολιβατσικό Γυμνάσιο Γέρακα με Λυκειακές Τάξεις Εκπαιδευτήρια Αρχαίου Λαυρίου 21ο Γενικό Λύκειο Αθηνών Αρχαίο Γενικό Λύκειο Πατρών Γενικό Λύκειο Ερμούλης "Παπαδοπούλου" Εκπαιδευτήρια Ε. Μανουλάκη Εκπαιδευτήρια "Ο Απόστολος Παύλος" Συμπόρευση Λυκεία Κωνσταντινούπολης 2ο Πρότυπο Γ.Ε.Α. Αθηνών Γυμνάσιο Κολλεγίου Ψυχικού Γυμνάσιο Κολλεγίου Αθηνών Ιδιωτικό Γυμνάσιο Πύθων 3ο Γυμνάσιο Νίκαιας Γυμνάσιο Σούδας Λύκειο Σελήης Νέας Σμύρνης Γυμνάσιο με Λυκειακές Τάξεις Στανιάδων Κυκλάδων Λύκειο Κολλεγίου Ψυχικού Λύκειο Σελήης Νέας Σμύρνης Λύκειο Κολλεγίου Αθηνών 2ο Λύκειο Πρέβεζας International School of Athens (ISA) Γενικό Λύκειο Μοδίου - Αθήνα Πρότυπο Γενικό Λύκειο Αναβρύτων Γενικό Λύκειο Καλυμνίου Χανίων 1ο Πρότυπο Γενικό Λύκειο Αθήνα "Γενόδεση" Βόλεως "Μελέτης Παπαρτσόπουλου" - Χίος 4ο Γενικό Λύκειο Δόμους Γενικό Λύκειο Ερμούλης "Παπαδοπούλου" Γενικό Λύκειο Κορινθίων Περαίας 21ο Γενικό Λύκειο Αθηνών Γενικό Λύκειο Ερμούλης Αττικής Μουσικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης Γυμνάσιο με Λυκειακές Τάξεις Βαλσοπού "Μιχαήλ Παπαρτσόπουλος" 	<ul style="list-style-type: none"> 7ο Γ.Ε.Α. Περαία 8ο Γ.Ε.Α. Αθηνών 7ο Γενικό Λύκειο Αρσίου Γ.Ε.Α. Παρθένης Αιτωρού - Βοιωτίας 1ο Γενικό Λύκειο Αρσίου 4ο Γενικό Λύκειο Αρσίου 2ο Πρότυπο Γ.Ε.Α. Αθηνών Πρότυπο Γενικό Λύκειο Ευαγγελικής Σχολής Σμύρνης Γενικό Λύκειο Αρσίου 28 Γ.Ε.Α. Αίγιος Παρασκευάς 1ο Γ.Ε.Α. Πατρών Γυμνάσιο Κολλεγίου Ψυχικού Γυμνάσιο Κολλεγίου Αθηνών Γυμνάσιο Σούδας-Πέλλας Μουσικό Σχολείο Πρέβεζας Γυμνάσιο Καλλιμαρίου με Λυκειακές Τάξεις (Μεγίστη) Καλλιμαρική Γυμνάσιο Φίλας Μήδων 4ο Γυμνάσιο Πατρών Μητροπολιτικό Γυμνάσιο - Λυκειακές Τάξεις Αγίου Ευσταθίου Γυμνάσιο 5 Λυκειακές Τάξεις Μεγαροπόλεως Γυμνάσιο 5 Λυκειακές Τάξεις Τήλου 1ο Γυμνάσιο Μελισσιών Ιδιωτικό ημερήσιο Γυμνάσιο "Νέο Σχολείο" Αργολίδας 4ο Γυμνάσιο Αγίου Δημητρίου 208 Γυμνάσιο Πάρος Γυμνάσιο με Λυκειακές Τάξεις Σκίνου Εκπαιδευτικός Οργανισμός «Βρισητοκλή» 6ο Γυμνάσιο Καλλιμαρίου Πρότυπο Γυμνάσιο Αναβρύτων 2ο Γυμνάσιο Τρίπολης International School of Athens (ISA) Δημοτικό Κολλέγιο Ψυχικού Δημοτικό Κολλέγιο Αθηνών Ιδιωτικό ημερήσιο Γενικό Λύκειο "Νέο Σχολείο" Αργολίδας
--	--

σχολεία της ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδα, συμμετοχή υπήρξε και από Ελληνικά σχολεία της Γερμανίας, των Ηνωμένων Πολιτειών, της Κύπρου, της Μεγάλης Βρετανίας, και της Τουρκίας. Συνολικά συμμετείχαν 1.732 μαθητές και εκπαιδευτικοί εκ των οποίων 134 ήταν οι μαθητές που παρουσίασαν εισηγήσεις.

«Όποτε η Ελλάδα μας χρειάζεται, και όποτε ο κόσμος χρειάζεται την Ελλάδα, μπορεί οι Θερμοπύλες να αλλάζουν, εμείς όμως είμαστε εκεί» .

ΛΕΩΝΤΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ
 «Από την Ανατολή προς τη Δύση: το σκαρί του ελληνισμού παλεύοντας με "τροχόν", "λιθόν" και "σπόρον".
 Υπεύθυνος Καθηγητής: Ιωάννης Τζαγκής, Μόρφος Παλαμάρης, Δημητρίος Πατάνας
 Εισαγωγή: Βικτωρία Παπαδημιτρίου
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ
 «Ο ελληνικός και ο σπαρτικός τρόπος ανέλιξης μέσα από τις ηγίες της αρχαίας ελληνικής ιστοριογραφίας και γραμματικής. Μια σπόρα κριτικής προσέγγισης.
 Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Βικτωρία Παπαδημιτρίου
Απαγγαλία
3^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΝΙΚΑΙΑΣ
 «Η μέλητη της εσπέρτης μέσα από έναν διάλογο λογοτεχνίας και ιστορικής γνώσης.
 Υπεύθυνες Καθηγήτριες: Μαργαρίτη Βλάχη, Σαυρούλα Τεντέρη
 Εισαγωγή: Πολυάνθη Τσίγκου
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΡΤΛΑΝΤ - ΗΠΑ
 «Εγώ, ο άλλος».
 Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Σοφία Ιωακείμ
ΛΥΚΕΙΟ ΚΟΚΚΙΝΟΥΚΛΙΩΝ ΦΑΘΗ ΠΙΤΤΑ - ΚΥΠΡΟΣ
 «Ο ρόλος των νέων στην εθνική και δημοκρατική συνύληξη των λαών».
 Υπεύθυνες Καθηγήτριες: Κατερίνα Στρατή, Ανδριανή Μοδέστου, Γεωργία Τσιραλλίδου
14:30-14:45 Κλείσιμο: Πολυάνθη Τσίγκου - Ιορδάνης Παπαδόπουλος
 Λήξη των Εργασιών του Μαθητικού Συνεδρίου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:
Στέφανος Τσοκάκης, Διδακτορικός Πρώταξμος του Τμήματος Μουσικής του Κολλεγίου Αθηνών (ΚΑ)
 Βιολί: Γιάννης Φραντζεσκάκης, μαθητής Γ' Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού (ΚΨ)

ΔΙΣΧΥΛΟΥ, ΠΕΡΣΣΕ (ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ):
 Από μαθητές του International Baccalaureate Diploma Programme (IB DP) του ΚΨ σε σκηνοθεσία Έρης Φωτιά, Συντονιστρια του Τμήματος Αγγλικών IB DP του ΚΨ
 Επιμέλεια παρουσίασης: Αναστασία Παπακοτσούπουλο, Φιλολόγος Λυκείου ΚΨ, Πολυάνθη Τσίγκου, Φιλολόγος

ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΑΦΙΣΣΑ:
 Αθηνά Α., μαθήτρια IB2
 Καθηγήτρια: Σύμβουλος Βικτωρία-Ζοήρα Καρβούνη, Συντονιστρια του Τμήματος Τεχνών IB DP του ΚΨ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ - ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΤΥΠΩΝ: Λίζα Σκουζιά
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ: Αντώνης Μακρής, Παθολόγος
ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ Ε.Ε.Ι: Μίκα Χασιοτά
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ: Μαριλίνα Σμαρά
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ: Βασιλική Οικονομά, Διευθύντρια Πληροφορικής και Ψηφιακής Εκπαίδευσης, Τάσος Αναστασίου, Πρώταξμος Πληροφορικών Συστημάτων, Νάσος Αργυρούπουλος, Γιώργος Παλιανός, Εύηρη Κωνσταντοπούλου, Λάμπρος Μαραλάτος, Μαρίτσα Φαλιέρου
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Αλεξάνδρα Αϊβαλιάνη, Διευθύντρια Αρχία Ζωοποίησης, Νίκος Παλιός, Ρούλα Πρωτοπαπαδάκη
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ: Ανδριάνα Μαλλιάλη, Μαρία Μίτσικα, Ευγενία Οικονομά
ΧΟΡΗΓΟΣ: QPC Quick Print Center

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Θάνος Μ. Βερέμης, Ομότιμος Καθηγητής Πολιτικής Ιστορίας του ΕΚΠΑ, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΕΛΙΑΜΕΠ (Πρόεδρος)
Σοφία Ανέστη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αρχαίας Ιστορίας του ΕΚΠΑ
Αλεξάνδρα Ασημακοπούλου, Φιλολόγος, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ02, 2^ο Π.Ε.Κ.Ε.Σ. Αττικής
Στέλιος Βριβιδάκης, Καθηγητής Φιλοσοφίας, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ
Λαμπρινή Ζήση, Φιλολόγος, Προισταμένη Ιστορίας και Κοινωνικών Σπουδών Γυμνασίου-Λυκείου Κολλεγίου Αθηνών
Νικόλαος Παλιάντζας, Κοινωνιολόγος, Συντονιστής Ιστορίας και Κοινωνικών Σπουδών Λυκείου Κολλεγίου Αθηνών
Βίκυ Παπαδημιτρίου, Φιλολόγος, Προισταμένη Ιστορίας και Κοινωνικών Σπουδών Γυμνασίου-Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού
Ιορδάνης Παπαδόπουλος, Φιλολόγος, διδάκτορας Σχολής Ηθικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Κεντ, Συντονιστής Ιστορίας και Κοινωνικών Σπουδών Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού
Χρήστος Πατάσης, διδάκτορας Κοινωνιολογίας, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Κοινωνικών Επιστημών (Π.Ε.Ε. ΠΕ 78) με έδρα το 1^ο Π.Ε.Κ.Ε.Σ. Αττικής και με επιστημονική ορμολόπιση για το 2^ο, 5^ο Π.Ε.Κ.Ε.Σ. Αττικής, Π.Ε.Κ.Ε.Σ. Κρήτης και στο 2^ο Π.Ε.Κ.Ε.Σ. Ν. Αιγαίου
Χρύσα Στυροπούλου, Φιλολόγος, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ02, 2^ο Π.Ε.Κ.Ε.Σ. Αττικής
Πολυάνθη Τσίγκου, διδάκτορας της Ιστορίας της Εκπαίδευσης - Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, Σύμβουλος Διευθυντή/President Κολλεγίου Αθηνών
Λουκάς Τσοκάκης, Πρόεδρος ΕΛΙΑΜΕΠ, Καθηγητής Sciences Po, Παρίσι - Γαλλία, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Χρήστος Παναγιωτόπουλος, Γενικός Συντονιστής Σχολικών Μονάδων Ε.Ε.Ι. (Πρόεδρος)
Απόστολος Αθανασίου, Μαθηματικός Γυμνασίου Κολλεγίου Ψυχικού
Αθανάσιος Αναγνώστου, Υποδιευθυντής Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού
Αικατερίνα Κάισρας, Αναπληρώτρια Διευθύντρια Γυμνασίου Κολλεγίου Ψυχικού
Νικόλαος Καλογεράς, Αναπληρώτρια Διευθύντρια Λυκείου Κολλεγίου Αθηνών
Βασιλική Μουριζή, Αναπληρώτρια Διευθύντρια Γυμνασίου Κολλεγίου Αθηνών
Πολυάνθη Τσίγκου, Φιλολόγος, Σύμβουλος Διευθυντή/President Κολλεγίου Αθηνών
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΜΑΘΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ: Πολυάνθη Τσίγκου, Φιλολόγος, Σύμβουλος Διευθυντή/President Κολλεγίου Αθηνών
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΜΕ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΑΡΙΑΝΝΑ Β. ΒΑΡΔΙΝΟΓΙΑΝΝΗ: Ιορδάνης Παπαδόπουλος, Φιλολόγος, Συντονιστής Ιστορίας και Κοινωνικών Σπουδών Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

«Διάλογος ή σύγκρουση πολιτισμών; Με αφορμή το ορόσημο των 2.500 χρόνων από τη Μάχη των Θερμοπυλών και τη Ναυμαχία της Σαλαμίνας»

11-12 Φεβρουαρίου 2021

Αθηνά Α., μαθήτρια IB2

Το Πανελλήνιο Μαθητικό Συνέδριο εντάσσεται στις εκδηλώσεις για το Επιστημικό Έτος «Θερμοπύλες-Σαλαμίνα 2020» που τελεί υπό την αιγίδα της Α.Ε. της Πρόεδρου της Δημοκρατίας Κατερίνας Σακελλαροπούλου

Το συνέδριο θα διεξαχθεί διαδικτυακά.
<http://bit.ly/acstudentconference>

«ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ»

Της Σταθοπούλου Άννας, Α8

Ο όρος διαφορετικότητα αποτελεί μία λέξη που έχει την ίδια σημασία σε όλες τις χώρες του κόσμου. Όπως παρομοίως και ο χλευασμός της, αποτελεί αντικείμενο συζήτησης σε παγκόσμιο επίπεδο. Έχουμε συνηθίσει, να κάνουμε χρήση της λέξης αυτής, σε καθημερινή βάση με αποτέλεσμα, η λέξη να χάνει και το νόημά της αλλά και οι αξίες που προσβύει να αποδυναμώνονται σταδιακά.

Η κατάσταση αυτή δυσχεραίνει, αφού στη σημερινή κοινωνία ο όρος διαφορετικότητα με κάθε χρήση του αποτελεί αντικείμενο δημοσιότητας και φήμης, ενώ παράλληλα στα μάτια των τηλεοπτικών παραγωγών προσδίδει αύξηση στο ποσοστό τηλεθέασης και σε αυτούς που έχουν μία επιρροή στο ευρύτερο κοινό μία άνοδο

στον αριθμό επισκεψιμότητας του προφίλ τους. Την λέξη όμως, αναντίρρητα, πρέπει να την αναφέρουμε όχι γιατί αποτελεί μία μόδα που αλλάζει μηνιαία και σβήνει

σταδιακά από τα φώτα της δημοσιότητας, αλλά για αυτά που σημαίνει και θα εξακολουθεί να σημαίνει σε μία κοινωνία που όλοι έχουμε θέση κάθε ημέρα του χρόνου

και κάθε χρόνο ενός αιώνα.

Σαφέστερα, η ύπαρξη και υποστήριξη της διαφορετικότητας δεν είναι μία υπό εξέταση έννοια αλλά μία αδιαπραγμάτευτη αλήθεια που δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα σύστημα που προστατεύει την κοινωνία μας από την ομογενοποίηση και την καταστολή της ελευθερίας έκφρασης. Όταν δεν μπορούμε να κοιτάξουμε τον συνάνθρωπό μας στα μάτια και να αγαπήσουμε τα κοινά χαρακτηριστικά που έχει ίδια με εμάς ή τα χαρακτηριστικά

οι πυλώνες της δεν είναι άλλοι πέρα από όλους αυτούς τους ανθρώπους που πιστεύουν στον συνάνθρωπό τους, τον στηρίζουν και μπορούν να τον λατρέψουν για όλα αυτά που πιστεύει, αγαπάει και επιλέγει.

Η διαφορετικότητα μας φέρνει πιο κοντά, εντείνει την μοναδικότητά του καθενός και υπερασπίζεται την διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, γοητευμένη μόνο από το μέλλον και όχι το ατομικιστικό παρελθόν.

Εξάλλου, όλοι είμαστε διαφορετικοί, όλοι όμως είμαστε και ίσοι και όλοι ενωμένοι συνεργαζόμαστε για να δημιουργήσουμε μία κοινωνία χωρίς διακρίσεις για τις επόμενες γενιές. Όπως ανέφερε και ο Γεώργιος Σεφέρης "Σ' αυτόν τον κόσμο που ολοένα στενεύει, ο καθένας μας χράζεται όλους τους άλλους. Πρέπει να αναζητήσουμε τον άνθρωπο όπου κι αν βρίσκεται!". Έτσι όλοι μαζί οφείλουμε να αναγνωρίζουμε την διαφορετικότητα και να την εξυμνούμε.

Σ' αυτόν τον κόσμο που ολοένα στενεύει, ο καθένας μας χράζεται όλους τους άλλους. Πρέπει να αναζητήσουμε τον άνθρωπο όπου κι αν βρίσκεται!

Γεώργιος Σεφέρης

που μπορεί να ξενίσουν εμάς είτε τα εξωτερικά, είτε τα εσωτερικά κινούμενα βήματα πίσω, συγκεκριμένα αιώνες και αρχίζουμε έτσι να αντιλαμβανόμαστε και ποιες είναι οι συνέπειες της απουσίας της ισότητας. Εν έτει 2020, οφείλουμε να κοιτάμε μπροστά, στο μέλλον και να αναγνωρίζουμε ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν θέση ισάξια και σταθερή σε έναν κόσμο που όλο κινείται. Σε περίπτωση που στην κοινωνία η ετερότητα δεν υπάρχει, η κοινωνία δυσλειτουργεί αφού

ΠΑΝΔΗΜΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: 430 π.Χ.-2020 μ.Χ

Της Κατερίνας Κεφάλα, Γ9

Τον τελευταίο χρόνο, οι ζωές μας στιγματίζονται από την εμφάνιση και την διασπορά του COVID-19. Σε αυτό το σημείο πιστεύω είναι ενδιαφέρον να σκεφτούμε μια άλλη πανδημία, που χτύπησε την Αθήνα το 430 π.Χ. : ο λοιμός του τυφοειδούς πυρετού. Συγκεκριμένα, μπορούμε να μάθουμε για αυτήν την πανδημία μέσα από τα μάτια της Μύρτιδας, ενός 11-χρονου κοριτσιού που έπεσε θύμα αυτής της καταστροφικής επιδημίας. Ας φανταστούμε λοιπόν την Ελλάδα πριν 2500 χρόνια.

Το ένα τρίτο του πληθυσμού της Αθήνας πέθανε από τυφοειδή πυρετό. Ο Περικλής, μια εξέχουσα προσωπικότητα της ελληνικής ιστορίας, ήταν ανάμεσα στους θανόντες. Η Μύρτις θάφτηκε σε μαζικό τάφο το 430 π.Χ. αλλά είναι πολύ γνωστή μέχρι σήμερα. Αποτελεί σύμβολο των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας των Ηνωμένων Εθνών, που διαδίδει το μήνυμα της υγείας και της αποτροπής ασθενειών.

Μία φωτογραφία της Μύρτιδας ταξιδεύει τα τελευταία χρόνια σε

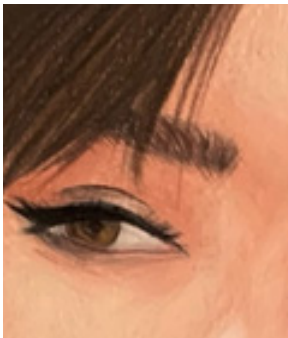
μουσεία σε όλον τον κόσμο για να παραδώσει ένα σημαντικό μήνυμα. Κάτω από την εικόνα, αναγράφονται τα ακόλουθα:

«Το όνομά μου είναι Μύρτις, ωστόσο δεν πρόκειται για το αληθινό μου όνομα! Μου το έδωσαν οι αρχαιολόγοι που ανακάλυψαν το 1994-1995 τα οστά μου μαζί με άλλους 150 σκελετούς σε έναν ομαδικό τάφο στην Αθήνα. Ο καθηγητής Μανώλης Ι. Παπαγρηγοράκης ήθελε η “επιστροφή” μου να στείλει ένα ηχηρό μήνυμα στον κόσμο και στους ηγέτες του. Ο θάνατός μου ήταν αναπόφευκτος. Τον 5ο αιώνα π.Χ. δεν είχαμε ούτε τη γνώση ούτε τα μέσα για την καταπολέμηση θανατηφόρων ασθενειών. Όμως εσείς, οι άνθρωποι του 21ου αιώνα, δεν έχετε καμία δικαιολογία. Διαθέτετε όλα τα απαραίτητα μέσα και πόρους για να σώσετε τις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων, εκατομμυρίων παιδιών που, όπως εγώ, πεθαίνουν από αρρώστιες οι οποίες μπορούν να προληφθούν και να θεραπευτούν. 2.500 χρόνια μετά τον θάνατό μου, ελπίζω ότι το μήνυμά μου θα επηρεάσει και θα εμπνεύσει περισσότερους

ανθρώπους να εργαστούν και να κάνουν πραγματικότητα τους “Στόχους της Χιλιετίας της Ανάπτυξης”. Ακούστε με!»

Ο COVID-19 μας τρομάζει όλους. Είναι ένας άορατος εχθρός, που όμως όλοι μαζί μπορούμε να νικήσουμε. Η καθημερινότητά μας έχει αλλάξει τους τελευταίους μήνες και έχει αλλάξει και εμάς. Μπορούμε όλοι να γίνουμε καλύτεροι άνθρωποι, να βγούμε πιο δυνατοί από αυτήν την περιπέτεια, να βοηθήσουμε την Μύρτιδα να διαδώσει το μήνυμά της. Ο καθένας μας είναι ικανός να βελτιώσει την κατάσταση όλων μας. Πιστεύω πως όλη αυτή η εμπειρία έχει κάνει πολλούς ανθρώπους να αλλάξουν νοοτροπία, να εκτιμήσουν τα απλά πράγματα της καθημερινότητας και να αντιληφθούν την σημασία της ανθρώπινης ζωής.

Πηγή: http://www.myrtis.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=120&lang=el

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ

Αρωγός για την Ατομική Ανάπτυξη

Της Γεωργίας Ρούστα, Α8

Δεύτερο κύμα COVID-19, δεύτερη καραντίνα και το έτος 2020 εξακολουθεί να είναι μια χρονιά αλλαγής για όλους μας. Σχεδόν ένα χρόνο πριν ξεσπάσει το πρώτο κύμα του κορονοϊού, ήδη από τον Ιανουάριο του νέου έτους διαμορφώνονται οι πρώτες συνθήκες) κοινωνικού αποκλεισμού σε παγκόσμια κλίμακα, στην προσπάθεια να προστατευτούμε από τον ιό. Ο θάνατος του George Floyd στις 25 Μαρτίου κατά την σύλληψή του από την αμερικανική αστυνομία αποτελεί εφιαλτήριο για την αντίσταση του λαού κατά του ρατσισμού από κρατικά όργανα εις βάρος των έγχρωμων πολιτών. Τον Οκτώβριο του ίδιου έτους οι πολίτες της Πολωνίας βγαίνουν στους δρόμους φωνάζοντας συνθήματα και κρατώντας πανό ενάντια σε νέο νόμο που περιορίζει ακόμη περισσότερο τη δυνατότητα αμβλώσεων στη χώρα.

Τα φαινόμενα κοινωνικής κρίσης και κρίσης αξιών, τα οποία έλαβαν χώρα τον τελευταίο χρόνο παγκοσμίως, είναι πολυάριθμα και, αναμφισβήτητα, οδήγησαν πλήθος ατόμων στην

αναθεώρηση των αρχών και των προτεραιοτήτων τους. Εξάλλου, σε ένα έτος όπως αυτό τα ερεθίσματα ήταν αναρίθμητα και ο χρόνος για αναθεώρηση άπλετος.

Ο καθένας θα διαμόρφωνε την ιδέα πως οι προτεραιότητές του, πρωτίστως ως ανθρώπου, μετασχηματίστηκαν σε μεγάλο βαθμό. Πρώτο μέλημα, περισσότερο από ποτέ, είναι η υγεία, όχι μόνο του εαυτού μας, αλλά και των κοντινών μας προσώπων και, κατ' επέκταση, των συνανθρώπων μας. Η επιθυμία να δείξουμε την αγάπη μας για την οικογένεια και τους φίλους μας, η έκφραση της εκτίμησής μας για όλους όσους θεωρούμε σημαντικούς στη ζωή μας

αποτελούν ανάγκη ζωτική. Οι μέρες κινούνται με αργούς ρυθμούς, ωστόσο νιώθουμε πως ο χρόνος με τους ανθρώπους μας δεν είναι ποτέ αρκετός.

Και επειδή το ξέσπασμα της πανδημίας δεν ήταν ένα επαρκώς τραγικό γεγονός, λίγους μήνες αργότερα όλη η ανθρωπότητα θρηνεί τον θάνατο του George Floyd. Οι ΗΠΑ αποτέλεσαν την απαρχή βίαιων και μη διαδηλώσεων των πολιτών στο πνεύμα αντίστασης κατά του κοινωνικού ρατσισμού με θύματα έγχρωμα μέλη της κοινωνίας, ενώ κλιμακωτά ανάλογες διαδηλώσεις οργανώνονται και στην καρδιά της Ευρώπης, αλλά και στις γύρω

χώρες. Θα ήταν παράλογο να πούμε πως τα σχετικά συμβάντα δεν παρότρυναν αρκετούς πολίτες να προβληματιστούν τόσο για τον ρατσισμό των σύγχρονων κοινωνιών και την φαλκίδευση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, όσο και για τη μη αποδοχή της διαφορετικότητας του κάθε ατόμου, γεγονότα τα οποία χαρακτηρίζονται ως κάποια από τα κυριότερα στίγματα των ανθρώπινων κοινωνιών.

Οι περιστάσεις κρίσης συνεχίζονται, σε παρόμοιο πλαίσιο με το προαναφερθέν γεγονός, με την ψήφιση νόμου στην Πολωνία ο οποίος καθιστά σχεδόν αδύνατη την πραγματοποίηση αμβλώσεων. Για άλλη μια φορά ο λαός δεν παραμένει αδρανής, χωρίς φωνή, εκφράζει βροντόφωνα τις διαφωνίες του και υπερασπίζεται το δικαίωμα του κάθε ατόμου, της κάθε γυναίκας στη λήψη της απόφασης αυτής. Έτσι, λοιπόν, τίθεται στο προσκήνιο άλλο ένα κομβικό ζήτημα, το οποίο σχετίζεται με το θέμα των δικαιωμάτων του ανθρώπου, το ζήτημα των δικαιωμάτων της γυναίκας ή ακόμη καλύτερα των περιορισμών που υφίσταται ακόμη και σε χώρες που βρίσκονται στο κέντρο της εκσυγχρονιστικής και αναπτυγμένης Ευρώπης. Αναντίρρητα, ο κάθε γνώστης του προκειμένου συμβάντος υπόκειται σε μια διαδικασία στοχασμού, βαθιάς σκέψης για το τι είναι σωστό και τι λάθος, για τον περιορισμό των δικαιωμάτων του κάθε ανθρώπου, συμβάλλοντας έτσι στην ωρίμανση και ολοκλήρωση της σκέψης του.

Τα παραπάνω γεγονότα είναι απλώς ενδεικτικά, καθημερινά στη ζωή μας. Εντός και εκτός κοινωνικού αποκλεισμού βιώνουμε ανάλογες περιστάσεις, οι οποίες μας οδηγούν και σε ανάλογους προβληματισμούς. Η κάθε κοινωνία είναι ένα έμβιον, είναι ρευστή και μεταβάλλεται συνεχώς, άλλοτε με ανοδική και άλλοτε με πτωτική πορεία. Συνεπώς, οι κοινωνικές κρίσεις είναι κάτι αναπόφευκτο, όμως το σημαντικό είναι να αποκομίσουμε όσο το δυνατόν περισσότερα από αυτές, ώστε μετέπειτα να εξελιχθούμε συλλογικά και να δημιουργηθεί κάτι ηθικά ανώτερο.

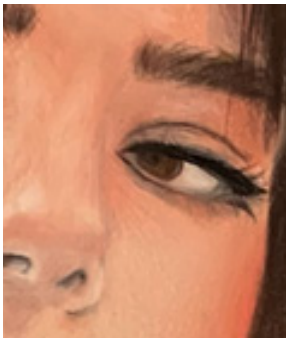
Ισως σύντομα να επανέλθουμε σε μία μορφή «κανονικότητας», ίσως ο εμβολιασμός για τον ιό-μάστιγα να βρίσκεται πιο κοντά από όσο νομίζουμε, ωστόσο, ένα πράγμα που θα μπορούσε να συμπεράνει κανείς από τον απερχόμενο χρόνο είναι πως, πράγματι, η κάθε μέρα είναι κάτι καινούργιο, δεν ξέρουμε τι μας περιμένει. Όμως είναι μια νέα ευκαιρία για βελτίωση, άνθιση, όσο δύσκολες και αν είναι οι συνθήκες. COVID-19, κοινωνικός αποκλεισμός (καραντίνα), θάνατοι, εξεγέρσεις και παραβίαση βασικών αρχών του ανθρωπισμού. Στο άκουσμα όλων αυτών ίσως προκαλείται φόβος, οργή στον πολίτη, όσο οικείες και αν του ακούγονται πλέον. Παρ' όλα αυτά, η ανθρωπότητα επιβίωσε και θα επιβιώσει σε κάθε τι που θα ακολουθήσει. Σκοπός είναι ο

καθένας από εμάς να κυνηγήσει το δίκαιο, το ορθό, το κοινό συμφέρον, να αποκομίσει όσο το δυνατόν περισσότερα από κάθε κρίση, ώστε να βγούμε από αυτήν δυνατότεροι.

ΠΗ Γ Ε Σ :
 “Protesters Wielding Signs with Abortion Rights Slogans and the Lightning Bolt That Has Become a Symbol of the Movement in Warsaw in October.” The New York Times, The New York Times Company, 27 Oct. 2020, www.nytimes.com/2020/10/27/world/europe/poland-abortion-ruling-protests.html.

Raedle, Joe. “People March through the Streets of Atlanta during a Juneteenth Rally on June 19.” CNN, Cable News Network, 10 July 2020, edition.cnn.com/2020/05/27/us/gallery/george-floyd-demonstrations/index.html.

“Νέα Έρευνα: Παλαιότερο Κρυολόγημα Λόγω Άλλων Κορωνοϊών Προστατεύει Από COVID-19.” CNN Greece, Cable News Network, 8 Aug. 2020, www.cnn.gr/kosmos/story/229922/ayximeni-prostasia-toy-anosopoiitikoy-oston-perasan-koronoioys-san-koino-kryologima.

Η ΙΘΑΚΗ...ΤΗΣ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑΣ.

Της Κατερίνας Καραϊνδρου, Γ7

Τετάρτη σήμερα. Έχω χάσει πια τις μέρες. 3000 κρούσματα. 50 νεκροί. Δεύτερη καραντίνα πλέον, σχεδόν σε όλη την Ευρώπη. Μακρύς ο δρόμος. Ίσως όμως, το μήκος του δρόμου μεγεθύνει την αξία του προορισμού. Ίσως όμως, η δυσκολία του ταξιδιού μάς οδηγήσει στην Ιθάκη.

«Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη, να εύχεσαι να 'ναι μακρύς ο δρόμος».

Τον τελευταίο χρόνο γράφουμε και εμείς την δική μας Οδύσσεια, κάνοντας ένα δύσκολο ταξίδι προς την δική μας Ιθάκη. Έχουμε έρθει αντιμέτωποι με έναν άορατο εχθρό, έναν νέο κορωνοϊό, ο οποίος υψώνει ψηλά κύματα και φέρνει δυνατούς ανέμους. Και εμείς, σαν τον Οδυσσέα, μαχόμαστε ασταμάτητα, κρατιόμαστε από το κατάρτι της ελπίδας και υπομένουμε κύμα μετά

από κύμα, προσπαθώντας να φτάσουμε μέχρι την Ιθάκη. Όμως, ποια είναι πραγματικά αυτή η Ιθάκη; Μπορεί άραγε μία Ιθάκη να δικαιολογήσει ένα ταξίδι τόσο δύσκολο, έναν δρόμο τόσο μακρύ;

Στην ζωή μου, χρειάστηκε να κάνω ένα αντίστοιχο ταξίδι άλλη μία φορά, αντιμετωπίζοντας ένα άλλο πρόβλημα υγείας, προσπαθώντας να φτάσω και εγώ στην Ιθάκη, στην γνώριμη καθημερινότητα. Αυτό που συνειδητοποίησα όμως είναι ότι ο θησαυρός του προορισμού ήταν το ίδιο το ταξίδι προς αυτόν. Ας κοιτάξουμε λοιπόν πρώτα το ίδιο το ταξίδι, την ίδια την κατάσταση, την ίδια την μάχη που δίνουμε καθημερινά, όλοι μαζί. Τι μπορεί να μας διδάξει; Ας τα δούμε τα πράγματα από την αρχή, από την αναχώρηση από την Τροία.

Μάρτιος μήνας. 2020. Οι περισσότερες χώρες του κόσμου βρίσκονται σε

κατάσταση lockdown, έχοντας επιβάλει μέτρα που δύσκολα θυμίζουν μια δημοκρατική κοινωνία. Τέτοια μέτρα όμως σώζουν, κάθε δευτερόλεπτο του ταξιδιού, ανθρώπινες ζωές, και προστατεύουν αυτήν την κοινωνία από τα ψηλά κύματα του κορωνοϊού. Η μετακίνηση έχει απαγορευτεί, οι άνθρωποι που κάποτε ήταν ξεχυμένοι στους δρόμους, τώρα βρίσκονται κλειδωμένοι στα σπίτια τους, φοβούμενοι να πάνε μέχρι το φαρμακείο ή τα supermarket. Οικογένειες έχουν χωριστεί και απομακρυνθεί προσπαθώντας να προστατέψει ο ένας τον άλλον, ενώ κάποιοι άλλοι συνάνθρωποί μας πνίγονται μέσα στα κύματα του ιού, διασωληνωμένοι σε ένα δωμάτιο νοσοκομείου, μακριά από κάθε άνθρωπο που αγαπούν. Στους δρόμους που κάποτε ήταν γεμάτοι ζωή και στους οποίους τόσος κόσμος περπατούσε, τώρα μόνη της η σιωπή της αβεβαιότητας περιπλανιέται, και ντυμένη

στα μαύρα πενθεί και η ίδια για την καθημερινότητα της ζωής που χάθηκε. Η αδειανή σιωπή που γεμίζει τους δρόμους, κουφαίνει όποιον προσπαθήσει να την αντικρίσει. Αντίθετα, στα νοσοκομεία αντηχούν ήχοι αναπνευστήρων και μηχανημάτων. Πίσω από αυτούς τους ήχους άνθρωποι γενναία πολεμούν για την ζωή τους. Άνθρωποι αγωνιωδώς προσπαθούν να πάρουν μια ανάσα ζωής, καθώς ο ιός καταλαμβάνει τους πνεύμονές τους.

«Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη, να εύχεσαι να 'ναι μακρύς ο δρόμος».

Νοέμβριος έφτασε. Τόσοι μήνες πέρασαν όμως η σκηνή παραμένει ίδια. Τα πανιά του караβιού σκίστηκαν, τα κύματα θέριεψαν και η γη γονάτισε. Ο δεύτερος βοριάς φύσηξε και με κάθε δύση του ηλίου οι θάνατοι πληθαίνουν. Στους δρόμους πάλι η σιωπή μοναχή της. Τα νοσοκομεία γέμισαν ξανά και το σύστημα υγείας, σαν τον Άτλαντα, προσπαθεί να σηκώσει το βάρος της κατάστασης.

Πώς μπορείς άραγε να αναπνεύσεις όταν η αβεβαιότητα σε πνίγει; Πώς μπορείς να μείνεις γενναίος όταν ο φόβος σε διακατέχει; Η απάντηση χωράει σε μια λέξη:

Ελπίζοντας.

Μετά από την δύση και το βαθύ σκοτάδι, ο ήλιος ανατέλει ξανά. Πάντα. Και όσο μακρύς και αν είναι ο δρόμος, στο τέλος ο Οδυσσέας την βρίσκει την Ιθάκη, όταν ταλαιπωρημένος κρατιέται από το κομμάτι της σχεδιάς που του έχει μείνει, αντικρίζει την στεριά, η οποία αναδύεται σαν ψηλό βουνό στον ορίζοντα. Τα ίδια τα κύματα που υψώθηκαν εναντίον του τον οδηγούν στον προορισμό του. Έτσι και εμείς, κουρασμένοι και ταλαιπωρημένοι από την εξαντλητική κατάσταση και από το βάρος της αβεβαιότητας, κρατιόμαστε από την ίδια σχεδία της ελπίδας.

Πού βρίσκεις όμως την ελπίδα όταν σε περιβάλλει η αγωνία; Στις λεπτομέρειες. Στον αγώνα. Στο ταξίδι. Τι σημαίνει όμως αυτό, και πώς σχετίζεται με την Ιθάκη;

Σαν μικρές κουκίδες φωτός μέσα στον μαύρο ουρανό είναι οι λεπτομέρειες της καθημερινότητας, που εμείς συχνά χαρακτηρίζουμε ως «ασήμαντες» ή «δεδομένες». Το άρωμα του πρωινού καφέ, ένα χαμόγελο από έναν άγνωστο στον δρόμο, ένα «thumbs up» από τον γιατρό στο νοσοκομείο. Σε αυτές τις μικρές λεπτομέρειες κρύβεται

η ελπίδα. Στα ζεστά λόγια της γιαγιάς από το μπαλκόνι, στο αστείο του καθηγητή την ώρα των διαδικτυακών μαθημάτων, στα χρώματα του ηλιοβασιλέματος καθώς μια ακόμα μέρα μας αποχαιρετά ως νικητές. Η ελπίδα βρίσκεται στις οικογενειακές βόλτες με τα ποδήλατα τα απογεύματα της καραντίνας, και στον νοσηλευτή που έχει να δει την οικογένειά του ένα μήνα, γιατί μένει μόνος του για να τους προστατέψει. Η ελπίδα βρίσκεται στην γιατρό της ΜΕΘ που μετά από 26ωρη βάρδια, μένει λίγο ακόμα, για να κάνει παρέα στον ασθενή και να του κρατήσει το χέρι, όταν χωρίς κανέναν δίπλα του, παίρνει την τελευταία του πνοή. Σε τέτοιες απλές, αυθεντικές, ανθρώπινες στιγμές γεννιέται η αισιοδοξία. Σε τέτοιες λεπτομέρειες ενός καθημερινού και θαρραλέου αγώνα κρύβεται η ελπίδα.

Κατά την διάρκεια της δικής μου δυσκολίας συνειδητοποίησα ότι και εγώ σαν τον Οδυσσέα, δεν φοβόμουν τα κύματα – όσο ψηλά και αν ήταν – αλλά μην δεν βρω την Ιθάκη. Την πραγματική Ιθάκη. Δεν φοβόμουν την ίδια τη νύχτα, αλλά το ενδεχόμενο να μην είχα αξιοποιήσει την μέρα. Δεν φοβόμουν τον θάνατο, αλλά την πιθανότητα να μην είχα ζήσει την ζωή. Τι σημαίνει όμως το να αξιοποιείς την ζωή; Για εμένα, το να ζεις

και να αξιοποιείς την ζωή σημαίνει να παρατηρείς και να αναγνωρίζεις τις μικρές λεπτομέρειες αισιοδοξίας, το φως της ελπίδας που μπορεί να βρεθεί μέσα στην κάθε στιγμή. Ακόμα και όταν ο ήλιος που το παρέχει δύσει, το φως αυτό δεν χάνεται, απλώς μεταμορφώνεται, και πάντα μπορεί να βρεθεί από όσους το αναζητούν. Ακόμα και όταν όλα φαίνονται να πηγαίνουν στραβά και η αβεβαιότητα και ο φόβος σε διακατέχουν, ακόμα και τότε, το φως της ελπίδας και της αισιοδοξίας βρίσκεται εκεί. Αρκεί να ξέρεις να το αναζητήσεις. Αρκεί να ξέρεις ότι κρύβεται μέσα στις λεπτομέρειες και στις στιγμές που θεωρούμε ασήμαντες, καθημερινές και δεδομένες. Αρκεί να βρεις το θάρρος να συνεχίσεις το ταξίδι αναζητώντας την Ιθάκη.

Η αλήθεια είναι ότι με ανησυχεί το ταξίδι αυτό μέσα στον ωκεανό της πανδημίας. Όχι επειδή αγωνιώ μήπως δεν φτάσουμε στην Ιθάκη, αλλά γιατί φοβάμαι μην φτάσουμε στην Ιθάκη χωρίς πραγματικά να συνειδητοποιήσουμε τι συμβολίζει και τι σημαίνει το νησί για εμάς.

«Πάντα στον νου σου να 'χεις την Ιθάκη. Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου»

Στην πραγματικότητα η Ιθάκη

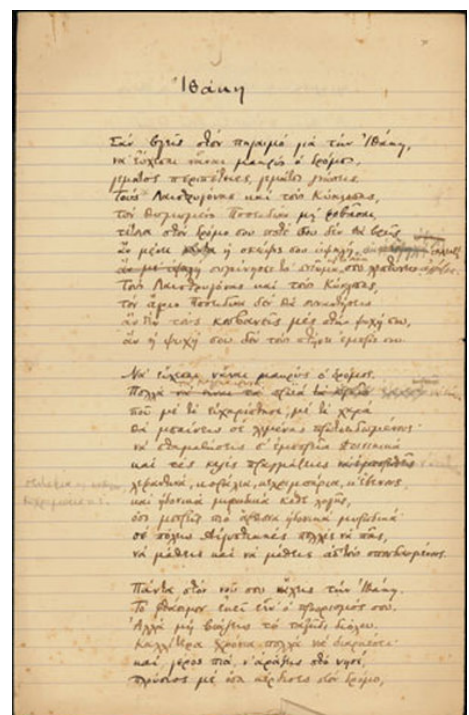
δεν ήταν ποτέ ένα μέρος, ένας φυσικός προορισμός, αλλά ένας πνευματικός. Για αυτό τον λόγο η Ιθάκη δεν βρίσκεται στο τέλος του ταξιδιού, αλλά χαρακτηρίζει όλη την διάρκειά του. Η Ιθάκη είναι το κουράγιο που βοηθά τον γιατρό να μπει κάθε πρωί στο νοσοκομείο. Η Ιθάκη είναι η πίστη που ανανεώνει την αντοχή του διασωληνωμένου ασθενή. Η Ιθάκη είναι η αισιοδοξία που δίνει δύναμη στην μητέρα η οποία, λόγω της καραντίνας, έχασε την δουλειά της και δεν ξέρει πώς θα τα βγάλει πέρα για τα τρία παιδιά που μόνη της μεγαλώνει. Η Ιθάκη είναι η αγάπη για τον συνάνθρωπο που κάνει τόσους ανθρώπους να γίνουν εθελοντές και να προσφέρουν σε άτομα που το έχουν ανάγκη στην μέση της πανδημίας.

Για να βρεις πραγματικά την Ιθάκη δεν αρκεί να τελειώσει η καταιγίδα, να αντιμετωπιστεί ο ιός. Πρέπει να αξιοποιήσεις το ταξίδι, πρέπει να παρατηρήσεις τις λεπτομέρειες της καθημερινότητας, να αναγνωρίσεις την αγάπη που γεννιέται μέσα στον φόβο και την αγωνία, να συνεχίζεις να ελπίζεις ακόμα και όταν όλα φαίνεται να πηγαίνουν στραβά. Για να βρεις τον προορισμό σου πρέπει πρώτα να τον χάσεις, για να εκτιμήσεις την καθημερινότητα πρέπει πρώτα να απομακρυνθείς από

αυτήν, και για να επικρατήσει η ελπίδα πρέπει πρώτα να κυριαρχήσει ο φόβος.

Και όταν ανατείλει ξανά ο ήλιος, και όταν νικήσει και πάλι το φως, και όταν φτάσεις επιτέλους στην Ιθάκη τότε πια θα καταλάβεις ότι τελικά ο προορισμός ήταν το ταξίδι, και ότι ο αντίκτυπος του προορισμού στον καθέναν από εμάς, κάνει τον αγώνα προς αυτόν να αξίζει. Τότε πια θα καταλάβεις ότι έπρεπε πρώτα να κυριεύσει το σκοτάδι για να νικήσει το φως. Έπρεπε πρώτα ο Οδυσσέας να χαθεί, για φτάσει στην πραγματική Ιθάκη.

«Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα, ήδη θα το κατάλαβες οι Ιθάκες τι σημαίνουν».

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Κηφισιά, 19/1/2021

Αξιότιμοι συντάκτες,
Σεβαστοί αναγνώστες,

Σήμερα όπως γνωρίζετε, λόγω της παγκόσμιας πανδημίας του κορωνοϊού έχουν ληφθεί ποικίλα μέτρα, που στερούν την καθημερινή διανθρώπινη επαφή. Έτσι, αντιλαμβάνεστε ότι αξιοποιούμε τα τεχνολογικά μέσα για την διεκπεραίωση των υποχρεώσεών μας όπως η εργασία και η εκπαίδευση. Με αφορμή, λοιπόν, την συμπλήρωση τριών μηνών τηλεκπαίδευσης, ως μαθήτρια που συμμετέχω στην εκπαίδευση εξ αποστάσεως, αποσκοπώ να μοιραστώ την εμπειρία μου μαζί σας καθώς και τη γνώμη μου για τον θεσμό αυτό.

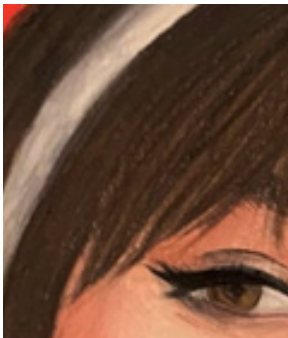
Προσωπικά, η τηλεκπαίδευση αποτελεί μια ευχάριστη και ωφέλιμη κατά κύριο λόγο εμπειρία. Αναλυτικότερα, στο μάθημα αξιοποιείται οπτικοακουστικό υλικό, γραφήματα και σχεδιαγράμματα, τα οποία το καθιστούν διαδραστικό. Ταυτόχρονα, είχα την ευκαιρία να χρησιμοποιήσω κατά τη διάρκεια του μαθήματος το διαδίκτυο για την άντληση πληροφοριών στα πλαίσια μιας ομαδικής εργασίας. Κατ'επέκταση, είναι δυνατή και η διεξαγωγή διαθεματικής μάθησης μέσω του συνδυασμού πληροφοριών από ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες και πολλαπλές ιστοσελίδες. Επίσης, διευρύνθηκε ο ελεύθερος χρόνος που διαθέτω. Βέβαια, εγώ όπως και πολλοί συμμαθητές μου αντιμετώπισα τεχνικά προβλήματα. Συγκεκριμένα, η απουσία διαδικτυακής σύνδεσης και η αδυναμία ακοής κλήσης ή εισόδου στο μάθημα, στερεί πολύτιμο χρόνο και δυσχεραίνει την αφομοίωση πληροφοριών από τον μαθητή.

Βέβαια, ο θεσμός της τηλεκπαίδευσης, όπως αντιλαμβάνεστε, έχει διττή όψη. Ειδικότερα, από τη μία πλευρά, λόγω της οικονομικής κρίσης, δεν έχουν την ικανότητα πρόσβασης και ανανέωσης του τεχνολογικού εξοπλισμού όλοι οι μαθητές, με αποτέλεσμα ορισμένοι να μοιράζονται συσκευές με άλλα μέλη της οικογένειάς τους, το οποίο τους στερεί χρόνο από το μάθημα. Ταυτόχρονα, η πολύωρη έκθεση μπροστά από την οθόνη δημιουργεί τόσο σωματικά προβλήματα όσο και προβλήματα στην όραση, καθώς συνιστά και τροχοπέδη για την ανάδειξη των κοινωνικών αρετών των νέων. Στον αντίποδα, θεωρώ ότι μέσω της τηλεκπαίδευσης καθίσταται εφικτή η επιμόρφωση των ατόμων με περιορισμένο χρόνο και δυνατότητα μετακίνησης, όπως μόνες μητέρες, ΑΜΕΑ και άτομα που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές. Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα συνεργασίας επαγγελματιών που κατανοείται ότι οδηγεί στην επιστημονική πρόοδο και στην ευρύτερη πνευματική άνοδο. Επίσης, το μάθημα καθίσταται πιο διαδραστικό, οπότε οι δέκτες αφομοιώνουν καλύτερα τη νέα γνώση.

Φίλες και φίλοι,

Συνοψίζοντας, αντιλαμβανόμαστε ότι ο βαθμός στον οποίο η τηλεκπαίδευση είναι αποτελεσματικός τρόπος εκπαίδευσης εγείρει εύλογο σκεπτικισμό, καθώς ο καθένας διαθέτει διαφορετικά προσωπικά βιώματα. Βέβαια, είναι φανερό ότι στην παρούσα κατάσταση το κράτος πρέπει να μεριμνήσει, ώστε κάθε μαθητής να διαθέτει προσωπικό ηλεκτρονικό υπολογιστή, για να απολαμβάνει το θεμελιώδες δικαίωμα στην εκπαίδευση, δηλαδή υπό τον όρο ενίσχυσης του κράτους πρόνοιας.

Με εκτίμηση,
Βασιλική Μπακόλα Γ8

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΓΕΝΕΣΗ ΠΑΝΔΗΜΙΩΝ.

Του Ανδρέα Στρατηγόπουλου, Γ6

Ο κλάδος των ΑΠΕ βρίσκεται σε πρώιμα στάδια εξέλιξης και είναι στο χέρι μας να συνεισφέρουμε με τρόπο τέτοιο, ώστε να φτάσει στο απόγειό του. Όλοι μας έχουμε ηθική υποχρέωση απέναντι στις επόμενες γενιές για την προστασία και τη διατήρηση της βιωσιμότητας του πλανήτη. Και επειδή το ρολόι της κλιματικής αλλαγής δεν αντιστρέφεται, η ενίσχυση της πράσινης ενεργειακής πολιτικής είναι καθοριστική για να μπορέσουμε να δούμε την επόμενη μέρα. Δεν υπάρχει Planet B!

Ο νέος κορωνοϊός (covid-19), που έχει εξαπλωθεί σε σχεδόν ολόκληρη την υφήλιο και έχει μολύνει πάνω από 3 εκατομμύρια ανθρώπους, ξεκίνησε όπως πολλές προηγούμενες επιδημίες και ασθένειες: μέσα από ένα ζώο.

Ο κορωνοϊός, λοιπόν, είναι μία ζωνόσος. Δηλαδή μία ασθένεια που προέρχεται από ζωντανούς οργανισμούς. Οι επιστήμονες έχουν, με αρκετή βεβαιότητα, καταλήξει ότι ο αρχικός ξενιστής του ιού ήταν μία νυχτερίδα, όπως και για τον Ebola, SARS, MERS και άλλους ιούς. Ο HIV, πριν από έναν αιώνα, μεταδόθηκε στον άνθρωπο από πιθήκους. Η Ισπανική γρίπη, από αποδημητικά πτηνά, ο πυρετός Lassa από αρουραίους. Υπολογίζεται ότι υπάρχουν -μόνο μέσα σε θηλαστικά και πτηνά- 1,7 εκατομμύρια άγνωστοι ιοί που μπορούν να μολύνουν ανθρώπους.

Ο συνηθής τρόπος που μεταδίδεται μία ζωνόσος έχει ως εξής: Ο αρχικός ξενιστής μεταδίδει την ασθένεια σε κάποιο άλλο οργανισμό (νέος ξενιστής - amplifier) μέσα στον οποίο ο ιός ή μικροοργανισμός πολλαπλασιάζεται ή αναπαράγεται και ύστερα περνά

στον άνθρωπο. Για παράδειγμα, η ισπανική γρίπη προκλήθηκε από αποδημητικά πουλιά (αρχικός ξενιστής) που μετέδωσαν την ασθένεια σε οικόσιτα ζώα (νέος ξενιστής - amplifier) και από αυτά νόσησαν άνθρωποι.

Το πρόβλημα όμως, σύμφωνα με επιστήμονες που μελετούν ζωνόσους, δεν είναι τα ζώα, αλλά εμείς.

Τα άγρια ζώα είχαν από πάντα πάμπολλους παθογόνους οργανισμούς στο σώμα τους. Ανθρώπινες δραστηριότητες, όμως, που σχετίζονται με την καταστροφή του περιβάλλοντος παρέχουν σε αυτούς τους μικροοργανισμούς (ή ιούς) ακριβώς αυτό που χρειάζονται για να μας μολύνουν: ευκαιρίες και αλληλεπιδράσεις.

Η ανθρώπινη υγεία και η υγεία των οικοσυστημάτων του πλανήτη, είναι αλληλεξαρτώμενες. Ο άνθρωπος δεν παύει -και δεν θα πάψει

ποτέ- να είναι μέρος αυτών των οικοσυστημάτων. Επομένως, η οικολογική διαταραχή που προκαλούμε, έχει-μεταξύ άλλων- ως αποτέλεσμα την εμφάνιση ασθενειών. «Shake a tree and things fall out», γράφει πάνω στο θέμα ο David Quammen στο βιβλίο του «Spillover: Animal Infections and the Next Human Pandemic».

Πράγματι, κάθε φορά που διαταράσσουμε την αρμονία και υγεία της φύσης, διακυβεύεται άμεσα η υγεία και επιβίωσή μας. Τα τροπικά δάση, οι υδροβιότοποι, οι λειμώνες, η τούνδρα, φιλοξενούν εκατοντάδες είδη κάποια από τα οποία ενδέχεται να είναι ξενιστές ή φορείς επιβλαβών ασθενειών. Η αποψίλωση, λοιπόν, των δασών αναγκάζει τα ζώα να εγκαταλείψουν το δάσος και να έρθουν στις πόλεις. Συνεπώς, οι άνθρωποι εκτίθενται σε άγνωστα μικρόβια και ξενιστές (π.χ. νυχτερίδες) και συνάμα δημιουργούνται περιβάλλοντα (χαμηλή βλάστηση) που ευνοούν ασθένειες που μεταδίδονται από τα κουνούπια (π.χ. ελονοσία, δάγκειος πυρετός).

Η εντατική γεωργία ρυπαίνει το περιβάλλον και αλλάζει τα πρότυπα βλάστησης για τα έντομα, που αναγκάζονται να μεταναστεύσουν και να φέρουν πιο κοντά στον άνθρωπο παθογόνους οργανισμούς που

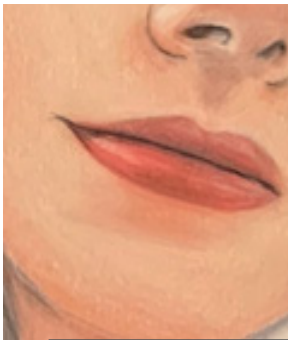
φέρουν (π.χ. κίτρινος πυρετός). Η μαζική κτηνοτροφία έχει αρνητικό αντίκτυπο στην υγεία των ήμερων ζώων (τα ζώα της φάρμας) και τους προκαλεί συχνά ασθένειες, τις οποίες μεταβιβάζουν σε εμάς αφού τα καταναλώνουμε (π.χ. νόσος τρελών αγελάδων).

Ακόμα και η εξαφάνιση ειδών ή η μείωση των πληθυσμών ορισμένων ζώων πυροδοτούν την εξάπλωση ασθενειών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η αύξηση των ποσοστών λύσσας στον άνθρωπο με την μείωση του πληθυσμού των όρνιων, αφού πτώματα μολυσμένων ατόμων τρώνε αδέσποτα ή άγρια σκυλιά (νέος ξενιστής) που μεταφέρουν την ασθένεια στους ανθρώπους. Η κλιματική αλλαγή ενισχύει λίγο ακόμα τις «ευκαιρίες» που δίνονται σε παθογόνους οργανισμούς, αφού από την αλλαγή των συνθηκών, μεταλλάσσονται και προσαρμόζονται πιο γρήγορα από μεγάλους πολυκύτταρους οργανισμούς.

Τέλος, κύρια ανθρώπινη δραστηριότητα που ενισχύει την εμφάνιση επιδημιών, είναι η λαθροθηρία και το παράνομο εμπόριο άγριων ζώων, ως κατοικίδια ή για «εξωτικό» κρέας, παραδοσιακή ιατρική, γούνες, δέρματα, κα. Με αξία μεταξύ 7 και 23 δις δολαρίων κάθε χρόνο, η παράνομη

διακίνηση άγριων ζώων είναι το τέταρτο πιο επικερδές παγκόσμιο έγκλημα μετά τα ναρκωτικά, τους ανθρώπους και τα όπλα. Δυστυχώς, ενώ κανείς θα περίμενε να αποθαρρύνεται, φαίνεται κάθε χρόνο να μεγαλώνει και να συμπεριλαμβάνει περισσότερα είδη ζώων. Τα πρότυπα ασφαλείας των τροφίμων είναι χαμηλά, οι συνθήκες αναπαραγωγής αιχμαλωτισμένων ζώων δεν είναι επαρκείς, ενώ περισσότερα ζώα κάθε χρόνο κυνηγούνται ακόμα και μέσα σε προστατευμένες περιοχές.

Καθώς ο ανθρώπινος πληθυσμός πλησιάζει τα 8 δις., είναι αδύνατο να περιοριστούν οι αλληλεπιδράσεις με ζώα. Υπάρχουν, όμως, πολλές δυνατές λύσεις για το πρόβλημα αυτό. Αρχικά, σημαντικό είναι κάθε χώρα να ενισχύσει και να εφαρμόζει περιβαλλοντικούς κανονισμούς, όπως η προστασία ορισμένων βιότοπων. Η αναγνώριση των σύνθετων διασυνδέσεων μεταξύ της υγείας των ανθρώπων, των ζώων, των φυτών και του κοινού περιβάλλοντός μας, διασφαλίζει καλύτερη λήψη αποφάσεων που θα λαμβάνει υπόψη το μακροπρόθεσμο κόστος και τις συνέπειες των αναπτυξιακών δράσεων. Επίσης, η κινητοποίηση της διεθνούς οικονομίας για την ανάπτυξη της σύγχρονης συστημάτων υγείας σε εστίες ασθενειών, μας προφυλάσσει από την εξάπλωση αυτών.

Ο ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ

Του Φίλιππου Χατζή, Γ10

Είμαι Δεκέμβριος του 2019, η Κίνα απολαμβάνει τον 13ο χρόνο αδιάκοπης οικονομικής ανάπτυξης, όταν στην πόλη της Γουχάν καταγράφεται το πρώτο κρούσμα ενός άγνωστου ιού που στην συνέχεια ονομάζεται covid-19 και γίνεται παγκοσμίως γνωστός ως «coronavirus» (κορωνοϊός).

Τον Φεβρουάριο λοιπόν του 2021, ο κορωνοϊός έχει προκαλέσει πάνω από 2,2 εκατομμύρια θανάτους, πρωτοφανείς αλλαγές στην καθημερινότητά μας και, ενδεχομένως, την μεγαλύτερη οικονομική ύφεση των τελευταίων διακοσίων χρόνων. Σχεδόν έναν χρόνο μετά την έξαρση της πανδημίας και παρ' όλες

της καταστροφικές συνέπειες που επέφερε, η Κίνα φαίνεται να μένει ανεπηρέαστη.

Νομίζω ήρθε η ώρα να μιλήσουμε για τον ελέφαντα στο δωμάτιο. Ο ελέφαντας στο δωμάτιο ακούει στο όνομα political correctness και αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα του πλανήτη εν έτει 2021.

«Και πού κολλάει ο κορωνοϊός με το political correctness;» ακούω ήδη πολλούς από εσάς να σκέφτεστε φωναχτά.

Ο κορωνοϊός λοιπόν είναι η πιο τρανή των αποδείξεων ότι το βασικότερο γρανάζι της παγκόσμιας οικονομίας είναι η Κίνα. Αποδεικνύει ότι πλέον ολόκληρος ο πλανήτης βασίζεται στην παραγωγή της οικονομικής υπερδύναμης που ονομάζεται Κίνα. Διότι αν κάποιος ηγέτης βγει και κατακρίνει την πιθανότητα ακούσια απερισκεψία των Κινεζικών αρχών που επέτρεψαν την εξάπλωση του ιού σε ολόκληρο τον κόσμο, τα αντικείμενα που κουβαλούν την υπέροχη επιγραφή «made in china» θα εξαφανιστούν από τα χέρια του λαού που εκπροσωπεί. Και έτσι λοιπόν γινόμαστε όλοι θεατές ενός θεάτρου του παραλόγου...

Συγκεκριμένα, το 2020 το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) του κόσμου μειώθηκε κατά 4,4% (ή σχεδόν 4 τρισεκατομμύρια δολάρια) σε σχέση με το 2019, σύμφωνα με το IMF. Την ίδια χρονική περίοδο, η οικονομία της Κίνας αναπτύχθηκε κατά 1,9% (σε σχέση με το 2019) την ώρα που η παραγωγή των ΗΠΑ μειώθηκε κατά 4,5% και της Ελλάδας κατά 9.5%!

Δεν θα αποτελεί έκπληξη λοιπόν το γεγονός ότι η χώρα που ευθύνεται πιθανότατα ακούσια για την εξάπλωση της πιο καταστροφικής πανδημίας των τελευταίων ετών εξακολουθεί να είναι και η πρώτη χώρα στις εξαγωγές.

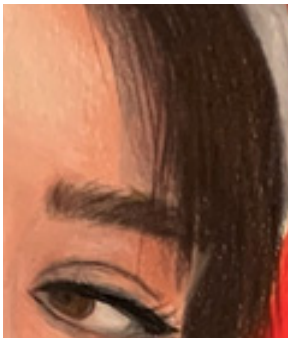
Το 2020 οι εξαγωγές της Κίνας ανήλθαν στα 2,6 τρισεκατομμύρια δολάρια και στο 18,4% του ΑΕΠ της χώρας. Με άλλα λόγια, σχεδόν το 1/5 του πλούτου της χώρας προήλθε από υλικά αγαθά και υπηρεσίες που αγόρασε ο υπόλοιπος κόσμος (από ποιόν;) από την χώρα που ευθύνεται για την εξάπλωση ενός ιού που προκάλεσε πάνω από δύο εκατομμύρια θανάτους και βύθισε τον παγκόσμιο χάρτη στο σκότος.

Κατάτάλλα, ο πλανήτης τηρεί σιγή ιχθύος. Πώς να είναι όμως διαφορετικά από την στιγμή που ο μέσος Κινέζος ζει με λιγότερα από 11.000 δολάρια τον χρόνο και παράγει υλικά αγαθά καλύτερα από τον κάθε άλλον; Μήπως λοιπόν συμφέρει να κάνουμε «τα στραβά ματιά»;

Όσο εύκολα μπόρεσαν οι παγκόσμιοι ηγέτες να αναγνωρίσουν την Αλκάνιντα ως την κινητήρια

δύναμη πίσω από την επίθεση στους Διδύμους πύργους και να ξεκινήσουν πολυετείς στρατιωτικές επιχειρήσεις κατά της Μέσης Ανατολής, άλλο τόσο δύσκολα μπορούν οι ίδιοι άνθρωποι να επιβάλλουν κυρώσεις κατά της Κίνας και να την αναγνωρίσουν ως υπεύθυνη για την καταστροφή της παγκόσμιας οικονομίας.

Διότι όταν οι Αμερικανικές δυνάμεις εισέβαλαν στο Αφγανιστάν, βρήκαν καμένο έδαφος – μια χώρα στο χείλος της καταστροφής. Τώρα ποιος θα τολμήσει να κινηθεί εναντίον της μεγαλύτερης οικονομικής δύναμης του κόσμου; Ποιος θα βγει να κατακρίνει την χώρα από την οποία εξαρτώμαστε για να έχουμε το καινούργιο iPhone ή πρώτης γενιάς αυτοκίνητα σε τιμές και ταχύτητες που δεν μπορούσαμε ούτε να ονειρευτούμε; Η σιωπή είναι χρυσός είπε κάποτε ο Γιάννης Πάριος...

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ, ΔΥΟ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

Της Αντζελίνας Σαμίου ,Β1

Δευτέρα Λυκείου... Το ένα εκ των δύο πιο σημαντικών χρόνων της σχολικής μου ζωής έλεγαν. Στο μυαλό μου την είχα φανταστεί με ποίκιλες συγκεκριμένες λεπτομέρειες οι οποίες θα διαμόρφωναν αυτήν την εμπειρία για εμένα και τους συμμαθητές μου με μεγάλη ανυπομονησία. Μα το 2020, είχε άλλες προβλέψεις. Τον Φεβρουάριο, στα τέλη του μηνός περίπου, μάθαμε για το πρώτο κρούσμα του κορωνοϊού και πανικοβλημένοι γνωρίσαμε το περιεχόμενο της λέξης «καραντίνα». Χωρίς να έχει καταλάβει κανείς τι ακριβώς γινόταν, θεωρήσαμε τις δύο αυτές εβδομάδες ως «διακοπές», όπου φορώντας μάσκες και στέλνοντας μηνύματα πριν μετακινηθούμε θα επιστρέφαμε και πάλι σύντομα στην πραγματικότητα. Τώρα, 28 Φεβρουαρίου του 2021,

ξεκινάει αύριο η άνοιξη και δεν έχει κανείς επίγνωση του πότε θα αγγίξουμε ξανά την μέχρι πρότινος κανονικότητα.

Στην νεανική ηλικία, όλα μοιάζουν μεγαλοποιημένα. Διψάς να ζήσεις καινούριες εμπειρίες, να γνωρίσεις τον κόσμο και να μάθεις

πράγματα συναρπαστικά. Όλα εκείνα τα εφηβικά ένστικτα απέναντι στον εγκλεισμό, στην απομόνωση και την μονοτονία έχουν ως αποτέλεσμα έναν απερίγραπτο αποπροσανατολισμό και εσωτερικό χάος. Πια, απόκτηση στην φράση «δύο εβδομάδες περαιτέρω παράταση της καραντίνας» συλλογίζομαι

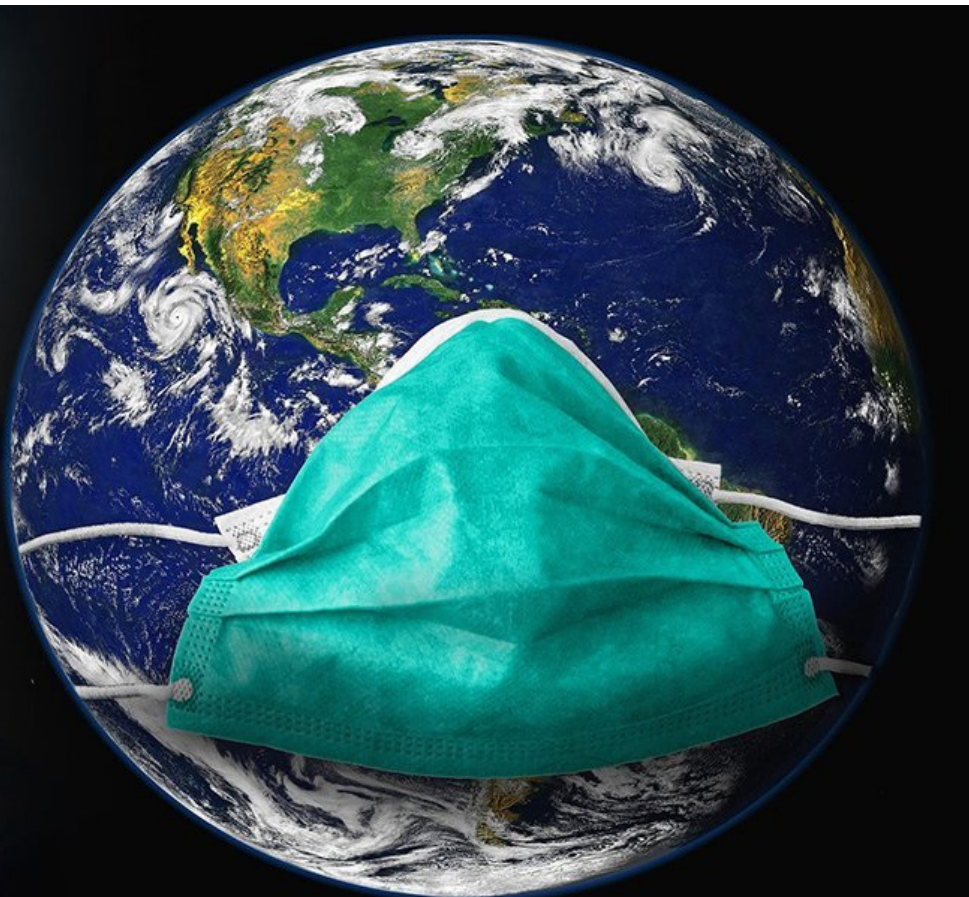
όσα έχουν διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο για εμένα τα τελευταία αυτά χρόνια της ζωής μου. Για να είμαι ειλικρινής, η πανδημία δικαίως θα κατατασσόταν ανάμεσα σε αυτά.

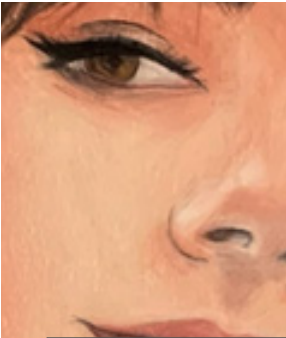
Τόσα πράγματα που θεωρούσαμε ως δεδομένα, που πλέον μόνο ως ανάμνηση μπορούμε να τα αναπολήσουμε, από ένα απλό μεσημεριανό στο αγαπημένο μας εστιατόριο έως και ταξίδια σε μέρη απόμακρα και ξένα. Αυτό στην αρχή μου προκαλούσε υπέρμετρο θυμό και μελαγχολία αλλά αναθεωρώντας το με ένα πιο ξεκάθαρο μάτι νιώθω πραγματικά ευγνώμων. Ευγνώμων για το γεγονός

ότι έχω ζήσει στιγμές που με γεμίζουν ελπίδα στην δύσκολη εκείνη εποχή, που μπορώ να συνεχίζω την εκπαίδευσή μου ορθά, να βιώνω την πανδημία προστατευμένη και που παρηγορούμαι ότι μόλις τελειώσει ο εφιάλτης αυτός θα ξυπνήσω και θα έχω αποκομίσει πολλά περισσότερα απ' ό,τι θα μπορούσε κανείς να μάθει σε χρόνια. Στο τελευταίο αυτό από τα προαναφερθέντα θα εστιάσω.

Διαρκώς αναρωτιέμαι για το πώς θα είχα εξελιχθεί ως προσωπικότητα αν δεν προέκυπτε ο κορωνοϊός. Το σίγουρο είναι πάντως ότι δεν θα είχα εκτιμήσει ποτέ τόσο τους φίλους μου, την

οικογένειά μου, το σχολείο μου και τις ευκαιρίες που μου δίνονται καθημερινά να ευχαριστηθώ την ζωή. Πάντοτε η άποψή μου κυμαινόταν γύρω από το σκεπτικό «να βρίσκει κανείς την θετική πλευρά των πραγμάτων» και μετά από το πέρας ενός έτους το επιβεβαίωσα - είμαστε τυχεροί. Ζώντας σε μία αναπτυσσόμενη κοινωνία του 2021 μπορεί να κάνει ό,τι περνάει από το χέρι της για να μας προφυλάξει με ανθρώπους πρόθυμους να μας συμπαρασταθούν και τρόπους για να βιώσουμε την γκρίζα εποχή αυτήν με ασφάλεια. Δίχως να ωραιοποιώ μία παγκόσμια μάστιγα της ανθρωπότητας θεωρώ ότι δύναται να μείνει για όλους χαραγμένη στην μνήμη μας ως μία περίοδος μετεξέλιξης και βαθύτερης συνείδησης μετά από την οποία τα χρώματα της θάλασσας θα είναι πιο βαθιά, τα ηλιοβασιλέματα πιο έντονα και τα χαμόγελα πιο ολόψυχα. Ο καλοκαιρινός άνεμος πιο δροσερός, οι αγκαλιές πιο ζεστές και οι βραδιές πιο ανέμελες. Η ζωή είναι απρόβλεπτη και το κατανοήσαμε αυτό από μία ηλικία κρίσιμη. Είναι επιλογή μας το αν θα το αξιοποιήσουμε εμείς παραγωγικά ή αν θα το αφήσουμε να μας κατατροπώσει. Είναι ένα δίδαγμα που αξίζει κανείς να ενστερνιστεί.

ΕΝΑ «ΤWΕΕΤ» ΑΠ' ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ...

Της Μαρίας-Νεφέλης Νασοπούλου, Β2

Πώς η πολύμηνη καραντίνα εκτόξευσε το διαδίκτυο και το μετέτρεψε σε κυρίαρχο μέσο επικοινωνίας, αγορών και διασκέδασης.

«Η γιαγιά σερφάρει!...». Σε πιο προχωρημένες καταστάσεις, η γιαγιά τουιτάρει! Στέλνει σχόλια και χαιρετισμούς σε παιδιά και εγγόνια από το Facebook. Όπως και φιλιά σε ζωντανή σύνδεση με όλο το σόι από το Skype. Το καλύτερό της, όμως, είναι που πλέον τσεκάρει τιμές στο μεγάλο placemarket και ψωνίζει όλα τα υλικά για τα γεμιστά και το λεμονάτο κοτόπουλο από το ίντερνετ. Όταν χτυπάει το κουδούνι το παιδί του delivery με την παραγγελία, αστράφτει το πρόσωπό της. Λίγους μήνες νωρίτερα, το πολύ-πολύ να διάβαζε κάποια συνταγή στο tablet της εγγονής. Τώρα έχει δική της οθόνη, δικής της σύνδεση και, επιτέλους, είναι πολίτης του νέου

-διαδικτυακού- κόσμου.

Η γιαγιά δεν αποφάσισε ξαφνικά να κινηθεί σε digital δρόμους. Η μετεξέλιξη ήταν σχεδόν αναγκαστική, απότοκος της πολύμηνης καραντίνας. Η πανδημία του Covid-19 οδήγησε ακόμη κι αυτήν στο παγκόσμιο «ψηφιακό χωριό». Αφήστε που, έστω κι αν δεν το ομολογούσε, ένιωθε μειονεκτικά επειδή μέχρι πρότινος αισθανόταν ψηφιακά αναλφάβητη, ξεχασμένη με τη γενιά της σε έναν κόσμο που έδειχνε ξεπερασμένος. Έναν χρόνο νωρίτερα δεν ήθελε ούτε smart κινητό. Αλλά δεν είναι η μόνη που, εν μέσω ενός γενικού εγκλωβισμού, «άλλαξε επίπεδο». Το κοινό του διαδικτύου μεγάλωσε αυτούς τους δύσκολους καιρούς και αυτό θα μπορούσε να προσμετρηθεί στα κέρδη από τον μεγάλο εγκλωβισμό.

Από τον περασμένο Μάρτιο, το διαδίκτυο απέδειξε σχεδόν σε

όλους τη σημασία του ως μέσο επικοινωνίας, πληροφόρησης και ψυχαγωγίας. Σε μια νέα καθημερινότητα λειτούργησε ως γέφυρα για τους ανθρώπους. Οι αμέτρητες δυνατότητες που προσφέρει βοήθησαν πολλούς να διαχειριστούν τον φόβο και το άγχος για την εξέλιξη της πανδημίας και να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα. On line αγορές με ένα κλικ, ψηφιοποιημένοι λογαριασμοί, τηλεργασία, εκπαίδευση από το σπίτι, online ψυχαγωγία, video calls με οικογένεια και φίλους... Εικόνες με τις οποίες είμαστε όλοι πλέον πλήρως εξοικειωμένοι. Καταστάσεις στις οποίες αναγκαστήκαμε να προσαρμοστούμε για να προστατεύσουμε τη δική μας, αλλά και τη δημόσια υγεία. Αυτές όμως είναι και οι συνήθειες που θα μείνουν παρακαταθήκη για την επόμενη μέρα, μετά τον κορωνοϊό, διαμορφώνοντας ουσιαστικά νέες συνθήκες για τις ώρες εργασίας και τον ελεύθερο χρόνο μας.

Η ανάγκη των ανθρώπων να προσαρμοστούν στην πρωτόγνωρη κατάσταση της καραντίνας επηρέασε πλήρως τις καταναλωτικές τους επιλογές. Υγειονομικό υλικό, όπως μάσκες, γάντια, αντισηπτικά, αλλά και καθαριστικά χώρου, αποτέλεσαν βασικές αγορές από τα online καταστήματα, ενώ με το κλείσιμο των χώρων εστίασης αυξήθηκαν κατακόρυφα τα delivery και οι διαδικτυακές αγορές από τα σουπερ μάρκετ. Μαζί τους και οι παραγγελίες για γραφική ύλη, εκτυπωτές και μελάνια, ακολουθώντας το καθολικό σύστημα εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης. Το ηλεκτρονικό εμπόριο ήταν, επίσης, αναμενόμενο να γνωρίσει μεγάλη άνθηση μέσα στο 2020, καθώς το lockdown της αγοράς και ο φόβος που επικράτησε βρήκε διέξοδο και στο ηλεκτρονικό «Shopping therapy». Το πρώτο εξάμηνο της χρονιάς του εγκλωβισμού, 4.289.000 χρήστες έκαναν ηλεκτρονικές αγορές στην Ελλάδα, ενώ στις ΗΠΑ το ποσοστό των e-shoppers φθάνει πλέον το 66% του γενικού πληθυσμού, όπως αποκαλύπτουν έρευνες της εταιρίας Cloudflare.

Η κουλτούρα του «Μένουμε Σπίτι» έφερε κατακόρυφη αύξηση και στη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, που

κλήθηκαν να γεφυρώσουν την κοινωνική απόσταση που προκάλεσε η απαγόρευση κυκλοφορίας. Η χρήση του Facebook αυξήθηκε κατά 5%, του Pinterest κατά 42% και του Snapchat 52%, του Youtube κατά 34%, του Twitter με 77% και του Instagram κατά 23%. Περισσότερο από ποτέ ο κόσμος είχε ανάγκη να αισθάνεται μέλος ενός ευρύτερου συνόλου που βιώνει μαζί αυτές τις δύσκολες καταστάσεις -και τα social media πέτυχαν αυτό ακριβώς. Με έξυπνα σχόλια και πληθώρα αστείων όχι μόνο αναπτέρωναν το ηθικό και τη διάθεση των ανθρώπων, αλλά αποτέλεσαν μια δυνατή γραμμή άμυνας στην απομόνωση.

Η ψυχαγωγία, φυσικά, δεν θα μπορούσε να μην συμπεριλαμβάνεται σε αυτές τις προσαρμογές. Οι κλειστές καφετέριες και τα νυχτερινά κέντρα διασκέδασης αντικαταστάθηκαν από την online θέαση. Με την έναρξη της παγκόσμιας καραντίνας όλες σχεδόν οι τηλεοπτικές πλατφόρμες βομβαρδίστηκαν με νέους συνδρομητές. Netflix, AppleTV, Amazon Prime, Cosmote TV, Nova και άλλες πλατφόρμες, αναβαθμίστηκαν προκειμένου να αποτελέσουν το βασικό μέσο ψυχαγωγίας στους μήνες της πανδημίας. Για όσους αναρωτώνται, ναι, η γιαγιά μέσα στο 2020 ανακάλυψε και το Netflix και

ξόδεψε ώρες για το Crown...

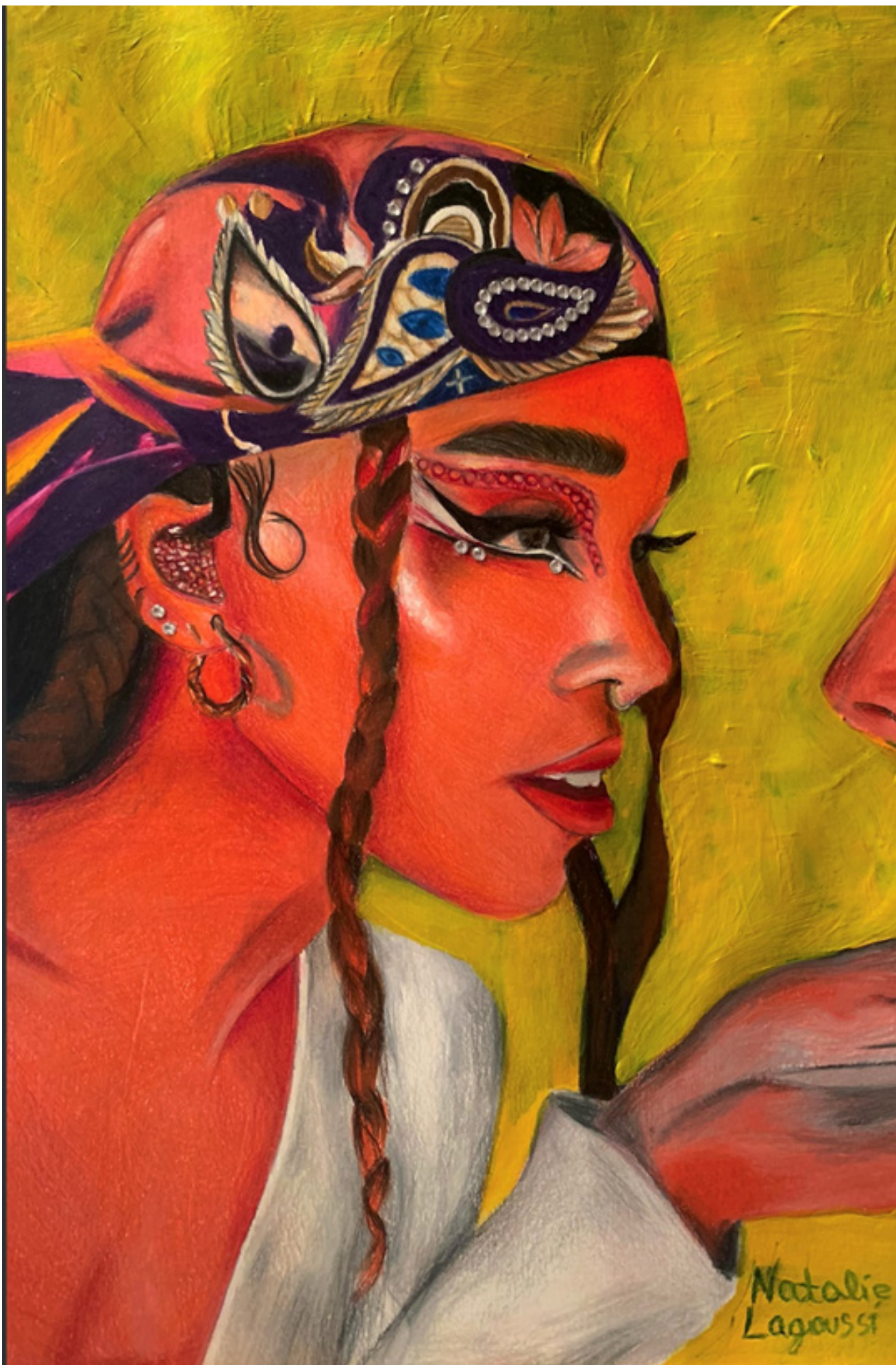
Πηγές :

Φραγκούλη, Νατάσα. «Η πανδημία αύξησε τη χρήση του διαδικτύου κατά 30% παγκοσμίως», ΣΕΠΕ, 9 Απρ. 2020, <https://business.gr/i-pan-dimia-ayxise-ti-chrisi-toy-dia-diktyou-kata-30-pagkosmios/>. Πρόσβαση 2 Δεκ. 2020

Παλιούρης, Γιάννης. «Το Διαδίκτυο "χτίστηκε" για τον κορωνοϊό – 30% αύξηση της κίνησης», Liberal, 10 Απρ. 2020, <https://www.liberal.gr/news/to-diadiktuo-chtis-tike-gia-ton-koronoio-30-auxisi-tis-kinisis/296625>. Πρόσβαση 30 Νοε. 2020.

Newsroom. «Πολύτιμο το Ιντερνετ την περίοδο της καραντίνας», Καθημερινή, 4 Απρ. 2020, <https://www.kathimerini.gr/economy/international/1073244/polytimo-to-internet-tin-periodo-tis-karantinas/>. Πρόσβαση 28 Νοε. 2020

«Η καραντίνα έχει εκτοξεύσει τις ηλεκτρονικές αγορές», FORTUNEGREECE, 14 Απρ. 2020, <https://www.fortunegreece.com/article/i-karantina-echi-ektoxefsi-tis-ilektronikes-ago-res/>. Πρόσβαση 30 Νοε. 2020

Μια ζωή χέρι-χέρι

Και σαν το τέλος φτάσει και δυο κοκαλάκια απομείνουμε
καθώς τα πνεύματά μας στον αιθέρα
πάνω από τα σύννεφα θα περιπλανιούνται

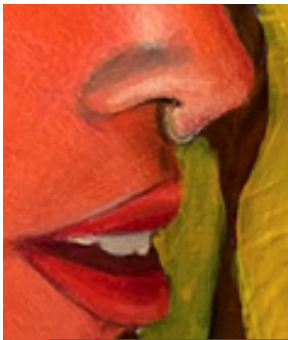
Δίπλα-Δίπλα όπως σε όλη τη ζωή, έτσι και τότε
όταν τα μαλλιά μας θα έχουν ασπρίσει
και η ζωή τα σημάδια της στο πρόσωπο θα έχει αφήσει
στις κουνιστές μας πολυθρόνες με το ζεστό φασκόμηλο
να αγναντεύουμε το υπερέραν,
θα σου κρατώ σφιχτά το χέρι να μην σε χάσω...

Και όταν στον κόσμο τούτο έρθουν τα παιδιά μας
σε κάθε βήμα που θα κάνουνε μπροστά
μέχρι να ανοίξουν τα δικά τους φτερά,
θα σου κρατώ το χέρι να μην σε χάσω...

Σαν έρθει ο καιρός που το λευκό και το μαύρο σταθούν
δίπλα-δίπλα και ενωθούν
στη στέγη του Θεού
και στο χέρι περαστεί αιώνιος δεσμός αγάπης,
θα σου κρατήσω ακόμη πιο σφιχτά το χέρι...
(χεράκια μου αγαπημένα)

Ονειρεύομαι πολύ, τώρα που περπατάμε κάτω από τη βροχή
κρατώντας μια ομπρέλα
με τα χέρια μπλεγμένα
δύο σκιές που γίνονται μια στο σκοτάδι
και χάνονται μαζί
και σου κρατώ το χέρι,
γιατί αν σε χάσω δεν έχω ζωή...
(χεράκια μου αγαπημένα)

Μυρτώ Παπαδοπούλου, Γ2

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ένα δύσβατο μονοπάτι και
ένας ανεκτίμητος θησαυρός

Της Κατερίνας Καραϊνδρου, Γ7

Ο ενστερνισμός του μηνύματος των λογοτεχνικών κειμένων αποτελεί σκοπό του μαθήματος των Νέων Ελληνικών, ώστε οι μαθητές να βιώσουν την δύναμη της λογοτεχνίας και τον αντίκτυπο της Ποιήσεως στην ψυχή τους.

Σε μια προσπάθεια βελτίωσης του μαθήματος αυτού, πρώτο βήμα είναι η έμφαση στην απaráμιλλη σημασία της λογοτεχνίας στην ζωή των ανθρώπων, και συγκεκριμένα στην πνευματική ανάπτυξη των μαθητών. Μέσω της μελέτης λογοτεχνικών κειμένων οι μαθητές ανακαλύπτουν και εξερευνούν έναν κόσμο ιδεών ο οποίος δεν περιορίζεται από κανόνες και λογικούς συλλογισμούς, και ο οποίος εκτείνεται κατά μήκος ενός πνευματικού και διανοητικού άξονα. Η Τέχνη της λογοτεχνίας επιτρέπει σε έναν δημιουργό να εξωτερικεύσει τη συναισθηματική του σύνθεση, τις σκέψεις και τους προβληματισμούς του, και ταυτόχρονα να διατυπώσει και να

εξομολογηθεί τους μεγαλύτερους φόβους και ανησυχίες του.

Από την άλλη, σε έναν μαθητή, η Τέχνη της λογοτεχνίας ανοίγει ένα παράθυρο από το οποίο εισέρχεται ένας αέρας νέων ιδεών και στοχασμών μέσα στην ψυχή του. Η επαφή των μαθητών με την Ποίηση, αποτελεί ένα καταφύγιο το οποίο προστατεύει το πνεύμα τους από τις δυσκολίες, τα άγχη, και τον πόνο της ζωής. Ο Σεφέρης, στο ποίημα του "Υστερόγραφο" γράφει ότι γιατρεύουμε τις πληγές μας «με τα βότανα που βρίσκουμε

πάνω σε πράσινες πλαγιές». Ο Καβάφης ύστερα, στο ποίημα του "Μελαγχολία του Ιάσονος Κλεάνδρου", συμπληρώνει

αυτήν την άποψη, γράφοντας ότι η Ποίηση, σαν φάρμακο, κατευνάζει και αμβλύνει τον πόνο των πληγών της ζωής.

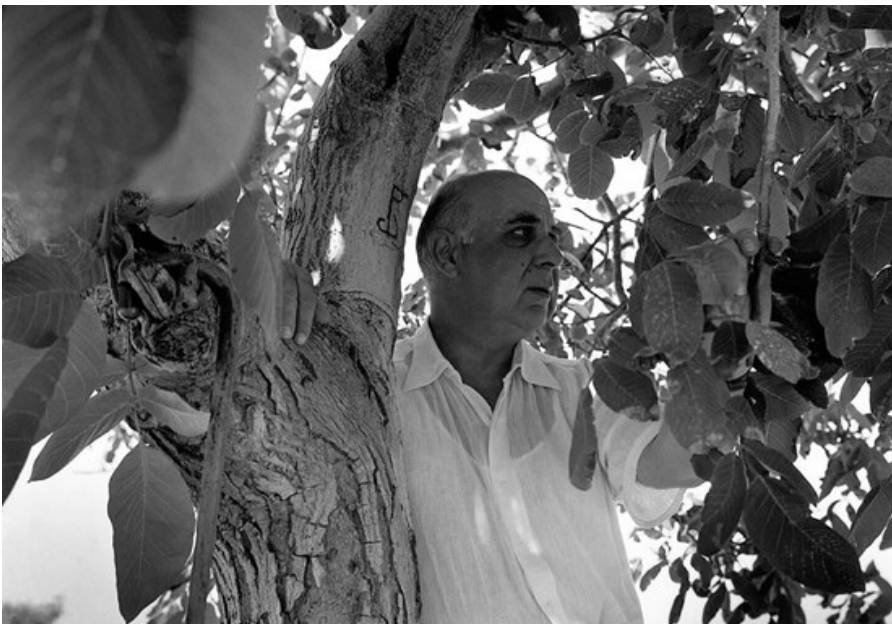
Ταυτόχρονα όμως, η Ποίηση, σαν ένα μακρινό, αλλά παράλληλα, φωτεινό αστέρι στον ουρανό, καθοδηγεί τους μαθητές σε ένα νοερό μονοπάτι συνεχούς πνευματικής ανέλιξης με άγνωστο προορισμό. Αυτό το μονοπάτι της λογοτεχνίας και της Ποιήσεως, συχνά μπορεί

να είναι δύσβατο για κάποιους μαθητές, και οι θησαυροί των μηνυμάτων των κειμένων για την επίτευξη αυτού του στόχου, οι διαδραστικές δραστηριότητες και στην συνέχεια, ένα άλλο στοιχείο που επιτρέπει τους μαθητές να

“ Ο Σεφέρης, στο ποίημα του Υστερόγραφο γράφει ότι γιατρεύουμε τις πληγές μας «με τα βότανα που βρίσκουμε πάνω σε πράσινες πλαγιές».

Ο Καβάφης ύστερα, στο ποίημα του “Μελαγχολία του Ιάσονος Κλεάνδρου”, συμπληρώνει αυτήν την άποψη, γράφοντας ότι η Ποίηση, σαν φάρμακο, κατευνάζει και αμβλύνει τον πόνο των πληγών της ζωής.

μπορεί να βρίσκονται βαθιά συζητήσεις μεταξύ των κρυμμένοι. Για αυτόν τον λόγο, μαθητών και των καθηγητών εξαιρετικής σημασίας ζήτημα ενθαρρύνονται. Μέσω τέτοιων αποτελεί η αναδιαμόρφωση βαθυστόχαστων συζητήσεων του μαθήματος των Νέων περί νοηματικής απόδοσης ενός

Ελληνικών, ώστε να επιτρέψει σε ακόμα περισσότερους μαθητές να εξερευνήσουν αυτόν τον νέο πνευματικό κόσμο που ξεκλειδώνει η Ποίηση και η λογοτεχνία, και να ανακαλύψουν την ουσία πίσω από αυτόν.

κειμένου, και παράλληλα, μέσω στοχασμών στο πλαίσιο του μαθήματος, ένα λογοτεχνικό κείμενο μπορεί να δράσει ως πηγή που θα εμπνεύσει, θα εμφυσήσει, θα μεταδώσει, θα σπλίσσει, θα προβληματίσει, θα συγκινήσει και θα προσφέρει.

αφουγκραστούν καλύτερα την κεντρική ιδέα πίσω από ένα κείμενο, είναι η διακειμενικότητα. Η μελέτη παράλληλων κειμένων από άλλους συγγραφείς, άλλης εποχής και ίσως και άλλης καταγωγής, συμβάλλει στην ουσιαστική κατανόηση του βαθύτερου νοήματος πίσω από τον κοινό τους θεματικό άξονα ανάπτυξης.

Εμφανής είναι η ανεκτίμητη σημασία της Λογοτεχνίας και της Ποίησης στην ζωή των ανθρώπων και συγκεκριμένα για τους μαθητές, στην διαμόρφωση μιας καλλιεργημένης, πνευματικής σκέψης. Ο δρόμος της τέχνης της Ποιήσεως μπορεί είναι δύσβατος, αλλά ο κόσμος ιδεών τον οποίο ανακαλύπτει όποιος μελετήσει λογοτεχνικά και ποιητικά δημιουργήματα, νοηματοδοτεί το δύσβατο μονοπάτι αυτό.

ΣΚΕΨΕΙΣ...

Ένα δύσβατο μονοπάτι και ένας ανεκτίμητος θησαυρός.

Της Αριάδνης Μουκάνη, Γ4

Σκέψεις κατακλύζουν το μυαλό μας συνεχώς. Σκέψεις που μας κυνηγούν και ίσως δεν ξεφεύγουμε ποτέ από αυτές. Απροσδιόριστες, μα συχνά ικανές να προσδιορίσουν το ποιοι είμαστε. Σκέψεις που κρύβουν την ανασφάλεια, τα απωθημένα και τις πληγές που έχουν ριζωθεί βαθιά στην ψυχή μας. Σκέψεις που χωράνε όλες τις αποχρώσεις της ευτυχίας, στιγμών που μας σημάδεψαν, μας άλλαξαν, μας έφεραν ένα βήμα πιο κοντά σε εμάς και μίλια μακριά από την πρώτη σκέψη που μας οδήγησε εδώ που φτάσαμε. Η ίδια ασήμαντη σκέψη, που επιλέξαμε τυχαία ανάμεσα σε τόσες άλλες που διέσχιζαν το μυαλό μας, είναι αυτή που τα άλλαξε όλα, τόσο απρόσμενα και ριζικά, μας άλλαξε.

Χαμένοι στα ατελείωτα παράθυρα σκέψεων που ανεμπόδιστα παρουσιάζονται μπροστά μας και αδυνατούμε να κλείσουμε, όλα γύρω μας αλλάζουν. Όλα συνεχίζονται, ο χρόνος δεν περιμένει να

Πρέπει να ακουστούμε

*Η γενιά μας δεν γεννήθηκε αδιάφορη,
ούτε η δική σας γεννήθηκε κωφή.
Όμως, δεν ξέρω πώς, δεν ξέρω πότε,
σταματήσατε να ακούτε.*

*Και φτάσαμε στο σημείο που συνηθίσαμε τη βία,
συνηθίσαμε τον πόνο, συνηθίσαμε τη σιωπή.
Και καταλάβαμε τελικά ότι σε αυτόν τον κόσμο
μόνο αν ουρλιάξεις θα ακουστείς.*

Απόστολος Μαντάς, Γ1

βρούμε τον εαυτό, που αρχικά δεν ξέραμε πως και εμείς τρέχουμε να προλάβουμε την ζωή, πριν μας προσπεράσει... εμάς, ή τον εαυτό που πασχίζουμε να ανακαλύψουμε.

Ίσως αυτό που ψάχνουμε είναι η ψιθυριστή φωνή μέσα μας που ξεπερνά κάθε πίσω σκέψη, κάθε θόρυβο που προσπαθεί να την σβήσει. Είναι όλα όσα φυλάμε μέσα μας και κρύβουμε, για να μην

φθαρεί η ομορφιά τους, από έναν κόσμο ανικανοποίητο, που σβήνει με κάθε τρόπο τα χρώματα της αγάπης. Είναι η λάμψη που μόνο εμείς μπορούμε να ξεχωρίσουμε, σε μέρη για όλους τους άλλους σκοτεινά. Τελικά με βρήκα, χαμένη στα χρώματα της αγάπης που μπορώ να δω.

Κοίτα έξω κοίτα μέσα

*Η απομόνωση αλλάζει τη μορφή των πραγμάτων.
Τα αντικείμενα και οι έννοιες πλατειάζουν και τεντώνονται.
Τα χρώματα σου γεμίζουν το μάτι και παλεύεις να μην τα συνηθίσεις.
Οι αισθήσεις σου εντείνονται, οι κόρες σου διαστέλλονται.
Μια κατάσταση μέθης καθώς προσπαθείς να συλλάβεις λίγο διαφορετικά τον κόσμο σου.*

*Θέλω να βουτήξω στον καθρέφτη να δω τον αντί-κόσμο.
Ο τωρινός κουράζει.
Καθώς τον κοιτάω και τον παρατηρώ ο καθρέφτης γίνεται υγρό.
Αντίλαλος ακούγεται στα βαρεμένα αφτιά μου.*

*Μην ανησυχείς, σου λέω.
Μην ανησυχείς γιατί έχω ανάψει τα λαμπάκια στο δωμάτιο.
Για να με φωτίζουν και να γεμίζουν λάμπεις τα μάτια μου.
Μην μου κλείσεις τα λαμπάκια γιατί θα μου κλείσεις και τα μάτια.*

*Όχι! Το παράθυρο μένει ανοιχτό γιατί ο κόσμος έξω κάνει καντάδα.
Μην σκοτώνεις τη στιγμή, μην σκοτώνεις την Τέχνη.
Ο κόσμος έξω κάνει καντάδα και δεν με νοιάζει το πόσο ρομαντική είναι.
Είναι ένας ήχος που καλύπτει το κενό δωμάτιο.*

*Ο κόσμος μου παίρνει άλλη διάσταση.
Θα βασανίσω το τετράδιο μου να κάνει γυμναστική το χέρι και το μυαλό μου.
Το τετράδιο δεν θα κλάψει, καταλαβαίνει τις προθέσεις μου.
Καταλαβαίνει τις ανάγκες της στιγμής.
Θα μαλώσω την υδρόγειο για την απεικόνιση του κόσμου, γιατί ο κόσμος είναι έξω.
Θα αγκαλιάσω τα βιβλία που με φέρνουν λίγο πιο κοντά σε αυτόν.*

*Θα μπορούσα να αγκαλιάσω τη γη ολόκληρη αυτή τη στιγμή.
Αν μπορούσα όμως να αγκαλιάσω τον εαυτό μου, θα το έκανα;
Προς το παρόν,
Μόνο για τώρα
Ασφυκτιώ στην αγκαλιά της διάστασης.
Πες μου μια ακόμα καντάδα.*

Τζανακάκη Ειρήνη, Γ2

ΤΟ ΡΟΛΟΪ

Της Μίλτας Μητροπούλου, Γ1

Ήταν Παρασκευή και πήγαινε στο ιατρικό γραφείο για να παραλάβει τα αποτελέσματα των εξετάσεων. Πολύ φοβόταν για τις εξετάσεις, οι γιατροί τον είχαν προειδοποιήσει αλλά εκείνος ήταν αισιόδοξος. Άνοιξε τον φάκελο και διαβάζοντας το περιεχόμενό του, φεύγει από τα χέρια του ο καφές που κρατούσε, το πρόσωπο του έγινε λευκό σαν φάντασμα, δεν μπορούσε να μιλήσει, έχασε την γη κάτω από τα πόδια του! “Δεν μπορεί να είναι!” σκέφτηκε. «Πρέπει να είναι σίγουρα λάθος! Δεν έχω χρόνο! Τρεις μήνες είναι μια τόσο μικρή περίοδος για να ζήσεις. Υπάρχουν τόσα πολλά πράγματα που δεν έχω κάνει! Δεν έχω ταξιδέψει εκεί που θέλω, δεν έχω κάνει χαζά πράγματα που θα μετανιώσω την επόμενη μέρα, δεν έχω νιώσει την αδρεναλίνη να ρέει μέσα στο σώμα μου, δεν έχω ξυπνήσει τα χαράματα να δω την αυγή, δεν έχω κολυπήσει με καρχαρίες, δεν έχω υπάρξει

123RF. 2021. Vintage still life. Antique pocket watch.. [online] Available at: <https://www.123rf.com/photo_18731118_vintage-still-life-antique-pocket-watch-.html> [Accessed 18 April 2021]

ανέμελος χωρίς έγνοιες, δεν έχω γνωρίσει τον κόσμο, δεν... δεν έχω ζήσει ακόμα. Τι θα κάνω;”

Από εκείνη την στιγμή και μετά το ρολόι της ζωής του άρχισε να μετράει αντίστροφα. Ορκίστηκε φεύγοντας ότι οι τρεις

μήνες αυτοί θα είναι οι καλύτεροι της ζωής του, θα κάνει όλα όσα δεν έκανε αυτά τα χρόνια. Ήθελε η ζωή του όσο τουλάχιστον έμενε από αυτήν να έχει νόημα, οι τελευταίες στιγμές του να μετράνε, δεν ήθελε να φύγει μάταια. Με το που έφτασε σπίτι του ανακοίνωσε τα

δυσάρεστα νέα στην κοπέλα του, η μόνη οικογένεια που του είχε μείνει.

Δεν ήθελε να την αφήσει μόνη της αλλά στη ζωή δεν παίρνουμε πάντα ό,τι θέλουμε. Έχασε τα λόγια της, δεν ήξερε πώς να αντιδράσει, τι να του πει για να τον παρηγορήσει, για να του ελαφρύνει τον πόνο, για να τον κάνει να νιώσει έστω και λίγο καλύτερα. Το μόνο που μπόρεσε να βγει από το στόμα της ήταν «Τι θέλεις να κάνουμε;». Σκουπίζοντας τα δάκρυα από τα μάτια της, της απάντησε: «Ετοίμασε τις βαλίτσες σου, φεύγουμε!»

Όσο περνούσε ο καιρός εκείνος έτρεχε να προλάβει να κάνει όλα αυτά. Έτρεχε όπως τα μυρμήγκια όταν θέλουν να βρουν τροφή, όπως οι γάτες όταν τις κυνηγάει ένας σκύλος, όπως οι άνθρωποι όταν πρέπει να προλάβουν όλες τις υποχρεώσεις τους. Σχεδίαζε ταξίδια με την κοπέλα του αλλά και μόνος του. Όταν ήταν στα μέρη που τόσο πολύ είχε ονειρευτεί να πάει, σχεδίαζε το επόμενο λεπτό, την επόμενη ώρα, την επόμενη μέρα, την επόμενη δραστηριότητα, το επόμενο ταξίδι. Οι δείκτες του ρολογιού συνέχιζαν όμως να τρέχουν, το ρολόι συνέχιζε να χτυπάει και

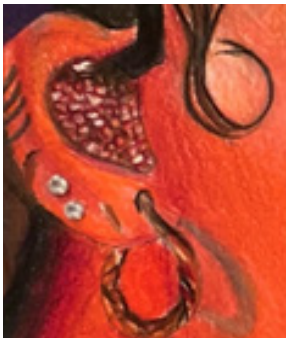
ο χρόνος συνέχιζε να κυλάει, όπως πέφτουν οι κόκκοι άμμου σε μια κλεψύδρα. Προσπαθούσε να ξεπεράσει τον θάνατο. Στον αγώνα δρόμου αυτόν, δεν συνειδητοποίησε ότι χάθηκε κάπου στην πορεία. Η κοπέλα του τον σταμάτησε λέγοντάς του: «Το θέμα με τις στιγμές αυτές που θέλεις να ζήσεις είναι ότι, αν συνεχώς πηδάς από το ένα μέρος στο άλλο κυνηγώντας τις, θα τις χάσεις. Χρειάζεται να πάψεις να κινείσαι και να τις απολαμβάνεις». Και έτσι και έκανε για τον υπόλοιπο χρόνο που του έμεινε.

Δεν υπήρχε στιγμή που να μην λάτρευε στο πλευρό της, που να την μετάνιωσε ή να ήθελε να την πάρει πίσω. Όλες από την πιο μικρή, όπως όταν είδαν την αγαπημένη τους ταινία ως την πιο μεγάλη, όταν πήδηξαν μαζί από το αεροπλάνο. Το μόνο που μετάνιωσε ήταν που ξόδεψε όλη του τη ζωή αφοσιωμένος σε λάθος στόχους, κυνηγώντας λάθος πράγματα και λάθος άτομα, χωρίς να καταλάβει το νόημα της ζωής του. Αφήνοντας την ζωή να περνάει χωρίς να κάνει κάτι ουσιαστικό, χωρίς προσανατολισμό. Ήρθε όμως και η τελευταία, η φριχτή στιγμή που φοβόταν. Έπρεπε να φύγει, δεν γινόταν αλλιώς.

Διάλεξε όμως εκείνος πώς θα φύγει. Ήταν δίπλα της, στην παραλία στην οποία γνωρίστηκαν, ακούγοντας το αγαπημένο τους τραγούδι.

«Δεν θέλω να στεναχωριέσαι, οι τρεις μήνες αυτοί ήταν τέλειοι, γιατί ήταν μαζί σου». Τι ειρηνικό, ήρεμο συναίσθημα που βρισκόταν στην αγκαλιά της! Ένωσε χαρούμενος και ικανοποιημένος από τη ζωή του. «Είμαι έτοιμος να φύγω», είπε σε μια ξάστερη νύχτα, κοιτώντας τον ουρανό! Αναστέναξε βαθιά και κοιμήθηκε...

Τον θάνατο κανείς δεν τον νίκησε...

ΚΕΡΙΑ

Της Κατερίνας Καραϊνδρου, Γ7

Σαν μια γραμμή φωτός παρομοιάζει ο Καβάφης την ζωή μας· ένα μονοπάτι με κεριά, που σβήνουν ένα, ένα με το πέρασμα του χρόνου. Ο ίδιος ο ποιητής λυπάται κοιτάζοντάς τα να χάνουν το φως τους. Όμως, τι κι αν δεν το χάνουν το φως τους στην πραγματικότητα, αλλά απλά το μεταδίδουν;

Τα αναμμένα κεριά, οι στιγμές χαράς, αγάπης και ευτυχίας που επιφυλάσσει το μέλλον λάμπουν στον ορίζοντα της ζωής. Μέσα από το χρυσό τους χρώμα, και τη ζωηρή φλόγα που χορεύει επάνω στο λευκό τους φυτίλι, γεννιέται η ελπίδα. Αυτή η ελπίδα δίνει την δύναμη στον ποιητή - και σε όλους εμάς - βλέποντας τα σβησμένα κεριά να πληθαίνουν συνεχώς πίσω μας, να εξακολουθούμε να προχωράμε προς τα αναμμένα κεριά μπροστά μας.

Ταυτόχρονα όμως, η φλόγα των κεριών αυτών, μπορεί να δημιουργήσει φόβο. Ο Καβάφης χρησιμοποιώντας τον συγκεκριμένο συμβολισμό έχει αποτυπώσει ένα βασικό

ΚΕΡΙΑ

*«Του μέλλοντος οι μέρες στέκοντ' εμπροστά μας
σα μια σειρά κεράκια αναμένα —
χρυσά, ζεστά, και ζωηρά κεράκια.*

*Οι περασμένες μέρες πίσω μένουν,
μια θλιβερή γραμμή κεριών σβυσμένων·
τα πιο κοντά βγάζουν καπνόν ακόμη,
κρύα κεριά, λυωμένα, και κυρτά.*

*Δεν θέλω να τα βλέπω· με λυπεί η μορφή των,
και με λυπεί το πρώτο φως των να θυμούμαι.
Εμπρός κυττάζω τ' αναμμένα μου κεριά.*

*Δεν θέλω να γυρίσω να μη δω και φρίξω
τι γρήγορα που η σκοτεινή γραμμή μακραίνει,
τι γρήγορα που τα σβηστά κεριά πληθαίνουν.»*

Κ.Π.Καβάφης

χαρακτηριστικό της ζωής· την ευθραυστότητά της. Την ευαλωτότητά της. Λίγο αν φυσήξει ο αέρας, η φλόγα σβήνει. Μια σταγόνα νερό αν πέσει, το φως χάνεται. Όμως, παρόλα αυτά, η φλόγα εξακολουθεί να στέκεται εκεί, πάνω στο φυτίλι, όρθια, ζωηρή, γεμάτη ελπίδα. Πόσο θαρραλέα είναι η ίδια η ζωή...

Και τελικά, ίσως αυτό που κάνει τα κεριά του μέλλοντος τόσο φωτεινά είναι το θάρρος με το οποίο μένουν αναμμένα.

Έτσι, παρά το φόβο, παρά το πόσο εύθραστη είναι η φλόγα της ζωής, και παρά το γεγονός ότι όσα κεριά προσπερνάμε σταματούν να εκπέμπουν φως, η ελπίδα με

την οποία τα πλησιάζουμε και τα φτάνουμε, εξακολουθεί να υπάρχει μέσα μας, και αφού τα προσπεράσουμε. Αυτή άλλωστε μας οδηγεί στα επόμενα. Μπορεί, λοιπόν, να θεωρηθεί, ότι το φως των κεριών που αφήνουμε πίσω μας, στην πραγματικότητα, δεν σβήνει ποτέ· απλά μεταφέρεται.

μας καθοδηγούν στο μονοπάτι των κεριών. Και έτσι ο χρόνος που περνά δεν σβήνει το φως, απλά το μεταλαμπαδεύει από τα κεριά, στην καρδιά μας.

Πράγματι, κάθε κεριό που σβήνει κάνει το μονοπάτι πιο σκοτεινό. Ταυτόχρονα όμως, κάνει εμάς

εκπέμπουν τα κεριά, και να καταφέρουμε να φυλακίσουμε την αντανάκλασή του στην ψυχή μας. Έτσι λοιπόν, στην πραγματικότητα, όσο λιγοστεύουν τα αναμμένα κεριά στο μονοπάτι, τόσο πληθαίνουν οι αναμνήσεις και οι στιγμές στην καρδιά μας, η οποία με την σειρά της γεμίζει ζωή.

Και τι θα γίνει όμως, όταν πλέον δεν υπάρχουν άλλα αναμμένα κεριά να πλησιάσουμε; Στο τέλος αυτού του μονοπατιού, τα κεριά θα είναι όλα καμμένα. Κάποια λίγα θα βγάζουν ακόμη καπνό. Κάποια άλλα θα έχουν λιώσει στο πέρασμα του χρόνου. Στο μονοπάτι θα εξαπλωθεί πλέον το σκοτάδι. Όμως τότε, μέσα από αυτό το σκοτάδι θα αναδυθεί ένα νέο φως, πολύ πιο λαμπερό. Το φως της ζωής. Μιας ζωής που χαμογέλασε. Που πόνεσε. Που μοιράστηκε. Που ρίσκαρε. Που έμαθε. Μιας ζωής που αγάπησε. Που αγαπήθηκε. Που αναζήτησε. Που συγχώρεσε. Που ένιωσε. Και πάνω από όλα, μιας ζωής που έζησε.

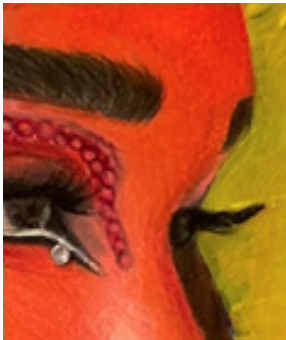
Το φως της ζωής που έζησε θα είναι πιο λαμπερό από το φως χιλιάδων κεριών μαζί. Το φως της ζωής που έζησε θα είναι πιο δυνατό από το σκοτάδι του τέλους. Το φως της ζωής που έζησε... δεν θα σβήσει ποτέ.

CC BY-SA 4.0 Cavafy Archive Onassis Foundation

Αντί τώρα να λάμπει στο φυτίλι του κεριού, λάμπει στα βάθη της ψυχής μας, φωτίζοντας τις αναμνήσεις όσων έχουμε ζήσει, οι οποίες σαν φύλακας άγγελος,

πιο φωτεινούς· την ψηχή μας πιο γεμάτη. Αυτό άλλωστε δεν είναι το νόημα της ζωής; Το νόημα του μονοπατιού αυτού. Να αξιοποιήσουμε το φως που

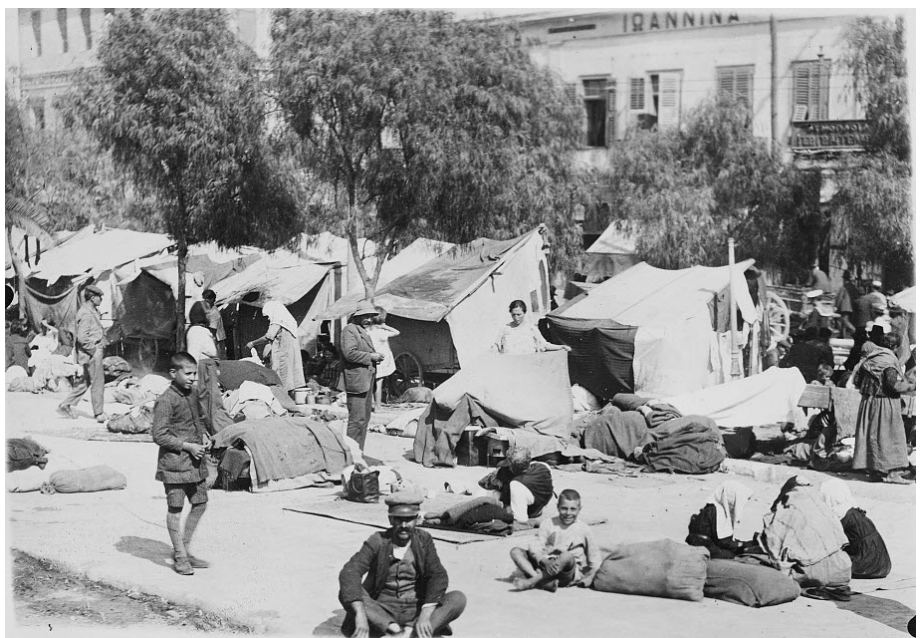
ΜΙΑ ΖΩΗ ΞΕΡΙΖΩΜΕΝΗ

Απόσπασμα από το διήγημα

Της Μυρτούς Παπαδοπούλου, Γ2

Γεννήθηκα, μεγάλωσα, παντρεύτηκα, έκανα παιδιά, τα μεγάλωσα. Ζήσαμε δύσκολα, πονεμένα χρόνια· απώλειες, θάνατοι, ξεριζωμοί, προσφυγιά, όλα τα ζήσαμε. Όμως ακόμα και τώρα, μετά από αυτό το μακρύ ταξίδι υπάρχουν στιγμές που μοιάζει να θολώνει κάπως η εικόνα και ανασκαλεύω μέσα στα χαρτιά τα δικά μου, του άντρα μου και των παιδιών μου, να ανασύρω και να βάλω σε μια σειρά τις μνήμες. Πόντιοι και Μικρασιάτες, πρόσφυγες μια φορά φτάσαμε στον άξενο Πειραιά.[...]

...μεγαλώσαμε με τραγούδια και μυρουδιές πολύχρωμες που ξυπνούν μέσα σου όνειρα και αναπολήσεις, χορεύουν στην ψυχή και το μυαλό σου και απαλύνουν, έστω και για λίγο, τον πόνο που νιώθει ασύνειδα στα σπλάχνα σου. Τις μνήμες αυτές πασχίζουμε και τώρα να μεταδώσουμε στα παιδιά μας, για να μην ξεχαστούμε και χαθούμε.

Εκείνα τα όμορφα και παράξενα χρόνια που περνά και τώρα στο παρόν, τον αγαπώ πióτερο. γνώρισα και τον [...]

άντρα της ζωής μου, τον Άγγελο. Ο άνθρωπος αυτός έκανε την καρδιά μου να χτυπά δυνατά, απ' όταν τον πρωτοείδα. Ακόμη και στα δύσκολα κατοπινά χρόνια που ξημέρωσαν ίσαμε τώρα, όταν τον έχω δίπλα μου με κάνει να ελπίζω, να πιστεύω ξανά. Στο μαύρο σκοτάδι, αυτός ήταν κι είναι το φως μου. Κάθε μέρα που περνούσε τότε, εκείνη την εποχή αλλά και κάθε μέρα

λίγο καιρό πάλι μετά, ένα άλλο βλέμμα αθώο με καθήλωσε, το βλέμμα του γιου μου. Αυτός ήταν όλος μου ο κόσμος, αυτός ήταν η αποστολή μου, η ρίζα μας που άπλωνε. Κάθε πόνος άξιζε γι' αυτό το πλάσμα. Θυμούμαι τις πρώτες στιγμές που γεννήθηκε, ο Άγγελος τρύπωσε στο δωμάτιό μας. Κρατούσα το

μωρό μας στην αγκαλιά μου, γονάτισε δίπλα στο κρεβάτι και ψελλίζοντας σχεδόν μου είπε: «Σ' ευχαριστώ ζωή μου, σ' ευχαριστώ», τον είδα να δακρύζει, όταν κράτησε τον γιόκα μας στα χέρια του. Όταν ένα νέο πλασματάκι έρχεται στη ζωή, αυτό δεν μπορεί παρά να είναι ο καρπός της αγάπης κι η συνέχειά μας. Από τότε που έφερα στον κόσμο τον μικρό μας, ποτέ δεν τον άφηκα, πάντα στην αγκαλιά μου τον κρατούσα. Μ' ένα φαρδύ μαλακό πανί τον τύλιγα και τον έδενα γύρω μου, τον ακουμπούσα στο στήθος μου, να ακούω την ανάσα του. Αυτό το πλασματάκι μ' έκανε πιο γενναία.

Ένα πρωινό μαζί με τη μάνα, και τον μικρό πάντα τυλιγμένο απάνω μου, βγήκαμε στην αγορά να πάρουμε τ' απαραίτητα, για να εφοδιάσουμε το σπίτι. Θα φτιάχναμε και πιλάφι με κόκορα, να τον βρουν έτοιμο, όταν θα γύριζαν από το χωράφι στο σπίτι ο άντρας μου κι ο πεθερός μου. Εκεί στην αγορά είχαν βγει κι άλλες γυναίκες για τα καθημερινά ψώνια. Ξάφνου ακούσαμε φωνές, στριγγλιές· τα μαύρα σκυλιά είχαν στριμώξει σε ένα στένεμα του δρόμου μια κοπελίτσα, ήταν δεν ήταν δεκαπέντε

χρονών. Ήταν η Δημητρούλα, η κόρη της γειτόνισσάς μας της κυρα-Περσεφόνης. Χωρίς δεύτερη σκέψη έδωκα το μωρό στη μάνα και έτρεξα να βοηθήσω τη Δημητρούλα, να την τραβήξω μακριά από τα σκυλιά. Οι κλωτσιές και τα

κατά δύο χρόνια αδελφός του άνδρα μου.[...]

Αγκαλιαστήκαμε, η μάνα σταύρωσε τον μικρό, με φίλησε και μένα σταυρωτά και μου ψιθύρισε κρυφά: «Να τους

βρισίδια έπεσαν απάνω μας σαν καταιγίδα. Καταφέραμε όμως να ξεφύγουμε και να γυρίσουμε ούλες σώες πίσω στη γειτονιά μας και τα σπιτικά μας.

Μα τα χειρότερα δεν άργησαν να έρθουν.[...]

Είχαμε αποφασίσει με τον Άγγελο να τους ανακοινώσουμε ότι θα φύγουμε για το βουνό, να κρυφτούμε και μετά να πάρουμε τον δρόμο προς τα βάθη, να φθάσουμε στο Ερζερούμ. Εκεί ζούσε ο Αντώνης, ο μεγαλύτερος

προσέχεις», της αποκρίθηκα: «Στο υπόσχομαι». Ο πατέρας μου κι ο πεθερός μου παράμερα έδωκαν μερικές λίρες στον Άγγελο. Τους πήρε το μάτι μου να σμίγουν τα χέρια ούλοι τους μαζί τόσο σφιχτά, τόσα δυνατά, που 'λεγες πως δε θα 'ταν μπορετό να ξεμπλέξουν τα δάκτυλά τους ποτές. Μας σφίξανε γι' άλλη μια φορά στην αγκαλιά τους ο καθένας. Ανεβήκαμε στα άλογα κι αφού σταύρωσε η γιαγιά τον εγγονό της για ακόμη μια φορά μου τον έδωκε πίσω. Τύλιξα το παιδί μου προσεκτικά απάνω μου και ξεκινήσαμε. Οι φιγούρες

τους έμειναν πίσω, χάθηκαν γρήγορα, καθώς εμείς προχωρούσαμε μέσα στο σκοτάδι.[..]

Εκεί στα βάθη της Ανατολής, απομονωμένοι, δίχως να γνωρίζουμε έστω και κάτι για τους δικούς μας ανθρώπους, ζήσαμε τη δίνη του πολέμου. Όταν πια τα κανόνια, οι βόμβες αλλά και τα αέρια του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου είχαν καταλαγιάσει, ο Παναγιωτάκης, ο μονάκριβος γιός μας, είχε φθάσει τεσσάρων χρονών. Είχαμε όμως κι εμείς μεγαλώσει. Αποφασίσαμε γι' ακόμη μια φορά να φύγουμε και να ξεκινήσουμε ένα μεγάλο ταξίδι για τη Σμύρνη αυτή τη φορά· νιώθαμε κάτι μέσα μας να μας προειδοποιεί, ήταν εκεί ένας αδιόρατος κίνδυνος που παραμόνευε. [...]

Στον δρόμο για τη Σμύρνη ένιωσα πως είχα στα σπλάχνα μου και το δεύτερο πλασματάκι που θα έφερνα στον κόσμο. Πολλοί ήλιοι ανέτειλαν και πολλά αστέρια με φεγγάρι στόλισαν τον νυχτερινό ουρανό ίσαμε να φτάσουμε στη Σμύρνη.[...]

Σύντομα φτάσαμε σ' ένα πανδοχείο. Αυτό έμελλε να γίνει το σπίτι μας για τα επόμενα τέσσερα χρόνια.

Το πανδοχείο το είχαν δυο γερόντια, είχαν χάσει τον γιό τους στον πόλεμο. Μόλις τους αφηγηθήκαμε την ιστορία μας, μάς αγκάλιασαν. Ήταν αρκετά μεγάλοι και χρειάζονταν χέρια στο πανδοχείο τους, ακόμη κι αν ήταν μικρό. Ο άντρας μου βοηθούσε στο χωραφάκι που είχαν λίγο πιο έξω από την πόλη, στις εξωτερικές και βαριές δουλειές. Εγώ βοηθούσα στην κουζίνα, καθάριζα τα δωμάτια και περιποιόμουν τον κηπάκο, έχοντας πάντα δίπλα μου τον μικρό μου και κουβαλώντας μέσα μου το αδελφάκι του. Είχαμε στέγη, φαγητό, είχαμε και λίγα χρήματα, ζούσαμε. Τα απογεύματα καθόμασταν στην κουζίνα και διάβαζα στον Παναγιωτάκη ένα βιβλιάρáκι που είχαμε πάρει από το παζάρι- τι μαγικό το παζάρι -ένας άλλος κόσμος. Ο πατέρας μου σα δάσκαλος που ήταν, μου είχε μάθει γράμματα και τώρα ό,τι μπορούσα μάθαινα κι εγώ στον γιό μου.

Οκαιρός κύλισε γοργά κι ένα σούρουπο έφερα στον κόσμο

τον δεύτερο γιό μου. Ξαναζούσα τις ίδιες στιγμές, μόνο που τώρα ήμασταν μακριά από τον τόπο μας και τους δικούς μας.[...]

Χαίρομαι πολύ που οι αναμνήσεις των γιων μου έχουν ένα κομμάτι από τη Σμύρνη, από τις οικογενειακές μας βόλτες στην προκυμαία. Πλούσιοι δεν ήμασταν, στις σουλάτσες μας, στο κρύο τσάι, στο σορμπέ και στο καϊμάκι παγωτό ξοδεύαμε ένα μικρό μέρος των λιγοστών άλλωστε χρημάτων μας. Όσο πιο συχνά μπορούσαμε, τριγυρνούσαμε με τους κανακάρηδες μας και λίγο παραμέσα στα σοκάκια, μέχρι να δύσει ο ήλιος και να γυρίσουμε πίσω στο πανδοχείο. Τι όμορφες στιγμές! Τι κρίμα που σύντομα άρχισαν να συγκεντρώνονται στο βάθος του ουρανού μαύρα σύννεφα πάλι και να καλύπτουν με τη βαριά τους παρουσία τις ξέγνοιαστες οικογενειακές μας στιγμές!

Τα νέα γρήγορα έπαψαν να 'ναι καλά, η αλήθεια είναι μάλιστα ότι γίνονταν ολοένα και πιο άσχημα, ειδικά όταν άρχισε η οπισθοχώρηση. Η ελπίδα άρχισε να χάνεται, έσβηνε ο ορίζοντας σε ουρανό και θάλασσα κι ο χρόνος μετρούσε αντίστροφα.[...]

7 Σεπτεμβρίου 1922, είμαι σίγουρη πως ο Θεός στάθηκε δίπλα μας και ετούτη τη φορά[...]

Φορτωθήκαμε στο βαπόρι, ίσα που το προλάβαμε, πριν σαλπάρει.[...]

Αυτή τη φορά η καινούρια «οικογένειά» μας

Με τον άντρα μου και τα παιδιά ανεβήκαμε στο

μάς ακολούθησε. Μετά από τόσους αποχαιρετισμούς, ποιος το περίμενε, τα γερόντια μας ακολούθησαν. Πουλήσαμε ό,τι μπορέσαμε άρον-άρον, για να μαζέψουμε λίγα χρήματα, και κλείσαμε βιαστικά πίσω μας την πόρτα του πανδοχείου.[...]

κατάστρωμα, πλησιάσαμε δειλά την κουπαστή... για έναν ακόμα αποχαιρετισμό, γι' έναν ακόμα ξεριζωμό, γι' ένα παντοτινό αντίο.[...]

Στο απόγειο που είχαμε βρει για τα γερόντιά μας, κουρνιαξάμε κι εμείς· ο άντρας μου είχε πλαγιάσει δίπλα μου κι' είχε γύρει στον ώμο μου, ο μικρός

μου γιος τυλιγμένος απάνω μου είχε γλυκοκοιμηθεί στην αγκαλιά μου, αυτό το πλασματάκι ήταν ήσυχος από γεννησιμιού του. Είχα γύρει κι εγώ λίγο, δεν μπορούσα όμως να κοιμηθώ, ένιωθα τον μεγάλο μου γιο δίπλα μου να τρέμει. Συνήθως δε φοβότανε, γύρισα και τον χάιδεψα, αντίκρισα αυτό το βλέμμα που είχα πρωτοδεί, όταν τον κράτησα στην αγκαλιά μου, τη μέρα που τον έφερα στον κόσμο κι έγινα μάνα, το ίδιο αβοήθητο και φοβισμένο βλέμμα. Με ρώτησε: «Τι θα γίνουμε μαμά, πού θα πάμε τώρα;» Αυτός ο μικρός ανθρωπάκος που με έμαθε να είμαι γενναία πριν από πολλά χρόνια, με χρειαζόταν εκείνη τη στιγμή πιο πολύ από ποτέ, του αποκρίθηκα: «Ησύχασε αγάπη μου, όλα καλά θα πάνε, θα τα καταφέρουμε», τον φίλησα στο μέτωπο και του χάιδεψα το κεφαλάκι. Προσπάθησα να καθησυχάσω το παλικαράκι μου, όμως η αλήθεια ήταν, πως κανείς από εμάς δεν μπορούσε να φανταστεί τι μας περίμενε.

Φτάνοντας το επόμενο πρωί στο λιμάνι του Πειραιά, ήρθαμε αντιμέτωποι με ατέλειωτες ουρές κι' ώρες αναμονής, για να μας καταγράψουν, τότες συναντήσαμε κι' άλλους

συμπατριώτες μας από διαφορετικές γωνιές του Πόντου αλλά και τα βάθη της Μικρασίας.[...]

Ο Θεός ακόμη μια φορά ήταν κοντά μας. Πέσαμε απάνω σ' έναν καλό άνθρωπο, πατριώτη και χριστιανό, που είχε παραπέρα, χαμηλά στη Νίκαια, ένα όμορφο σπίτι, έμπορος ήτανε.[...]

Ενάμιση χρόνο αφότου πατήσαμε το πόδι μας εδώ στη νέα μας πατρίδα, έφερα στον κόσμο το τρίτο μου παιδάκι, το κοριτσάκι μου. Έζησα ξανά την ίδια σκηνή, στιγμή βαθιάς αγάπης και ενότητας. Ούλοι οι άντρες της ζωής μου, ο Άγγελος κι οι δύο γιοι μου να τρυπώνουν στο δωμάτιο μ' ένα πλατύ χαμόγελο χαράς, ευτυχίας θα 'λεγα. Ο Άγγελος έγειρε και πάλι κοντά μου και μου 'πε: «Σ' ευχαριστώ αγάπη μου για την οικογένεια που μου χάρισες, σ' ευχαριστώ που στο μακρύ αυτό ταξίδι ήμασταν μαζί, σ' ευχαριστώ ζωή μου, θα είμαι πάντα εδώ για 'σενα και τις ριζούλες μας.»

Κείνο το βράδυ που κοίμιζα για πρώτη φορά τη μικρή μου, πέρασαν από το μυαλό μου όλα όσα είχαμε ζήσει όλα

αυτά τα χρόνια· όλοι οι κίνδυνοι, οι περιπέτειες, οι αποχαιρετισμοί, ο χαλασμός κι ο ξεριζωμός μέχρι να φθάσουμε εδώ στη Νίκαια, στη νέα μας πατρίδα, στη μητέρα Ελλάδα. Συνειδητοποίησα πως εκείνη την ίδια ανοιξιάτικη μέρα, πριν από πολλά χρόνια, στο εκκλησάκι της Αγίας Ιφιγένειας, προστάτιδας του Πόντου και δικιά μας, μας ευλόγησε ο Θεός κι' έκανε την αγάπη μας ασπίδα προστασίας και σκούνα γερή, για να περάσουμε «απέναντι». Κι' από τότες είναι μαζί μας συνεχώς σε κάθε τόπο, από την Αμισό και την ενδοχώρα του Πόντου ως τη Σμύρνη και τώρα εδώ στην Ελλάδα, σε κάθε πορεία και ταξίδι, κάθε φορά που προσπαθούσαμε ξανά και ξανά να στήσουμε όρθια τη ζωή μας, χαρίζοντάς μας κιόλας αυτά τα τρία βλαστάρια, τη συνέχειά μας, τις ριζούλες μας.[...]

Οσο μακριά κι αν είμαστε τώρα, πάντα η καρδιά θα πάλλεται και θα δακρύζει στους σκοπούς και στους ήχους που ξεπηδούν από τη λύρα και το νταούλι, όταν «ψέλνουν» τα τραγούδια της προσφυγιάς. Και σίγουρα οι μνήμες θα ξυπνούν σαν μυρουδιές του τόπου μας εκείνου, θα ξεχύνονται από

την κουζίνα· και θα σμίγουν εκεί μπρος στην εστία του σπιτιού ένας πατέρας, μια μάνα με τα παιδιά τους κι ένας παππούς και μια γιαγιά, έτοιμοι να διηγηθούν στα εγγόνια τους ιστορίες από τα παλιά, έστω και πονεμένες, για να μην ξεχαστούμε, ίσως και για να συγχωρέσουμε...

Στη γιαγιά μου και στον παππού μου που δεν είναι πια στη ζωή. Στη γιαγιά μου που μου γλυκομιλούσε και με 'λεγε «γιαβρού μου και τζιέρι μου» και στον παππού μου που 'ζησε τον ξεριζωμό, την ανταλλαγή των πληθυσμών, πολέμησε στο μέτωπο στην Αλβανία, έφθασε ίσαμε και τη Μέση Ανατολή να υπηρετήσει στον απελευθερωτικό στρατό και χάθηκε τελικά τόσο άδικα...

Σας αγαπώ πολύ και δε σας ξεχνώ.

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

Στην εικόνα από αριστερά προς τα δεξιά: η Φοίβη Μουστάκα, η Δάφνη Μητσοτάκη, η Κατερίνα Κεφάλια

1925

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Ελληνο-Αμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Νηπιαγωγείο • Δημοτικό • Γυμνάσιο • Γενικό Λύκειο • Ι.Β.

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ • ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.Μ. ΚΑΡΡΑΣ